votū ſuū pueniat: qui te nobis offen
ſum. i. iratū facē inſatiabili calliditate
feſtinat. Cognouim⁹ qlis iſte fuerit ſā
ctiſſim⁹ vir: q miam ⁊ iudiciū dn̄i pu
ra mēte cantauit: quēadmodū malos
abſolute vitauit. bonis āt fuerit gra
tiſſima ſocietate piūct⁹: ꝯcupiſcētias
cordis ſui ſaluberrīa deliberatōe ſbie
cerit. vt merito pfectōez obtinuiſſe vi
deat. quā cētenari⁹ numer⁹ cuius iſte
ps eſt ſignare phibet. Col. Preſtet
nobis diuina mia grām ac fortitudi-
nē inficiēdi in nobis prauos vitioꝝ
mot⁹ ⁊ dn̄icis p oīa ſic obedire māda
tis. vt n̄ cū pctōib⁹ a ciuitate dn̄i ī illo
extremo iudicio diſperdamur: ſꝫ mor
tificatis ī nobis vitijs ⁊ pctōꝝ remiſ
ſiōe adepta. cū ſcis electis in taberna
cula eterne felicitatis recipi merea-
mur. Per chrm dn̄m nrm. cui honor
⁊ gloria in ſecula ſeculorū Amen.

Domine exau-

di orōnē. Titul⁹. Caſ. Oro
pauperis cū anxi⁹ fuerit ⁊ corā dn̄o ef-
fuderit precē ſuā: quis alıq preſentē
pſalmū dn̄o ſaluatori putauerūt eſſe
aptādū. Ni. p eo ꝙ apoſtol⁹ ad he-
breos. p̄.. allegat lrāz h⁹ ps. illū vide-
lꝫ vſiculū Initio tu dn̄e trā fūdaſ. ⁊c
vſqꝫ ibi Et āni tui nō deficiēt. p hāc
lrām pbans eqlitatē filij ad prēm in
potētia ⁊ duratōe. Caſſ. Conueniens
tn̄ videt afflicti magis ⁊ gemētis pau
peris. ſicut ⁊ ipſe titul⁹ ptinet itrodu
cere in hac relatōe pſonā. qꝛ multa ſt
q chro imaculato neqāt puenire. p-
mo ꝙ āxi⁹ nuſqꝫ fuiſſe legit dn̄s xps
Anxi⁹ eſt ei. q in graui diſcrimie pſti
tut⁹ nullā ptē quaz ſeq debeat nouit
eligere. Deinde qd īfra dicit: oblit⁹ ſū
cōedere panē meū: ⁊ illud. qꝛ cinerez
tꝫ p. man. Ad lrāz eni nō legit xpm
fuiſſe in hac egeſtate. Et nota ꝙ duz
vbiqꝫ in titulis noīa ſint poſita: hic

paup ſine noīe introducit ad loqndū.
ſcꝫ vt cū vni attribuit: oēs xpi pau
peres cognoſcerēt hoc ſibi attributū
oīo. Preterea pcedēdū ē hūc pſalmū
eē quartū ex his. q ītitulat ab orōne.
quis penitētiū qnt⁹ eē videat. Hu.
Hoc āt ideo fit: qꝛ hic ps. pcipue loq
tur de illa pte pnīe q dr oīo. Col. cu
ius efficacie deſcriptionē ſi ſcire volu
eris. hāc ſb titulo pſalmi lxxxix. inue
nies luculent depictā. Predicti vero
tituli tal ē ſēſus. Hu. Iſte ps. ē oīo
pauperis. i. aīe paupratē ſpūalē gemen
tis. cū anxi⁹ fuerit ī miſerijs vite pre
ſentis: ⁊ effuderit corā dn̄o precē ſuā.
Caſ. Cū dicit corā dn̄o. talē orōnem
vult itelligi. q de ſacculis aīe ante pe
des regios qſi aurei metalli copia de
corā fūdat. vix ei repies ſicut qdā di-
xit. vt orāti cuiqꝫ nō aliqd īane. ⁊ ali
ēne cogitatōis icurrat obſtaculū ⁊ in
tētionē q ī deū mēs dirigit declinet
ac frāgat. ⁊ ideo certamē magnū atqꝫ
ſaluberrimū ē orōni cepte iugit imi-
nere: ⁊ cū adiutorio di obſiſtē viuaci-
ter ſuggeſtiōib⁹ inimici: qten⁹ fixa ſp
ad deū mēs ſtabili itētiōe ptēdat. Vi
dens itaqꝫ ꝓpha āte aduētum dn̄i hu
manos indeſinent creſcē errores: pſo
nā pauperis puenient aſſūpſit: q calami
tates mūdi pnīe humilitate defleret.
vt cito illi miſericors ſbueniret. quez
tot mala adunato faſce deprimebāt. di

Dicit ergo

Dn̄e exaudi orōnē meā. Ni. pro-
cedētē ex corde: qꝛ oīo ſm Damaſc
eſt aſcēſus mētis in deum. Et clamor
me⁹. pcedēs ex ore. ad te veniat. i.
accept⁹ ſit corā te. Caſſ. Hūc āt mo-
dū ſcē orōnis ſeruādū deuotiſſimus
xpian⁹ intelligat. vt id ipm cogitet qd
orat. ipſū reſpiciat mēte. cui ſupplicat
orē. oēs ſupfluas cogitationes exclu
dat: aliud nō admittat extraneum. ne
vt ait quidā puriſſimis fōtib⁹ apros

ſmittere videat̃ ĩprouid⁹. Hinc etiā3
ſcĩ ambroſij ꝑm apoſtolu3 hore ſexte
roſe⁹ hymn⁹ ille redoluit Ait eĩ Ora
bo mẽte dominũ: orabo ſimul ſpũ:ne
vox ſola chꝛo canat: ſenſuſq; nr̃ ali/
bi duct⁹ aberret fluctuãs vanis puẽ/
tus caſib⁹ Sic eĩ accepta eſt deo oĩo
cantẽtiũ ſi pura mens id gerat qđ ex/
plicat. Sequit̃ vox deprecãtis Ni.
Non auertas faciẽ tuã a me. vide/
l3 penitẽte ꝓ pctõꝝ meoꝝ enormita
te repellẽdo orõnẽ meã. loquit̃ de deo
ad modũ hoĩs q̃ auertit faciem ab eo
quẽ nõ vult exaudire. addit. In q̃cun
q3 die tribulor. ſc3 ſi mole pctõꝝ aut
ſeculi aduerſitate premor. Inclina ad
me. precantem ꝓ auxilio. aure3 tuã
.i. clemẽtiã tuã: exaudiendo petitio
nẽ meã Caſ. Cũ eni3 totos audiat:
totos videat. ſolos illos aſpicẽ ꝛ au/
dire dicit̃. q̃rũ preces benign⁹ exaudit
In q̃cũq3 die inuocauero te: veloci
ter exaudi me. q̃ntũ ſe in humilitate
penitẽs iſte ꝯpũcta mẽte ꝯſtrauerat: tã/
tũ ĩ ipſa ſupplicatõe creſcebat. Nã cũ
ꝑmo dixiſſ3: inclina ad me aurẽ tuam.
iã ꝯfidẽti⁹ petit vt celerius valeat
audiri. Qui vero velocitatẽ poſtulat
de ĩpetratõe ſecur⁹ eſt. ſubiũgit cauſã
ſue deprecatõis dĩ. Ni. Quia defe/
cerũt ſicut fum⁹ dies mei. in vanis ac
tenebroſis actib⁹ ꝯſumpti Caſ. Qđ
maxime ad ſupbiã mũdi reſpicit: que
q̃nto pl⁹ extollit̃: tãto ãpli⁹ euaneſcit
Hu. Vel iuxta lrãm allegat hic bre/
uitatẽ vite ſue. vñ Jaco. iiij. Quid ẽ
vita hoĩs? vapor ad modicũ parens.
Sequit̃ Ni. Et oſſa mea ſicut cre/
miũ aruerũt. Cremiũ dicit̃ a cremo
as. et eſt caro frixa q̃ſi arſa q̃ remanet
in patella pinguedine extracta Hu.
Per oſſa q̃ ſuſtentãt carnẽ ne deflu/
at: intelliguntur vires aĩe q̃b⁹ ipſa ſu/
ſtentat̃ Has penitẽs deplorat ꝑ eſtũ
tentationũ areſactas: nõ habẽtes de/
uotiõis pinguedinẽ Trãſlatio roma
na h3: oſſa mea quaſi frixa ꝯtabuerũt
Caſ. Hic eĩ frigit̃ peccator: q̃m̃ futu
ros ignes incẽdiũq; gehenne formi/
dat. Nã q̃ ſe paueſcit arſuꝝ: ipſi⁹ icen
dij terrore iã frigitur ꝛ areſcit. Et vt
iſte penitẽs cito remediũ impetraret
venit ad miſeriaꝝ ſuaꝝ flebilẽ narra
tionẽ: cũ ſubdit dĩ. Ni. Percuſſ⁹ ſũ
ſicut fenũ. q2 ſicut fenũ areſcit tpe ar
doris: ſic ego feruore tentatõis defi/
cio. ꝛ aruit cor meũ. defectu deuoti/
onis. q2 oblit⁹ ſum cõedere panẽ me
um. .i. ſtudiũ ſacre ſcripture Caſ.
Hic eĩ exꝓmit̃ natura peccãtium: q2
dũ delictũ appetit̃: ꝯtẽplatio dñi non
habet̃ Sequit̃ A voce gemitus mei
adheſit os meũ carni mee. Hier. i.
pre nimio dolore cordis mei quẽ pa/
tior ꝓ delictis meis: ita exiccaui me
met ipm̃ vt ſine carne eſſem: et pelles
mee adherẽt oſſib⁹ meis. carnẽ ꝓ pel
le dixit Col. Enumeratis miſerijs
ſuis. idẽ penitẽs pãdit nobis tria ge/
nera penitẽtiũ q̃b⁹ pctã delent̃ ꝛ vi/
ta mereat̃ eterna. Vñ dicit Similis
fact⁹ ſũ pelicano ſolitudinis. Caſ.
Pelicanus auis egyptia eſt q̃ naſcit̃
in ſolitudine nili fluminis: cyconijs
corpis granditate ꝯſimilis: q̃ natura/
li macie ſꝑ affecta ẽ: ꝛ ſicut philſyolo/
gi dicũt: tenſo inteſtino ꝑ viſcera q̃c/
q̃d eſcaꝝ accepit: ſine aliq̃ decoctione
trãſmittit: ꝛ paruiſſimo ciboꝝ ſucco
reficit̃: q̃ non gregatim vt cetẽ aues
volat: ſ3 ſe delectatõe ſolitaria ꝯſolat̃
Eoꝝ vnũ gen⁹ dicit̃ eſſe: qđ in deſer
tis locis verſat̃. Per hoc igit̃ auiu3
gen⁹ pulcerrime ſignantur heremite
q̃ hoĩm ꝯſortio derelicto. timore dñi
remota afflictõe diſcruciant̃. Poteſt
etiã hec eẽ vox chꝛi dicentis: ſimilis
fact⁹ ſum pelicano Au. Pelicanus
dicit̃ roſtro pullos occidere. ꝛ triduo
lugere: tãdẽ q; ſanguinẽ roſtro ſug

eos fūdere vnde illi reuiuiſcāt. Sic
chꝛiſ occidit mortē ī pc̄tōꝛibꝰ vt eos
ſanguine ſuo viuificaret percuſſit ſau
lum vt viuificaret paulum. Sequi/
tur fac̄tꝰ ſum ſicut nocticoꝛax in do
micilio. Caſ. Aliud genꝰ penitētiū
introducit. Nocticoꝛax dicit̄ noc̄tis
coꝛuꝰ quē ſpēalit̄ in aſie partibꝰ īue/
niri poſſe teſtant̄: quē qdā bubonem
qdā noc̄tuā eē dixerunt: q tūc magis
vigilare ⁊ q̄rere eſcas incipit: qn̄ ſe ī
ſopoꝛē aīantia cūc̄ta ꝯponūt Ita ⁊ pe
nitēs iſte nocturno tp̄e huius ſeculi
Hu. videlꝫ in medio natiōis praue
habitās: eſcas aīe .i. vite eterne Caſſ.
ſolicita curioſitate ꝗrit. mō pſalmo/
die opam dādo: mō elemoſynas faciē
do: mō carceres occulte viſitādo: ſo/
lū deū vult hēe teſtē: cui caligo noc̄ti
um nō tollit aſpec̄tū Et nota ꝙ ſicut
pelicanꝰ deſignauit heremitā atꝫ ſoli
tariū: ita nocticoꝛax illū declarat q ſe
domicilio ſuo retinēs: a publica viſi/
one remotꝰ eſt. Sequit̄ tertiū genꝰ pe
nitētiū: cū dicit Vigilaui ⁊ fac̄tꝰ ſum
ſicut paſſer ſolitariꝰ in tec̄to Paſſer
eſt auis parua: ſꝫ nimia ſagacitate ſoli
cita: q nec facile laq̄is irretit̄: nec ꝑ i/
gluuiē vētris eſcaꝝ ābitōe recipitur
Hec ꝓpter infirmitatē ſuā ne aut ipa
a predatoꝛe capiat̄: aut ferꝰ eiꝰ ſerpen
tinis deuoꝛent̄ inſidijs: in ſummitate
domoꝝ nidificat vt a ꝑiculis reddat̄
aliena. Hic merito ꝯparat̄ illi: q dia/
boli inſidias foꝛmidās: ſpēalit̄ ad ec/
cleſie ſeu monaſterij ſepta ꝯfugit vbi
opa ſua ſolicite cuſtodit. Et hunc di/
xit ſolitariū vel vnicū ꝓpt̄ charitatē
q ex multis vnū facit Ecce ꝗ̄ elegā/
ter tria genera penitētiū ꝑ ſimilitudi
nes ꝑ̄dic̄taꝝ auiū in ſe declarauit. vt
q mūdi crimina lugebat: ꝑ oīm ſatiſfa
c̄tionū modos diſcurrē videret̄ Con
ſeq̄nt̄ allegat̄ rō exauditōis ex ṽbis
iniurioſis ⁊ improperioſis q amatoꝛ/
tes huꝰ ſeculi penitētibꝰ inferūt. vn̄
ſubditur Tota die exprobrabāt mi/
hi. Hu .i. apte vocātes me hypo
critā ⁊ papellarduꝫ inimici mei ſcꝫ
amici mūdi: qꝛ iniq̄s odio habui. Et
nō ſolū aperti inimici exprobrabāt ſꝫ
amici falſi detrahūt bonis viris. vn̄
ſubdit ⁊ q laudabāt me dū eſſeꝫ cū
eis adhuc in vita ſeculari vel qui lau
dant me in apto aduerſuꝫ me iura/
bāt detrahendo in abſentia mea. Jō
eī mali deridēt bonos: qꝛ opa eoꝛum
diſſilia vidēt Vn̄ ſbdit Quia cinerē
tāꝗ̄ panē māducabā .i. viles cibos:
nō delicatos: ac ꝑ hoc vita mea erat
ipſis ꝯtraria. vn̄ ſapīe ij. dicūt mali d̄
bono: qm̄ inutilis eſt nobis ⁊ ꝯtrariꝰ
opibꝰ nr̄is: grauis eſt nobis ad vidē
dū Glo. Vel ita. exprobrabāt mihi
inimici mei: ſꝫ nō curabaꝫ. qꝛ cinerem
tāꝗ̄ panē māducabā .i. in ipſa deiec̄ti
one vel deriſione maloꝛuꝫ reficiebar.
gaudēs in tribulatōe ⁊ poculuꝫ .i.
delec̄tatōeꝫ ſeu iocūditatē tp̄alē ſi qn̄
habebā cū fletu miſcebā Hu. Sci/
ens qm̄ doloꝛe riſus miſcebit̄ ⁊ extre
ma gaudij luc̄tꝰ occupat: Hic aūt fle/
tus fit precipue timoꝛe diuini iudicij
Vn̄ ſubdit̄ A facie ire indignatio
nis tue. Hie .i. hec oīa ſuſtinebā ꝓ/
pter futurū iudiciū in quo facies tua
apparebit pc̄tōꝛibꝰ irata: ⁊ indignati/
onis plena: ne grauioꝛē incurrerē in
purgatoꝛio vel in inferno ꝓpter pc̄tā
mea penā. Nec mirū ſi ꝑtieſco futuꝝ
iudiciū Hu. qꝛ eleuās me ſuꝑ oēs
creaturas t̄reas ꝑ rōnē q me ad ima
ginē tuā creaſti alliſiſti me .i. doꝛſū
me ꝓiecisti. qn̄ coꝛꝑis pōdꝰ q̄ aīa dep
mitur mihi tribuiſti Vel: eleuans me
tp̄alibus: alliſiſti me in ſpūalibꝰ ⁊ et/
nis bonis: q ꝓpter tp̄alia timeo amit
tere Bre. Quia ꝯtinuꝰ ſucceſſus tp̄a
liū eterne reprobatōis eſt indiciū: ſci
ei viri in proſperitatibꝰ plꝰ ꝗ̄ in ad/

uerſitatibus ꝑtimeſcūt ſuꝑ ſe iudiciū
dei occultū.quo nūc hos a ſe repellit.
nunc illos ad ſe trahit. Hos ſua grā
accendit eterna ꝗrere:illos ꝓ volu-
ptatib⁹ ſuis deſerit exteriora cogita-
re Hoꝝ mentē ad ſupna erigit:illoꝝ
ſupbiā in infimis mergit deſiderijs
Quis eī hominū eſtimare potuiſſet
iudā viuēdi ſortē etiā poſt miniſteri
um apoſtolat⁹ amittē:hūc eleuans al
liſit.qm̄ dū lucrū terrenum ꝯcupiuit.
ab apoſtolatu cadere meruit Hug.
Hec eſt dānoſa ꝯmutatio ꝓ tꝑalib⁹:
videlꝫ ꝑdere eterna.qꝛ hec in eternū
habent.illa ſcꝫ tꝑalia cūcta ſtatī trāſ-
eūt.vn̄ ſubdit Dies mei ſicut vmbra
declinauerūt:⁊ ego ſicut fenū arui
qꝛ quēadmodū fenū hodie vireſcit ⁊
cras ſiccat:ita hō tranſit de letitia in
hoc ſeculo in triſticiā:de ſanitate ī in-
firmitatē:⁊ ſic declinās areſcit ī mor-
tē. Vn̄ Iſa.xl. Oīs caro fenū:⁊ oīs
gloria ei⁹ ꝗſi flos feni. Penitēs iſte
generalib⁹ malis ꝯpetenter defletis.
dn̄i beneficia recolit di. Tu aūt dn̄e
in etnū ꝑmanes .i.ſtabilit:⁊ cetera
oīa tranſitoria ſunt ⁊ memoriale tu
um .i.mīa tua q̄ ſꝑ memor es nr̄i in
generatōe ⁊ generationē. Vn̄ pſ.in
eternum mīa eius Tu exurgēs ad
nos liberandū Ri. Videt enī de⁹ ho
minib⁹ iacere qn̄ nō prebet eis auxi-
liū miſereberis ſyon .i.eccīe ex pec
catorib⁹ penitētib⁹ vt plurimū colle
cte qꝛ tēp⁹ miſerendi ei⁹ ſupple du-
rat ad tēp⁹ iudicij Hu. Et ideo mi-
ſerē ei⁹ qꝛ venit tēp⁹ ſcꝫ gratie qđ
incipit a ꝓmo dn̄i aduentu:de q̄ dicit
apoſtolus ad Gal.iiij. At vbi venit
plenitudo tꝑis:miſit de⁹ filiū ſuū fa
ctū ex muliere:factū ſub lege:vt eos
q̄ ſub lege erāt redimet Aut 2m dn̄i
aduētū ſignat cū dicit:qꝛ temp⁹ miſe
rendi ei⁹:qꝛ venit tēp⁹. Bis aūt dicit
tēp⁹.qꝛ duob⁹ precipue tꝑib⁹ vere pe

nitēs experit dei grām:ſcꝫ qn̄ aīa exu
ta a corpore recipit ꝓmā ſtolā.i.ꝓpri⁹
aīe īmortalitatē:⁊ qn̄ in iudicio cor
pus reunitū aīe:recipit ſcđam ſtolam
ſcꝫ corporis īmortalitatē ⁊ glorifica-
tionē:qꝛ ſplendebit ſicut ſol Hec tn̄
nō habebūt ſine meritis ꝓcedētibus
Vn̄ ſubiūgit Ri. Quoniā placue-
rūt digna ꝯuerſatōe ſeruis tuis .i.
angelis lapides .i.penitētes ei⁹
id eſt eccleſie. Ac ſi dicat Penitētes
ex qb⁹ tanꝗ̄ ex viuis lapidib⁹ ꝯſtru
itur eccīa placuerūt angelis. Vn̄ lu-
ce xv. Gaudiū ē angelis dei ſuꝑ vno
pctōre pnīam agēte ⁊ terre ei⁹ .i.ec
cleſie ꝑ orbem terraꝝ diffuſe miſere
bunt ꝓcurātes ei⁹ ꝓmotionē in bo
nū vt fructū exhibeat ſcitatis Et ti
mebūt gentes q̄ de errore vitioꝝ vel
de idolatria ꝯuerſe ſunt nomen tuū
dn̄e ſicut videm⁹ impletū ⁊ oēs re-
ges terre gloriā tuā etiā formidabūt
Caſ. Reges tre dicit q̄ corpora ſua
diuinis regulis refrenātes.ſui ipato-
res ⁊ rectores eē dn̄o preſtāte value
rūt Et hoc nō habēt a ſe ipſis:ſed a
dei dono Quia edificauit dn̄s ſyon
de pctōrib⁹ penitētib⁹ tanꝗ̄ ex vi-
uis lapidib⁹ q̄s vocauit ⁊ iuſtificauit
Et p⁹ hoc tēp⁹ miſeratōis videbi
tur in gloria ſua .i.ī aſſumpti corpo-
ris veritate ⁊ maieſtate qn̄ hedos ſe
queſtrabit ab agnis.in gehēnā ipios
mittēs:⁊ iuſtis donās btitudinē ſem
piternā Hug. Sꝫ āteꝗ̄ veniet illa
dies iudicij extrema Reſpexit ī orō
nē humiliū miſericordit exaudiēdo
eoꝝ petitionē ⁊ nō ſpreuit precē eo
rū ex deuotōe cordis ꝓcedētē Ri.
Scribant hec videlꝫ predicta dei
bn̄ficia in generatōe altera .i.xp̄ia-
na:q̄ alterata eſt.⁊ mutata de vitijs
ad virtutes ⁊ popul⁹ ſcꝫ xp̄ian⁹ q̄
creabit ꝑ baptiſmi regenerationē ꝑ
quā ꝯſtituit in eſſe gratie q̄ creatur ī

ſia Nu. Uel qui creabit̃ p̱ pñiaʒ.i.
de nihilo aliq̃d efficit̃. q2 peccator et
pctm̃ nihil ſunt Un̄ Ezech.xxxviij.
Nihil fact⁹ es.et addit laudabit do
minũ. Cām ſubiūgit Quia pſperit.
id ē pcul aſperit.oculis mie pctōres
lōge a ſe poſitos Juxta illud prie.xv
Longe eſt dñs ab ipijs. et ps. Lōge
a pctorib⁹ ſal⁹ De excelſo ſcō ſuo.i.
de celo. vñ ſubdit̃ Caſ. dñs de celo
i terrã aſpexit.i.ad nr̃i corporis fra
gilitatē q̄ mũdi vitijs tenebat̃ obno/
xia. Cām hui⁹ reſpect⁹ ſubiungit di.
Ni. Ut audiret gemit⁹ ꝯpeditoꝝ.
id eſt penitētiũ.q̄ erant prius cōpediti
et ligati vinculis pctōꝝ. vt ſolueret
filios.i.imitatores intercēptoꝝ.i.
pctōꝝ Caſſ.qui diabolica fraude p̱/
empti ſunt gladio pctī vt videlicet
ipſos liberaret a p̃mis erroꝛib⁹ Ni.
Uel vt ſolueret filios intercēptoꝝ.i.
opa meritoria:q̄ p̱ pctã erãt mortifi/
cata ꝛ reuiuiſcunt grã recupata Ad
q̄d ipſos ſoluerit: ꝯſeq̄nt̃ d̾clarat di.
Ut annũcient i ſyon nomē dñi. be
neficia ei⁹ p̄dicādo ꝛ laudādo ꝛ lau
dem ei⁹ in hiɫrm.i.in ecc̃ia q̄ noīe ſy
on ꝛ hiɫrm deſignat̃.ſcḿ q̄ dicit apo
ſtol⁹ ad hebre.xij. Acceſſiſtis ad ſyon
montē ꝛ ciuitatē dei viuētis: hiɫrm
celeſtē:in q̄ annũciēt fideles nomen
dñi:ei⁹ fidē libere ꝯfitēdo ꝛ p̄dicādo
et laudes dei debitas exoluēdo. hoc
etiã nō incōgrue de p̄mo aduētu dñi
p̄t exponi:qñ aſpiciēs dñs de excelſo
viſitauit nos oriens ex alto in ſua i/
carnatiōe: vt ꝯpeditos a diabolo ſol
ueret a vinculis ignorãtie ꝛ īfidelita
tis:q̄ noue laudis canticũ dño in ſcã
ecc̃ia pſonarent Hoc aũt fit In cō/
ueniēdo populos.i.vt ꝯueniēs po
pul⁹ in vnũ. videlʒ in vnitate fidei
q̄ diſperſus erat p̱ diuerſas mũdi par
tes Et nō ſolũ vulgares venerũt ad
vnitatē fidei:ſʒ etiã p̄ncipes Un̄ ſb/
dix̃ et reges vt. dicti populi ꝛ ipſi
reges ſeruiãt dño redēptori Nu.
Et iſte popul⁹ fidelis Reſpōdit ei.
ſcʒ chr̄o in via virtutis ſue. obediē
do ei⁹ volũtati Caſſ. Nō lingua:ſed
vita:nō voce.ſʒ fide:nō clamore: ſed
corde Nã ille chr̄o r̄ndere cognoſcit̃
q̄ imperijs eius obediēs eē monſtra
tur Qui q̄dem popul⁹ fidelis vt cito
ad beatitudinē ſcīs p̄miſſaꝫ poſſit p̱/
uenire:ꝯſeq̄nt̃ ſubdit di. paucitatē
dierũ meoꝝ nũcia mihi. Nō ei amo
re preſentis vite deſiderat ſcire finē:
ſed vt in ipſis ꝯfeſſiōibus dñi pſeue
rans ad requiē illã celeſtis regni ve
locit̃ p̱ueniret Paucitatē dieꝝ dixit.
q2 qñq3 finiendos eſſe ꝯſtabat Nō ei
finiendũ eſt:lōgũ dicere nō debem⁹.
Ne reuoces me in dimidio dierum
meoꝝ. hoc eſt.i iuuentute in q̄ lubri
ca.i.laſciua vel luxurioſa plerũq3 vo
luptas appetit̃. ꝛ etatis feruore crimi
na plus amant̃ Col. Penitēs ergo
orat ne moriat̃ in periculo talis eta/
tis:ſʒ ad maturitatē vite p̱ueniēs. va
leat ꝯſeq̄ dñi eternitatē:de qua ſb̄dit̃
Ni. in generatōe ꝛ generationem
anni tui. id ē duratio tua dñe ē eter
na Caſſ. In qua ſcī ppetua tecum io
cũditate gaudebũt.qñ ſicut dic̃ apoſ.
de⁹ erit oĩa in oīb⁹ Ni. Iſtã aũt dñi
eternitatē ꝯſeq̄nt̃ exponit di. Ini/
tio. id eſt in p̄ncipio t̄pis tu dñe ter
rã fundaſti. q̄ſi centrũ mundi ꝛ opa
manuũ tuaꝝ ſunt celi. ſic̃ Gene.i.di
i p̄ncipio creauit de⁹ celũ ꝛ t̃rã Et p̱
iſta duo intelligunt̃ oēs alie creature
Caſſ. Sʒ q̄re:cũ verbo facta ſũt oĩa
opa:manu celos dixit eē opatos vel
fundatos? Sʒ hic manũ virtutē iuſ/
ſiōis debem⁹ accipe:ſicut in alio ps.
dicit̃ Ipſe mãdauit ꝛ creata ſũt Ni.
Cōſequēter deſcribit̃ vite preſentis
ceſſatio q̄ erit in generali reſurrecti/
one:di. Ipſi peribũt. Circa qd̄ ſci/

endū ꝙ motus celi oꝛdinat̄ ad ꝯpleti
onē numeri electoꝝ: ⁊ ideo ipſo habi
to idē mot⁹ ceſſabit: ſicut dr̄ Apoc. x.
Jurauit ꝑ viuētē ī ſecula: qꝛ tēp⁹ am
pli⁹ nō erit Et h̄ ē qđ dic̄ ipſi videl
licʒ t̄ra ⁊ celi ꝑibūt: tu aūt ꝑmanes.
Sicut eī eꝛ̄nitas ſequit̄ oēm ſtabili
tatē ⁊ īmutabilitatē: ita tēp⁹ ſequit̄
motū ⁊ mutationē Sol⁹ aūt deus eſt
oīo īmutabilis Celi vero ſuperioꝛes
ſūt mutabiles q̄ntū ad ſitū Inferio
res aūt vt aer q̄ntū ad alterationem.
mō ī oī mutatōe eſt aliq̄ ꝺꝑditio: qꝛ
ceſſat aliq̄d eē qđ ꝑus erat Et ſic ī fi
ne mūdi celi peribūt: nō quātū ad ſb
ſtātiā: ſʒ q̄ntū ad aliquā diſpōnem: qꝛ
ceſſabunt celeſtia a motu locali. ⁊ ele
mētaria a mutua actiōe ⁊ alteratione.
ſbſtātijs eoꝝ remanentib⁹. Ideo ſb
ditur ⁊ oēs ſicut veſtimētū veteraſ
ſcent a ſtatu ī q̄ mō ſūt Et intēde qꝛ
hic opiniōes ph̄oꝝ mirabili breuita
te deſtruxit. Quaꝝ ꝑma ē: mūdum a
nullo eē creatū Sc̄da ſine fine māſu
rū. Sʒ cū dicit̄ Initio tu dn̄e terram
fundaſti: ⁊ opa manuū tuaꝝ ſūt celi:
ꝑma ꝑſuaſio nefanda ꝯuincit̄: q̄m cre
atoꝛ añ creaturas ſuas ſine aliq̄ cog
noſcit̄ initio extitiſſe. Cū vero ſubſe
q̄nt̄ dicit̄ Ipſi peribūt: finē eos habē
declarauit ꝯtra dictoꝝ ph̄oꝝ opinio
nē ſcđam: vt null⁹ in ſtellis gentili er
roꝛe ꝯſideret: cū eas mutādas eē ſen
tiret Sequit̄ Et ſicut opertoꝛiū.
Forſitan celos opertoꝛiū debem⁹ ad
uertere: q̄ ad moduꝫ velaminis t̄ras
opiunt mutabis eos Ni. Sicut eī
adueniēte eſtate veſtis hyemalis mu
tat̄: qꝛ nō eſt ā̄pli⁹ n̄caria: remanente
t̄n eī⁹ ſbā. ſic coꝛpa celeſtia ⁊ elemēta
ria mutabunt̄ a ſtatu in q̄ nūc ſunt.
q̄ nō erit ā̄pli⁹ n̄cari⁹ ꝯpleto numero
electoꝝ tu aūt idē ipſe es ſcʒ oīo ī
mutabilis ⁊ ān̄i tui nō deficiēt. Nō
ē ꝑ hoc intelligendū ꝙ in eꝛ̄nitate q̄

eſt mēſura duratōis diuine ſit aliqua
ſucceſſio: ſʒ qꝛ eā apprehēdere nō poſ
ſum⁹: nec ꝑ ꝯſeq̄ns exꝑmē: niſi ꝑ cō
paratōem ad tēp⁹ Caſ. prudētiſſime
nimis atq̄ vtilit̄ oꝛōne ꝯpleta paup
ille ſciſſim⁹ de pc̄tōꝝ ſuoꝝ remiſſiōe
⁊ de ſpe reſurrectōis future exultās
venit ad terminū pſal. vbi oīa ſb bre
uitate ꝯcludēs. ſe cū electis eī⁹ habi
taturū eē ꝯgaudet dr̄. Filij ſeruoꝛū
tuoꝝ. i. imitatoꝛes apoſtoloꝛū Ni
q̄s genuerūt ꝑ verbū euāgelij. ſic dic̄
apoſtol⁹ choꝛ. In chr̄o ieſu ꝑ verbū
euangelij ego vos genui Et iſti ſunt
vere chr̄iani q̄ habitabūt ſcʒ eꝛ̄nali
ter Ni. cū chr̄o. ſicut ipſe dicit Jo.
xij. vbi ego ſum: illic ⁊ miniſter me⁹
erit Caſ. ⁊ ſemē eoꝝ. i. opa fideli
um q̄ in hoc mūdo ſeruātur in ſecu
lū dirigēt̄ videlʒ hic in gr̄a: ⁊ in fu
turo in gloꝛia: ad accipiendū ꝑmium
in vita eterna Caſ. vbi ſcī cum dn̄o
ſaluatoꝛe recta atq̄ ſtabili voluntate
gaudebūt Quā felicit̄ anxi⁹ iſte pc̄tā
defleuit. q̄ vſq̄ ad eterne btītudinis
gaudia ſe diſcruciādo ⁊ puniendo ꝑ
uenit Col. Preſtat nobis pꝛofecto
magnā indulgētie pc̄tōꝝ noſtroꝛum
obtinende fiduciā penitēs iſte: q̄ per
coꝛdis gemitū ꝑuenit ad eterne iocū
ditatis ꝑmiū. Regnū eī celoꝛū vult
rapi fletib⁹ noſtris: qđ meritis nō de
bet̄. Vn̄ ſcriptū eſt. Regnū celoꝛum
vim patit̄: ⁊ violenti rapiūt illud. ⁊
iterū Pn̄iam agite: appꝛopinq̄bit eni
regnū celoꝝ Hereditatē ergo cele
ſtem quā amiſim⁹ ꝑ culpā: rapiamus
ꝑ pn̄iam: Benign⁹ ſaluatoꝛ nr̄ ſinū
ſue pietatis nobis aperit: nos q̄ recu
pere ad ſe ꝑ pn̄iaꝫ querit Accedam⁹
igit̄ ad eū: nec ab illo q̄c̄q̄ de p̄ſentis
vite ꝓſperitatib⁹ appetam⁹: ſʒ indul
gentiā pc̄tōꝛum ꝓcemur: cogitemus
mala q̄ fecim⁹. ⁊ noſmet ipſos lament
tis deuotis atteram⁹: vt ꝑ taleꝫ pn̄ie

fructū tormenta q̄ nr̄is exigētib⁹ cul
pis meruim⁹. dei ānuente clementia
euadere valeam⁹ Caſ. O ꝯditio bea
ta penitētiuꝫ: q̄ de reis efficis iuſtos:
de triſtib⁹ pēnniter letos: de mortali
b⁹ abſolute ꝑpetuos. hic maloꝝ ſoci/
etatē ad temp⁹ habēt: ibi angelorum
conſortia eterna felicitate ſuſcipient
Col. Quapropter q̄ntū iſtū penitia/
le pſalmū cordis deuotiōe cātantes:
ꝯmiſſa nr̄a fletib⁹ extinguam⁹: et di/
gnis pn̄ie fructib⁹ culpas q̄s fecim⁹
ſalubrit̄ abſtergam⁹: q̄ten⁹ tp̄a ad īdul
gētiā nobis indulta ſic expēdam⁹. vt
ad vitā eternam ꝑuenire mereamur.
gratia ꝛ miſericordia dn̄i noſtri ieſu
chriſti Cui eſt honor ꝛ gloria ī ſ. ſ. A

B Enedic anima

Titul⁹ Pſal. ipi dauid Hu.
Sicut poſt euaſionem maris rubri
moyſes cantauit ꝛ oīs popul⁹ cāticū
laudis dn̄o: vt habet̄ exo. xv. Hier.
Sic poſt illas beati paupis humilli/
mas preces: ꝛ tā magne pn̄ie gemit⁹
in ꝓcedēti ps. explicatos Hu. q̄ſq̄s
fidelis monet̄ ad reddendū laudes ꝛ
grāꝝ actiōes ipſi dauid. i. chriſto dn̄o.
Caſſ. Sciēs itaq̄ꝫ ꝓpheta mētes ho
minū varijs illuſiōib⁹ ſubiacē nec ſp
in vera ꝯtēplatiōe defixas: aīam ſuaꝫ
vir ſc̄us alloquit̄. vt cū fuerit diuer/
ſis cladib⁹. i. ꝑiculis liberata: bn̄ficioꝝ
rū oīm recordet̄ auctoreꝫ: ne ſibi aut
alteri cuiq̄ꝫ putet eſſe tribuendum.
q̄d a ſolo dn̄o ꝯſtat eſſe ꝯceſſū. vn̄ dic

B Enedic aīa Au. In oī munē
dn̄i nr̄i: in oī ei⁹ ꝯſolatiōe: in oī
correctiōe: in grā quā donare digna/
tus eſt: in īdulgētia q̄ nobis nō hoc
reddit q̄d debeat: ī oīb⁹ opib⁹ bn̄dic
aīa mea domino Ni. Per hoc ꝙ
dicit: aīa mea: intelligunt̄ potētie ex/
teriores. vt viſus: audit⁹: ꝛ ſic de ali/
js ꝛ oīa q̄ intra me ſunt videlꝫ po/
tentie interiores aīe: videlꝫ intellect⁹
volūtas: memoria: ꝛ appetit⁹ ſenſitiu⁹
ſupple bn̄dicite nōi ſc̄o ei⁹ bn̄dictiōe
laudis: q̄ minor bn̄dicit maiori: ꝛ nō
ꝯſecratiōis: qua fit ꝯuerſio. ſicut dicit
apoſtolus ad hebreos vij. Sine vlla
ꝯtradictiōe. q̄d min⁹ eſt a meliore bn̄/
dicit̄ Sequitur Caſſ. B enedic aīa
mea dn̄o Repetitio eiuſdē ē. vt ſtu
diū maximū ꝯcitaret geminata ſn̄ia
Ni. ꝛ noli obliuiſci oēs retributio
nes ei⁹ Quia ſm ꝙ dicit Seneca d̄
beneficijs Omniū ingratiſſim⁹ ē qui
bn̄ficij accepti oblit⁹ eſt Au. Nō di/
cit tributiones: ſꝫ retributiōes Pri/
mo eī tribuit nobis de⁹ multa bona.
qꝛ nos creauit ad ſuā imaginē: rede/
mit: pauit: ꝛ plura ſimilia. Et hō re/
tribuit deo blaſphemias: iniq̄ viuen
do. At de⁹ ꝓ his malis nō retribuit
penas. ſꝫ poti⁹ bona. ei inſpirando pe
nitētiā. ꝛ pſtando ei veniā. Tribuit
ergo cū me fecit. ꝛ retribuit cū me iu
ſtificauit Caſ. Hoc eſt q̄d obliuiſci
nulli fas ē. vt q̄ erat obnoxi⁹. i. obli/
gat⁹ pene: dignus fieret mox honore
Cōſeq̄nt̄ exponūtur retributiōes fu
turi ſeculi q̄s ſc̄is ſuis dn̄s pia miſe/
ratiōe largit̄. Vn̄ dicit̄ Qui ꝓpiciat̄
omnib⁹ iniq̄tatib⁹ tuis q̄n remiſſis
delictis in pace dignat̄ ſuſcipe pctō/
res q̄ ſanat oēs infirmitates tuas
cū ſecuritas ꝛ īmortalitas eterna in
reſurrectiōe ꝯcedit̄. i. cū corruptibile
hoc induerit īcorruptionē. ꝛ h̄ mor
tale corp⁹ induerit īmortalitatē Qui
redemit de interitu vitā tuā q̄n nos
ab eterne mortis calamitate ſubmo/
uit. ſcꝫ vt nō audiamus Ite ī ignem
eternū: q̄ parat⁹ ē diabolo ꝛ angelis
ei⁹ q̄ coronat te in mīa ꝛ miſeratiōi/
b⁹ . i. in mīe effectib⁹ q̄n iā btīs ꝑmia
digna largiat̄. ſicut dicit apoſtol⁹ De
cetero ſupereſt mihi corona iuſticie.
quā reddet mihi dn̄s in illa die: iuſt⁹

ſudex. Qui replet ĩ bonis deſideriũ
tuũ. ſcũ tibi dixerit cũ ſcis Venite be
nedicti pr̄is mei Au. Ecce retributi
ones. quid debebat̄ pctõrib⁹ niſi ſup
pliciũ ꝛ gehẽna ignis ardẽtis? Non
ipſa retribuit: ne expaueſcas. nõ eniꝫ
ceſſauit vocare: aut vocatũ neglexit
inſtruere: aut inſtructũ ceſſauit pficẽ.
aut pfectuꝫ neglexit coronare. Quid
dicis? Peccator es: puerte: ꝛ accipe:
retributões iſtas: vt ppici⁹ ſit oĩbus
iniq̃tatib⁹ tuis poſt remiſſionẽ pctõ/
rũ. Corp⁹ ĩfirmũ geris: nẽc ẽ vt ſint
q̃dã dſideria carnis q̃ te titillẽt ꝛ ſug
gerãt tibi delectatões illicitas: ꝛ ĩ eis
aliq̃n ipſa aĩa q̃buſdã ꝯſentit: capit lã
guorẽ: ſanat oẽs lãguores tuos: ſi tñ
penitueris. Oĩpotẽti eĩ medico null⁹
lãguor inſanabilis occurrit. q̃ replet
in bõis dſideriũ tuũ. ſi q̃ris qñ. cũ re
nouabit̄ vt aq̃le iuuẽt⁹ tua. Bl. Aq̃
la dũ ſenio grauat̄. ſupremũ labiũ ro/
ſtri ſui fert̄ ad modũ vnci in tãtũ cre
ſcere. q nõ pt os apire. neq; eſcã ca/
pere: ꝛ ſic nimia fame ꝛ ſenectute gra
uata. q̃daꝫ naturali inſtinctu collidit
roſtrũ ad petrã: ꝛ excutit vncatũ labi
um q̃ cib⁹ ĩpediebat̄ Caſ. q̃ facto in
pſtinã valitudinẽ corpis ſui: ꝛ ſolita
eſcaꝝ pceptõe renouat̄ Hu. ſic et aĩa
ponderoſitate corpis grauata ĩpedit̄
ne pane angeloꝝ frui poſſit: donec in
morte chr̄o ſibi occurrẽte. p ipm dpo
nit corpis illã groſſitiẽ. Sicq; ĩnoua
ta: pane angeloꝝ fruit̄/ deũ vidẽs fa/
cie ad faciẽ. Vñ in exequijs defũctoꝝ
rũ dicit̄. De⁹ in quo electoꝝ aĩe depo
ſito carnis onere plena felicitate letã
tur. Poſtq̃ dixit retributiones dñi
q̃s hic ꝯuerſis in illo ſeculo credit ve
racit̄ poſſe preſtare. Nũc oſtẽdit breĩ
uit̄/ q: dñs miam facit ſperãtib⁹ in ſe
vindictã patientib⁹ iniuriã. di. Faci
ens miam dñs. Caſ. Hic verſus
p modũ diffinitiõis edit⁹ eſt. Nã in/
terrogãti/ q̃d ſit domin⁹: reſpõdet. fa/
ciens miam: maxime illis q̃ miſerent̄
pximis: ſicut dicit in euãgelio Beati
miſericordes/ q̃m ipſi miam cõſeq̃nt̄.
et iudiciũ oĩb⁹ iniuriã patientib⁹.
Hoc illis pmittit̄ q̃ patientie mune
decorant̄: de q̃bus ait. Da mihi vindi
ctã/ et ego retribuã eis. Nã q̃ ſe ma/
nu deſiderãt vlciſci: q: furorẽ ſuũ ini
mici pſecutiõe ſatiare ꝯtendũt/ vindi
ctã domino nõ reſeruãt. q: ſe credũt
poſſe diſtringere. q̃d deberẽt a iudice
poſtulare Ni. Deĩde ſubdit exẽpla
miẽ dñi dicẽs. Notas fecit vias ſu
as moyſi. i. precepta legis que erãt
vie veniẽdi ad ſalutẽ filijs iſrael vo
luntates ſuas. i. mãdata ſue volũta
tis expreſſiua. vt habet̄ exo. xx ꝛ hoc
ad lrãm Hu. Moralit̄ aũt p moyſen
intelligũtur oẽs ſcĩ q̃ extracti ſunt d
aq̃s voluptatũ ſecularium: ꝛ p filios
iſrael: oẽs credẽtes in chr̄m. His no
tificat de⁹ volũtates ſuas: videlꝫ vt
ſupb⁹ humiliet̄: humiliat⁹ cõfiteat̄: et
pfeſſus ſanet̄. Et hoc pcedit ex ma/
gna dei miã. vñ ſubdit Miſerator
in ope ꝛ miſericors i natura dñs
chr̄s. loganimis Hic. diu expe
ctãs pctõres ad pniam ꝛ multũ mi/
ſericors q: mia ſuperexaltat iudicium
vt dr̄ Jacobi ij. Non in ppetuũ ira
ſcet̄ de⁹. ſcꝫ electis ſuis q̃b⁹ finaliter
placat̄: q̃uis ad tempus eos caſtigat.
Hu. neq; in eternum ꝯminabit̄. i:
corripit electos ſuos ꝛ flagellat vt i
eternũ parcat. ꝛ plerũq; malis in pre
ſenti parcit: vt in eternũ feriat: q̃bus
dictur⁹ eſt Ite in ignẽ et̄nũ Au. do
min⁹ blaſphemat̄ q̃tidie: ꝛ tñ ſolẽ ſu
um oriri facit ſup bonos ꝛ malos. vo
cat vndiq; ad correctionẽ/ vocat vn
diq; ad pniam/ vocat beneficijs crea/
ture/ vocat impartiendo tẽp⁹ viuen
di/ vocat p lectorẽ/ vocat p tractato/
rẽ/ vocat p ĩtimã cogitationẽ / vocat

ꝑ flagellū correctiōis/ vocat ꝑ miam
ꝯſolationis. Sūt tū qdā q̄ preparant
ꝯuerſionē ⁊ differūt: ⁊ fit in illis vox
coruina: cras: cras. ſufficiat ꝙ fuiſti
vſq̃ ad hodiernū diē peccator: ꝓpter
qḋ obſerua ne lōgitudine mīe dei ma
le vtēdo: tu tibi theſauriſes irā ī die
ire: ⁊ reuelatōis iuſti dī iudicij. Hre.
Quia q̄s diuti⁹ expectat ad peniten/
tiā: hos nō ꝯuerſos duri⁹ dānat. Se
quit̄ ſnīa generalis de mīa dei cū dī.
Non ſm peccata nr̄a fecit nobis
Ni. puniendo nos citra ꝯdignū: qꝛ
tāta eſt offenſa q̄nt⁹ ille q̄ offenditur.
de⁹ aūt infinit⁹ eſt: ⁊ ꝑ ꝯſeq̄ns offen/
ſa ꝑ pcc̄m mortale ꝯmiſſa eſt infinita:
tū remittit̄. Vñ ſubdit. neq̃ ſm inī/
q̄tates nr̄as retribuet nobis. Caſ.
qꝛ poſt offenſā ꝛc. hūc abſoluit q̄ ſe ſtu
duerit adhibita ſatiſfactiōe dānare.
Hie. Sicq̃ meliora q̄ꝫ merebamur
indulſit. Vñ adhuc ſubdit̄. Quoniā
ſm altitudinē celi a terra corrobora/
uit miam ſuā ſup timentes ſe. Qua
ꝯparatōe illud q̄ꝫ ſignificat̄. qꝛ ſic ce/
lū. Caſ. terras operit ⁊ circuit. atq̃
nutrit fruct⁹ ei⁹: mō pluuias infundē
do: mō preſtādo ſerena. Hu. Ita de⁹
qui eſt ī circuitu populi ſui fouet eū
et ꝯſeruat ꝑ ſuā gratiā ⁊ miam. Vn/
de adhuc ſubiūgit dī. Quātū diſtat
ortus ab occidente: longe fecit a no/
bis iniq̄tates nr̄as. Ac ſi dicat. Caſ.
Tantū iniquitates noſtre longe ſūt:
cū nobis peccata noſtra indulgentur.
quātū pt̄ clara dies a tenebroſa nocte
diſtare. Deinde oſtendit ꝙ gr̄a dn̄i
gratis ſaluat. Unde dicit. Quomo/
do miſeret̄ pr̄ filioꝝ: miſert⁹ eſt dn̄s
timētib⁹ ſe. Hie. Sicut pater miſe/
ret̄ filio cū eū ꝟbērat vt emēdet. ac bo
nis opib⁹ erudiat: ita ⁊ dn̄s corripit
nos interdū vt ſaluos faciat. Hu.
Cōſequēter oſtendit multas cauſas
quare domin⁹ de facili ita noſtri mi/
ſeretur. Prima eſt noſtra fragilitas.
vnde dicit. qm̄ ipſe cognouit figmē
tū noſtrū. Ni. i. ꝓnitatē noſtram ad
peccandū: ⁊ fragilitatē ad ſtandū. iu/
xta illud Gene. viij. Senſus ⁊ cogi/
tatio hoīs ꝓna ſunt ad malū ab ado/
leſcētia ſua. Et nō ſolū fragiles ſum⁹
q̄ntū ad aīam: ſꝫ etiā q̄ntū ad corpus.
vnde ſbdit̄. Recordat⁹ ē qm̄ puluis
ſum⁹. Trāſlatio romana hꝫ. Memē
to dn̄e ꝙ puluis ſum⁹: qꝛ corp⁹ nr̄m
in puluerē terre reſoluit̄ vnde cōpo
ſitū eſt. Scd̄a cauſa eſt mundi dece
ptio: q̄ arridet homini ꝑ ꝓſperitatē.
vnde dicit. hō ſicut fenū virens ad
tēp⁹ modicū. dies ei⁹. i. vita ei⁹. q̄ſi
flos agri ſic efflorebit. quia ſicut flos
agri ad calorē ſolis cito deſiccat̄: ſic
vita hoīs ad calorē febris vel alteri⁹
infirmitatis ſtatim exterminatur.
Sequitur tertia cauſa q̄re dominus
miſeret̄: q̄ eſt neceſſitas moriendi. vn
de ſubdit. Hu. Quoniam ſpiritus
exiſtens in illo id eſt in corpore
hoīs ꝑtranſibit moriendo ⁊ non
ſubſiſtet. qꝛ recedente aīa cadit cor/
pus. Et dicit̄ cadauer quaſi caro da/
ta vermib⁹. Caſ. Audiāt qui ſupbi/
unt et ſe gaudent mundana felicitate
ſubiectos. Hie. Tranſeunte enim
ſpiritu omnis iocunditas et viridi/
tas eius traditur obliuioni. Caſſ.
Non eſt ergo de fugitiuo flatu pre/
ſumendum. ſed hoc hic potius agen
dum qḋ nobis prodeſſe nouim⁹ in fu
turū. Et ne quis forſitā crederet ad
hūc modum aīas eſſe redituras. ſicut
nōnulli dementium putauerunt. ad/
didit. Hu. Et non cognoſcet am/
plius locum ſuum. Locus aīe cor/
pus eſt: ad quod poſt mortem nō re/
uertit̄. vnde Job. x. dicit. Vadā ⁊ nō
reuertar. Nic. Tranſlatio hebrai/
ca habet que eſt hieronymi ſic. Et
non cognoſcet eum vltra locus eius.

Quia,ſicut exiſtētes ī pſenti vita nō
cognoſcūt ea q̄ fiunt in receptaculis
defunctoꝝ.ſic nec defūcti cognoſcūt
ea q̄ ſunt in locis viuētiū: ſm ꝙ dicī
Aug⁹.libro de cura ꝓ mortuis agen
da.Et hoc intelligēdū eſt de lege cōi.
qꝛ aliqñ fit aliť ex reuelatione ſpēali
Sciendū tñ ꝙ beati q̄ ſunt cuꝫ chřo
vidēt in verbo ea q̄ faciūt ad augmē
tū ſue beatitudinis Et ſic vidēt ea q̄
fiūt hic a viuis ad coꝝ reuerentiā et
honorē Caſ. Audiſti o hō q̄d ſis.au
di quid futurus ſis ꝑ beneficia dñi.ſi
dñm non deſpexeris Dicit ei Miſe/
ricordia autē dñi ab eterno:ꝛ vſqꝫ in
eternū Hu.Quid eſt qđ dicit? Ab
eterno enī non fuit miſeria: ergo nec
miſericordia. Iteꝫ nec ab eterno fuit
creatura:ergo nec miſericordia. So/
lutio ꝑ ſimile. Sicut enī diciť Apoc.
xiij. Agn⁹ qui occiſus eſt ab origine
mūdi.i.ꝓuiſus occidi. Sic ꝛ mīa dei
eſt ab eterno in preuiſiōe ei⁹: et vſqꝫ
in eternū.i.ſine fine Ni. ſup timen/
tes eū timore filialis reuerētie:ꝛ nō
ſuꝑ illos q̄ ꝯtemnūt ei⁹ mādata Au.
quoꝝ caro ſurget ad tormentuꝫ Et
iuſticia illi⁹ Ni.q̄ remunerat timen
tes eū:extendiť in filios filioꝝ qui
ſunt imitatores bonoꝝ pꝛioꝝ Trāſ
latio romana habꝫ:ſuꝑ filios filiorū
Au. Multi iuſti nō habēt filios:aut
ſterilitatis euētu:aut virginitatis ſtu
dio:q̄nto min⁹ filios filioꝝ.ſꝫ filios
noſtros dicit opa noſtra quos ꝑ deſi
deriū ꝯcipim⁹:ꝑ effectuꝫ parim⁹:ꝛ ꝑ
ꝯſuetudinē nutrim⁹. Et filios filioꝝ
dicit mercedē operū noſtrorū Hu.
quā datur⁹ ē dñs his q̄ ſeruāt teſta/
mentū ei⁹ .i.preceptū ei⁹ corde reti/
nendo:ꝛ ope adimplendo: Vñ ſub/
ditur Et memores ſunt mandatoꝝ
ipſius:ad faciendū ea qꝛ iuxta apo/
ſtolū.nō auditores legis: ſꝫ factores
iuſtificabūtur apud deum. Sequitur

Dominus in celo parauit ſedē ſuā
Caſſ. Hoc ad illud ꝑtinet qñ domi/
nus ieſus aſcendit ad celos: ſedet qꝫ
ad dexteram dei patris:inde ventur⁹
eſt iudicare viuos ꝛ mortuos Hu:
De cui⁹ potentia ſubdit di. ꝛ regnū
ipſius omnib⁹ dñabiť ſm ꝙ dicitur
Danie. vij. Populi:tribus:ꝛ lingue
ſeruiēt ei Ni. Deinde inducit ꝓphe
ta ad laudē dei celeſtes creaturas:di
cēs Benedicite dño oēs angeli ei⁹
benedictōe laudis diuine:q̄ minor be
nedicit maiori potētes virtute vi/
delꝫ naturali qua āgeli excedūt virtu
tē et fortitudinē omniū corporalium
Et qꝛ hec virt⁹ remāſit in demonib⁹.
ideo diciť Iob xli. Nō eſt ptās ſuꝑ
terrā q̄ ei ꝯpareť. Verūtñ qꝛ ſci āge/
li ſunt omnino obediētes diuine vo
lūtati Ideo ſubdiť facientes verbū
illi⁹ obediendo iuſſis ei⁹ ad audien
dā vocē ſermonū ei⁹ Iſti ſermones
ſunt diuine reuelationes q̄ primo fi/
unt angelis ſuꝑioꝛib⁹:ꝛ ꝑ illos medi
is:et ꝑ medios inferioꝛib⁹:ꝛ ꝑ inferi
ores ſanctis hominib⁹ ſm Dionyſiū
de ange.hierar. Caſſ. Angelis ei ver
bū dñi eſt volūtas eius:q̄m illa ſubli
mis ſpūalis qꝫ ſb̄a beatorū āgelorum
cū dñm ꝯtueť:ibi veritatē volūtatis
ei⁹ cognoſcit:nō eis deus verberato
aere loquiť:ſꝫ inſpiramine ſuo volū/
tates coꝝ ad ſuū velle ꝯuertit. Sic
erūt vt credim⁹ bti hoīes poſtqꝫ re/
gni eterni fuerit p̄mia ꝯſecuti Bene
dicite dño omnes virtutes ei⁹ Ni.
Hoc exponitur dupliciter Vno mō
de omnib⁹ angelis cōiter:q̄ aliqñ di/
cūtur virtutes ꝓpter excellētiam ſue
virtutis. Alio mō ſpēaliť de medio
ordine angeloꝝ ſcđe hierarchie:q̄ dr̄
ordo virtutum:eo ꝙ miniſterialiter
operantur in miraculis factis diuina
virtute contra ſolitum curſum natu
re. Ideo ſubditur miniſtri eius qui

faciētis volūtatē eius Au. et tū ſi
vis ꝑuenire ad ꝯſortium angeloꝝ fac
volūtatē dñi: ⁊ ſic bñdices dñm Om
nes eī male viuētes: etſi lingua tace
ant vel hymnum cantāt: tū vita dño
maledicūt Ni. Poſt laudē angeloꝝ
inuitat oēm creaturā ad laudādū de
um dī. Benedicite dño oīa opa eī⁹
Creature eī intellectuales laudāt de
um ꝓprie: qꝛ capaces ipſi⁹ ſunt ꝑ cogi
nitionem ⁊ amorē. Alie aūt creature
laudāt eū metaphorice. in qntū ī eis
et in earū ꝓprietatib⁹ relucet dei ſapi
entia ⁊ bonitas eī⁹: et in quantū ſunt
materia laudis diuine creaturis itel
lectualib⁹ in oī loco dñatiōis eius
Caſ. Ubiqꝫ dñat dñs: et ideo vbiqꝫ
laudari debet. Unde in alio loco pſ.
dicit. A ſolis ortu et occaſu laudabi
le nomen dñi benedic aīa mea dño.
Ipſa ſnīa ꝯcludit pſalmū q pulcerri
mū fecit initiū Digna ꝯmonitio per
quā fidelis aīa in ſe ꝯſolet: q ꝯtra om
nes caſus tanqꝫ clype⁹ inexpugnabi
lis aſſumat Nā ſi cū ſꝑ bñdicim⁹: ab
eo iugit cuſtodimur: benedictio dñi
timētiū eū quāta largitate ꝯcedatur
agnouim⁹. feſtinem⁹ ad mandata eī⁹
ꝯplenda. vt ꝑuenire mereamur ad p̄
mia Habem⁹ dñm ⁊ ꝑ naturā piū: et
ꝑ mīaꝝ dona largiſſimū Quis dubi
tet ab illo poſtulare q ſi nō petat of
fendit? Benedicam⁹ ergo omnes in
cōmuni dominū: opera eī⁹ hymnidi
ca exultatiōe celebrem⁹ Quale eni ſa
crilegiū eſt. vt cū omnis creatura iu
beatur benedicere dñm: ſi hō deſinat
laudare deū: q ad imaginē ⁊ ſimilitu
dinē ipſi⁹ noſcit eſſe ꝓcreat⁹? Audi
uim⁹ benedictionē dñi qb⁹ virtutib⁹
applicet. Caſtis vtiqꝫ humillimis: cha
ritate plenis. ⁊ q dñi reliq mādata ꝑ
ſpiciūt ⁊ ꝑficiūt Expellat ergo a no
bis oē qd prauū eſt: excludat vniuer
ſa malicia mūdi: emendent illecebre:
diabol⁹ foras mittat cū ſeqcib⁹ ſuis
Quapropter audito tāto munē: com
pleta tanta ſecuritate: ſanctis opib⁹
benedicamus dominū Hie. Qui bo
na largitur: qui peccatis propiciatur
qui de interitu redimit: qui in bonis
omne deſideriū complet: qui nūc no
bis miſereri dignet vt pater filijs: de
lictoꝝ molibus hic remiſſis Cui cū
eterno patre ⁊ ſpūſancto eſt honor ⁊
gloria in ſecula ſeculoꝝ Amen

Benedic anima

Titulus Pſalmus David
Titulus patet Hugo Continet
hic pſ. vocē laudantis atqꝫ bñdicen
tis deū: ſicut pſalmus precedens: vt
qꝛ deus non ceſſat bene facere nobis
nec a laude eī⁹ ceſſare debem⁹ Caſ.
In quo aliqua exponēda ſunt ad lit
terā: et aliqua ſpūali intellectu expla
nanda. Propheta igit inuitat ſemet
ipm ad benedicendū dominū dicens
Benedic aīa mea domino Au.
pro tam multis ⁊ magnis mu
neribus gratiaꝝ eius qui in hoc pſal
mo ꝯtinentur domine deus meus
Hie. Omnibus quidem es et deus
et dominus: ſed meus proprie deus
et domin⁹ es qui merui vocari ſeru⁹
tuus a peccatis abſolutus Hug.
magnificatus es non in te qui nec
augeri potes: nec minui. ſed in noti
tia noſtra Caſ. Cum te ſentiam⁹ cre
atorem redemptorē qꝫ omniū bono
rum largitorem: ad poſtremū ipm et
iudicem noſtrū Adicit qꝫ vehemē
ter Hic. Quoniam tāte es excel
lentie ꝙ non potes laudari a creatu
ris qntum tu es laudabilis. ſicut dī
Eccle. xliij. Maior ē oī laude Dei
inde additur ratio motiua ad laudē
dei ex ordinata productione mundi.
Unde dicit Confeſſionem Cir
ca quod ſciendum ꝙ prima pars et

principalis mūdi eſt celū empyreū et
ꝑncipiū ſue creatiōis angelis repletū
vñ dicit: cōfeſſionē. ⌊ et decorē indui-
ſti.⌋ ita ꝙ ꝑ decorē intelligit celū em-
pyreū. dictū a pyr qđ eſt ignis: nō qꝛ
ſit igneū. ſꝫ ſplēdidū: et ſic aliq̄ mō cō-
uenit cū igne in ſplendore. Per con-
feſſionē intelligit ꝯgregatio angelo-
rū ſcōꝝ deū ꝯfitētiū ꝯtinua cōfeſſiōe
laudis diuine. ſicut Apo. iiij. dicit. et
requiē nō hēbāt die ac nocte: dicētia
Scūs ſcūs ꝛc. Et iſtis duob⁹ tā deco-
re celi empyrei ꝗ̄ angeloꝝ ſcōꝝ ꝯfeſ-
ſione. i. laudatōe: dicit de⁹ induc⁹ me-
taphorice. Quia ſicut indumētū facit
ad ornatū hoīs induti. ſic in iſtis cre-
aturis ꝑncipaliter relucet gloria dei.
Et ideo ſubdit ⌊ amict⁹ lumine ſicut
veſtimēto.⌋ qꝛ lumen magis ꝓprie eſt
in ſpūalib⁹ ſubſtātijs ꝗ̄ corporalib⁹.
Scđa pars machine mūdi eſt celum
criſtallinū et ſydereū ꝯtinēs ſpheraꝫ
ſtellaꝝ fixaꝝ et orbes ſeptē planetaꝝ.
Et q̄ntū ad hoc dicit ⌊ Extendēs ce-
lū.⌋ i. ſydereū ⌊ ſicut pellē.⌋ Videt ei
extendi ſuꝑ hemiſperiū nr̄m q̄ſi tecto-
riū ⌊ q̄ tegis aq̄s ſuperiora ei⁹.⌋ In hoc
notat celū criſtallinū qđ eſt ſupra ſy-
dereū: qđ dicit aqueū: qꝛ apparet quaſi
aq̄ ꝯgelata ad modū criſtalli. Tertia
pars machine mūdi ē elemētū ignis
et aeris ꝯtinēs ſpatiū qđ eſt int ſphe-
rā lune et ſupficiē terre et aq̄. Et q̄ntū
ad hoc dicit ⌊ Qui ponis nubē aſcēſū
tuū.⌋ Trāſlatio hebraica hꝫ. Qui po-
nis nubē currū tuū. qꝛ nubes ꝑ aereꝫ
videt ferri ad modū curruū. Caſ.
Hoc etiam ꝯueniēt ad lrām accipit.
qꝛ dñs poſt reſurrectionē vidētibus
apoſtolis aſcēdit in celū. ſicut in acti-
b⁹ aplōꝝ ꝑmo capit. loquit hoc cum
dixiſſꝫ: nubes ſuſcepit eum ab oculis
eoꝝ. Sequit. Hu. ⌊ qui āmbulas ſuꝑ
pennas vētoꝝ.⌋ venti dicunt habere
pennas metaphorice ꝓpter velocita-

tē ſui. Et dñs āmbulat ſuꝑ pennas eo-
rū. dū voluntates ſuas multo veloci⁹
opat ꝗ̄ ꝑt excurſus eē vētoꝝ. Hi.
Et qꝛ de⁹ naturā corꝑalē ꝑ angelos
āminiſtrat vt dicit aug⁹. ſuꝑ geneſim
Ideo ſubdit ⌊ Qui facis angelos tu-
os ſpūs.⌋ i. facis vt ſpūs tui ſint āge-
li: ħ eſt nūciȷ̄. Oēs eī ille ſbſtātie ſuꝑ-
celeſtes deo aſſiſtentes ſpūs ſunt. ſed
tūc angeli dicunt: q̄ñ ad aliq̄d exeq̄n-
dū mittunt. qꝛ angel⁹ nomē officiȷ̄ ē:
et nō nature ⌊ et miniſtros tuos ignē
vrentē.⌋ Hoc dicit qꝛ angeli legūtur
freq̄nter apparuiſſe in ſpecie ignis. vt
moyſi in rubo ardenti Exod. iij. Vo-
cat tñ ille āgel⁹ dñs: qꝛ pſonā dñi re-
preſentabat. ſicut dicit Greg. Itē iiij
Reg. ij. in trāſlatōe helie q̄ fuit facta
miniſtēio āgelico: apparuit curr⁹ igne-
us et eq̄ ignei. Similit. iiij. Reg. vi.
Apparuit mons plen⁹ eq̄rū et curruū
igneoꝝ in circuitu heliſei: qꝛ ſic dicit
hierony. Angeli veniebāt ad defenſi-
onē ei⁹. Et dicit ignē vrentē: qꝛ āge-
li ardēt charitate: et ſunt efficaces ad
executionē diuine volūtatis. Quar-
ta ꝑs machine mūdi eſt elemētū terre
et aq̄. vñ de t̄ra dicit ⌊ Qui fūdaſti ter-
rā.⌋ qꝛ ſicut fundamētū ē inferior ꝑs
dom⁹. ſic t̄ra ē inferior pars machine
mūdi ⌊ ſuꝑ ſtabilitatē ſuā.⌋ i. ſuꝑ cen-
trū mūdi ad qđ vndiq; tendūt natu-
rales partes terre. et iō ſubdit ⌊ nō in-
clinabit ī ſeculū ſeculi.⌋ i. nō declina-
bit a cētro ī aliq̄ ꝑte: qꝛ hoc ē ſibi na-
turale. Hu. Cōtra ꝑmū videlꝫ: q̄ fū-
daſti terrā ſuꝑ ſtabilitatē ſuā videtur
eē ꝯtrariū illud Iob xxvi. Qui appē-
dit t̄rā ſuꝑ nihili. Solutio: īmobili-
tas t̄re dicit ei⁹ ſtabilitas et fūdamētū
Hic. Cōtra ħ vero qđ dicit: nō īcli-
nabit ī ſeculū ſeculi. videt diſcordare
hoc dictū ſaluatoris Mat. xxiiij. Ce-
lū et t̄ra trāſibūt Col. Verū ē q̄ ad
figuram tranſibunt: ſed non quo ad

ſubſtātiā.q̄nq̄ꝫ de hoc eccia ꝑ terrā ſi/
gnificata:ſup xp̄m fūdata.ꝛ in eternuꝫ
duratura.allegorice ꝯuenient̄ exponit̄
Nic. de elemēto aq̄.vn̄ ſubdit̄ Abi
ſſus .i.oceanus q̄ dicit̄ abyſſus ꝓpt̄
ſui ꝓfūditatē ſicut veſtimētū amict⁹
ei⁹ qꝛ ocean⁹ vndiq̄ꝫ circūdat t̄ram
excepta vna pte q̄ remāſit ꝓpt̄ vitaꝫ
hoīm ꝛ aīaliū terreſtriū ſup mōtes
ſtabūt aq̄. Hoc intelligēdū ē de aq̄s
pluuialib⁹ q̄ generant̄ in nubib⁹: ſm̄
ꝙ dicit̄ in Job. Qui ligat aq̄s in nu
bib⁹ ſuis. Nubes autē generant̄ ſup
cacumina montiū. Ab increpatione
tua fugiēt. qꝛ nubes pluuioſe mouē
tur de loco ad locū ſm̄ ordinē volū/
tatis diuine. Alit̄ exponit̄ referēdo
ad hoīes. In nubib⁹ eī freq̄nt̄ generā
tur impꝛſſiōes terribiles:vt tonitrua.
fulgura:turbines.q̄ dicunt̄ q̄dā incre
patiōes diuine.qꝛ freq̄nt̄ ſunt ſigna
ire ſue.ꝛ ſic hoīes territi fugiunt de
cāpis ad loca magis ſecura. Deinde
reuertit̄ ad diſpoſitionē elemēti terre.
q̄ in aliquib⁹ locis eſt montuoſa: in
alijs plana: Et q̄ntū ad hoc dicitur.
Aſcendūt mōtes ꝛ deſcēdūt campi
et iſte aſcēſus vel deſcēſus nō ē ali
ud q̄ꝫ eleuatio maioꝝ mōtiū.ꝛ minoꝝ
cāpoꝝ. Allegorice aūt loq̄ndo Hie.
Aſcēdūt montes:cū ſcī in ſp̄ūalē ꝓ/
ficiūt intelligētiā.ꝛ deſcendūt campi
cū populi coꝝ doctrine ſe ſubdūt in
locū quē fundaſti eis .i.in ꝯuētū ec
cleſiaſticū Sequit̄ Terminū poſui/
ſti eis Hu. videlꝫ aq̄s que nō trāſ
gredient̄:neq̄ꝫ ꝯuertent̄ opire terrā
id ē ne fluāt vltra terminū eis a deo
ꝯſtitutū Ni. Deinde adducit̄ rō di/
uine laudis ex debita ꝓuiſiōe viuen
tiū.cū dī. Qui emittis fontes ī ꝯualli
bus. qꝛ in deſcenſu vel pede mōtiuꝫ
oriunt̄ cōiter fontes magni ex q̄bus
oriunt̄ fluuij Vn̄ ſubdit̄ Inter mediū
montiū. ſcꝫ ꝑ valles ptrāſibūt aque
et hoc ad ſuſtētationeꝫ viuentiū.iō
ſubdit̄ Potabūt oēs beſtie agri .i.ſ.
aīalia domeſtica ac etiā ſilueſtria. vn̄
addit expectabūt onagri in ſiti ſua.
Hu. Hoc dicit qꝛ aīalia alia ſepe bi
būt de fontib⁹.ſed onager multū diu
portat ſitim ſuā:expectans pluuiā de
celo vt inde bibat. Onager dicit̄ ab
on. qđ eſt aſin⁹: ꝛ agrita fer⁹ :q̄ſi aſi/
nus fer⁹.i.ſilueſtris Col. Vn̄ Iſiđ.
in libro etymo.dicit Hos aphrica hꝫ
magnos ꝛ indomitos.ꝛ ī deſerto va
gātes:ſinguli aūt feminaꝝ greſſib⁹ p̄ſ/
ſunt:naſcentib⁹ maſculis zelāt ꝛ inui
dent atq̄ꝫ teſticulos morſu eoꝝ detrū
cant:qđ cauentes matres: eos in ſe/
cretis locis occultant Nic. Deinde
ꝯmendat ꝛ laudat dn̄m a creatōe aui
um dī. Super ea. tam ſup aq̄s q̄ꝫ ſu
per mōtes volucres celi habitabūt
qꝛ ſunt aliq̄ volucres aquatiles in
fluminib⁹ vel ꝓpe habitātes. Alie ſ
volucres in foraminib⁹ habitātes pe
trarū.a quaꝝ cantu ꝯmēdat dn̄m dī.
De medio petrarum dabūt voces.
Tranſlatio hebraica habꝫ:de medio
nemoꝝ dabūt voces.et hoc intelligi
tur de auib⁹ in arborib⁹ ſiluaꝝ ꝯmorā
tib⁹ Deinde ꝯmendat dn̄m a creatio/
ne pluuiaꝝ:dī. Rigans montes .i.ſ.
dn̄s de ſupiorib⁹ ſuis. .i.de nubib⁹
pluuioſis ſup montes generatos:vt
ibi creſcat herba animalibus ſilueſtri
bus oportuna de fructu operū tuo/
rū ſatiabitur terra .i.de effectu plu/
uie qui eſt op⁹ tuū fecūdabit̄ terra ad
ferendū fructū. Vn̄ ſubdit Produ/
cens fenū iumentis ad eorum nutri
mentū ꝛ herbaꝫ ſeruituti .i.vſui
hominū Granū eī ſeminatū ī t̄ra p̄/
mo ꝓducit herbā:poſtea ſpicā:ꝛ vlti
mo granū vn̄ fit panis ad vſuꝫ hoīs
Jō ſbdit̄ Ut educas panē đ t̄ra. Et
ꝙ ad ſuſtētationē vite humane non
ſolū requiritur cibus:ſꝫ etiā pot⁹ qui

pncipalit̃ eſt vinũ de vite Ideo ſbdi
tur et vinũ letificat cor hoīs Req̃
rit̃ etiã cõdimẽtũ ad recreationẽ ho
minis. Vñ ſubdit̃ Ut exhilaret faci
em ei⁹ in oleo Et ꝑ oleũ qḋ ẽ pnci
pale ꝯdimẽtũ. intelligunt̃ alia ꝯdimẽ
ta et panis cor hoīs ꝯfirmet ad ſu
ſtẽtationẽ vite humane. et qꝛ pluuia
terrã humectãs fecũdat arbores Iõ
ſubdit̃ Saturabunt̃ ligna cãpi ꝛ ce
dri Habẽt enĩ arbores radices pro
ore: vt notat pħs ij. de aĩa. qꝛ ꝑ radi
ces attrahit̃ alimẽtũ arbor ad earũ
nutritionẽ ꝛ fructificationẽ Hu. Et
cedri libani q̃s videlꝫ arbores plan
tauit. i. creſcere fecit. etiã nutriũtur
Illic paſſeres nidificabunt. i. aues
minores. Sumit̃ enĩ ibi ſpẽs ꝓ genẽ
qꝛ paſſeres nõ ſolẽt nidificare in ar
borib⁹ Vñ trãſlatio hebraica hꝫ Ibi
aues nidificabũt Herodij dom⁹. i.
nid⁹ eſt ĩ cedris lybani. qꝛ nidificat in
eis. q̃ herodi⁹ Dux eſt eorꝫ ſcꝫ paſſe
rũ minorꝫ auiũ Hie. Herodi⁹ ẽ auis
rapax de preda viuẽs: maior omniũ
volatiliũ: q̃ ꝛ aq̃lã vincit ꝛ comedit.
Hu: cui⁹ nomẽ gallice dr̃ gifart Mõ
tes excelſi ſunt refugiũ ceruis ſic
petra cauernoſa eſt refugiũ heri
natijs. i. herītijs. Herici⁹ eſt aĩal ſpi
noſũ habitãs in cauernis petrarũ ꝛ
veſcit̃ pomis Iſidorus. qñ aliq̃d ad
uerſum ſentit. ſtatim ĩ globũ ꝯuerſũ
in ſua ſe arma abſcõdit vel recolligit
Hu⁹ prudẽtia q̃dã talis eſt cũ abſci
derit vuã de vite ſupinus ſe volutat
ſup eã: ꝛ ſic eam portat in narib⁹ ſuis
ſpinoſis Hu. Poſtea ꝯmẽdat dñm
a viciſſitudine corporꝫ ſupceleſtiũ. ſ:
q̃bꝫ de⁹ ꝓuidit viuẽtib⁹ de altñatõe
tẽporꝫ di. Fecit lunã in tpa vt ſcꝫ
diſtinguat ꝛ variet tpa Ni. ſm ei va
riũ motũ lune magis apparet ſenſibi
lis mutatio aeris q̃ꝫ ſm alios plane
tas Hu. ſolent enĩ abũdare humores

qñ plena ẽ luna: ꝛ in ortu ei⁹ frigidi
tas eſſe in aere Ni. Sol cognouit
occaſum ſuũ. i. ita facit acſi cognoſce
ret: qꝛ vadit detẽminate ad occaſũ: q̃ſi
habẽt intellectũ. Per talẽ modũ dr̃
q̃ mot⁹ nature eſt mot⁹ intelligẽtie
Poſuiſti tenebras ĩ hemiſpio nr̃o
occaſũ ſolis ꝛ facta eſt nox qꝛ ſicut
dies eſt duratio ſolis ſup terram: ita
nox eſt duratio ei⁹ ſub terra in ipſa
videlꝫ nocte ꝑtrãſibũt oẽs beſtie ſil
ue q̃rẽtes ſibi pdã magis ꝺ nocte q̃ꝫ
de die. Ideo ſequit̃ Catuli leonum
rugientes vt rapiãt ſꝫ qꝛ de⁹ ex ſua
prouidẽtia paſcit eos. ideo ſubdit̃ ꝛ
q̃rãt a deo eſcã ſibi Col. Hũc ver
ſum videlꝫ poſuiſti tenebras: et ſeq̃n
tẽ beat⁹ grego. in libro xxvij. mora.
allegorice exponit dicẽs. Tenebras
poſuit. cũ pctĩs iudicia rependens. i.
reddẽs. lumẽ ſue intelligẽtie ſubtra
hit: ꝛ nox efficitur. qñ prauorꝫ mens
ignorãtie ſue tenebris cecat̃. In qua
oẽs beſtie ſilue ꝑtrãſibũt: dũ maligni
ſpũs ſub obſcuritate fraudis latẽtes
in reproborũ corda prauitates ſuas
explẽdo ꝑcurrunt. In q̃ ꝛ catuli leo
nũ rugiũt qꝛ neq̃ſſimarꝫ poteſtatũ mi
niſtri ſpũs ĩſurgũt ĩportunis tẽtatio
nib⁹. q̃ tñ a deo eſcã. i. ꝑtãtem fideles
decipiẽdi expetũt. qꝛ nimiꝫ hos deci
pere nequeũt: niſi iuſto iudicio ꝑuale
diuinit⁹ ꝑmittant̃ Hu. et qꝛ pdicta
ferocia aĩalia in die abſconduntur ne
ledãt hoĩes Ideo ſubdit̃ Ortus eſt
ſol ꝛ ꝯgregati ſunt ſcꝫ catuli leonũ
ꝛ in cubilib⁹ ſuis collocabunt̃. i. in
abſcõdito ſiluarꝫ Col. Trãſlatio he
braica hꝫ. Oriẽte ſole recedent: et in
ſpelũcis ſuis cubabũt Propt̃ qḋ ſe
cure Exibit hõ ad op⁹ ſuũ ortto ſo
le ꝛ ad opationẽ ſuã vſq; ad veſpe
rã Ni. qꝛ ſicut fere diſcurrũt de
nocte ad querendum victum: ſic ecõ
trario homo qui eſt animal manſue

tñ in natura de die exit ad opa ſua:et
de nocte qeſcit. Et qꝛ ex talib⁹ effecti
b⁹ apparet latitudo diuine ꝓuidẽtie
nobis incõprehẽſibilis Jdeo ãmira/
tiue ſubdit di. Quã magnificata ſt.
id ẽ valde magnificata ſunt opa tua
dñe. qꝛ excedũt ſenſuz humanũ Oĩa
in ſapĩa feciſti. i. ſapiẽtia diſpoſuiſti.
Hie. Nõ eni videmus formicã ſcire
qñ hyems venit: ⁊ reponit ſibi eſcã⁊
itez culicẽ aĩal taz minimũ habẽ ocu
los.ventrẽ ⁊ vniuerſa mẽbra:ſicut ⁊
nos habem⁹.ſimilit ⁊ apes:qño faci/
unt ⁊c.nõne ſunt hec ãmiratõe digna
⁊ ſapĩa plena? Sequit Hic. Repleta
ẽ terra poſſeſſione tua. tã hoĩbus q̃z
aĩalib⁹:q̃ ſunt dei creature Hu. De/
inde hortat benedicere deũ p mare ⁊
ornatũ ei⁹ di. Hoc mare magnum.
ſcz occeã⁹ vbi ꝯcurrũt omnes aque
Ni. Et ſpacioſum manib⁹. i. locis:
qꝛ dictio hebraica ſic poſita equoca ẽ
ad ſignandũ manũ ⁊ loca Illic repti
lia. id ẽ piſces diuerſoꝝ generꝝ Iſi/
dor⁹ etymo.ſic dicta:qꝛ natãdo repũt
quoꝝ nõ eſt numer⁹. Nic. quia nõ
poſſunt ab hoĩe numerari: ſꝫ deo oĩa
ſunt numerata Animalia puſilla cũ
magnis. Jn mari eni ſunt piſces ali
qui valde parui: ⁊ aliq̃ valde magni:
et cete grandia: quoꝝ magnitudo eſt
q̃ttuor iugeꝝ terre vt dicit plini⁹ Il/
lic naues ꝑtrãſibũt. vt bona in vna
tra abũdãtia. ꝯportent p nauigiũ ad
aliã trã talib⁹ bonis carẽtẽ ⁊ ecõuer
ſo Caſ. Mũd⁹ moraliter ẽ mare ma
gnũ ⁊ ſpacioſum manib⁹:in quo dia
bolice ſine numero ſerpere ꝓbant in
ſidie: ⁊ q̃ demonũ malicie ſunt tanq̃
aĩalia puſilla ⁊ magna:qñ int ipſos ⁊
maiores eſſe nequitie ꝓbant ⁊ mino
res qui Col. diſcurrũt q̃rentes queꝫ
deuorẽt: ⁊ q̃s ad ꝯſenſum praue acti/
onis ꝑducere poſſint. ſꝫ qꝛ mare dicit
a meando.noli timere ꝑiculum:q̃re ti
gnũ q̃ p mare trãſeas ad pr̃iam Jllic
naues ꝑtrãſibũt:lignũ ẽ crux chr̃i:na
uis eſt eccĩa:gubernator xp̃s eſt. Si
mortificaueris in te vitia ⁊ obedie/
ris preceptis eccĩe poteris ad reqem
patrie celeſtis p xp̃m gubernatorẽ ꝑ
uenire Hu. Et qꝛ dixit ꝙ in hoc ma
gno mari:hoc ẽ ĩ oceano ſunt parua
et magna aĩalia:ſpecificat de magnis
cũ ſubdit di. Draco iſte quẽ formaſ
ti ad illudẽdũ ei. Draco eſt maximũ
aĩal qđ in mari habitat. et licꝫ ſit ma
gnũ ⁊ forte:tñ de facili illudit. ⁊ cum
gallina aſſata quã ponũt in partica ⁊
ipſe draco inſequit gallinã. ⁊ ipſi pi/
ſcatores cũ inſtrumẽtis iſiliũt ſupra
dorſuz eius: ⁊ ſic capiũt eũ Ni. Nõ
eni iſte draco ꝓpter hoc format⁹ ẽ vt
illudat ei.ſed ly ad:ponit hic ꝯſecuti
ue ⁊ nõ cauſalit:qꝛ ad ei⁹ formationẽ
ꝯſecuta eſt illuſio. Jſte draco dicit eẽ
cete de quo dicit geneſ. i. Et creauit
dñs cete grãdia.cui ꝓpter eius magni
tudinez neceſſaria eſt magna cibatio
ex alijs piſcib⁹ maris q̃s deuorat: ꝓ/
pter qđ alij piſces cetuz videntes fu
giũt ex inſtinctu naturali verſus ripã
vbi cetus natare non pt ꝓpter aque
paruitatem: ⁊ ideo cet⁹ eos inſequẽs
impingit ad terrã et a piſcatorib⁹ ibi
occiditur. qꝛ non poteſt ſe mouere: ⁊
ſic illuſus ſua ſpe fruſtratur Hug.
Per hunc draconẽ intelligit diabo/
lus cuius poteſtas ſi ꝑmittat excedit
omnẽ poteſtatẽ corporalẽ. Qui bene
draco dicit ꝓpter venenũ qđ eue pri
me mulieri peſtiferis ꝑſuaſionib⁹ in/
ſpirauit: Jſte bon⁹ eſt creatus ſicut
in geneſi legit. Fecit de⁹ omnia val/
de bona:ſꝫ poſtq̃ ſua volũtate pecca/
uit cadens ꝓpter ſuã ſupbiã extra ce/
lũ datus eſt in hoc mundo tanq̃ ĩ ma/
ri magno ad illudendum ei Potius
illuderet ſicut illuditur piſcis in ha/
mo. chriſtus ei pretẽdit ei eſcã huma

nitatis.ſub qua abſcōdit hamū diuinita
tis:ꝛ dū voluit deuorare humanita/
tē capt⁹ eſt hamo.i.potētia diuinitatis
Caſ. Illudit̄ etiā ab angelis dei ſiue
ꝑ iuſtiſſimas icrepatiōes vt q̄ creat⁹
ad obſequiū dñi ſedis videat̄ ꝑuerſi/
tatib⁹ implicari:ſiue magis illuditur
qñ ei aīe fideles a ſua poteſtate tolluñ
tur Illudit̄ etiā a fidelib⁹ qñ ei⁹ pra/
uis ſuggeſtionib⁹ nō ↄſentit̄ Aug.
Poſtea ad lrām pſalmiſta ↄmendat
dñm ab eo ꝙ oīa aīalia tā aerea:aq̄a:
q̄ꝫ terreſtria paſcit di. Omnia ſcilicꝫ
viuētia ſup terrā ꝛ in aq̄s a te expe
ctāt:vt des illis eſcā i tpe. videlicet
oportūo:q̄ oīa dei nutu viuūt. Dante
te ill'. eſcas colligēt. Hēc aliqñ ꝓ
tpe futuro ſicut formica colligit gra/
na i eſtate vnde viuit in hyeme. Ape
riēte te manū tuā. dādo ipſis ex tua
largitate fertilitatē. Oia. videlꝫ aīa/
lia. iplebunt̄ bonitate. i. cibarijs et
alimentis q̄ ex tua bonitate dantur.
Auertente te faciē. ꝓ pctīs hoīm
dādo terre ſterilitatē. turbabunt̄.i.
īfirmabunt̄ ex defectu nutrimenti:et
morient̄ fame.vñ ſubdit. Auferes ſpi
ritū eoꝝ. i.vitā. ꝛ deficiēt.i.moriē
tur fame vñ ſubdit. ꝛ in puluerē ſuū
reuertēt̄.i.i t̄rā ex q̄ fuerūt formata
Hie. Cōſummatōēꝫ mūdi ſignat qñ
dei p̄cepto oīa exterminant̄ Hu.p⁹
ↄſummationē ſequit̄ reſurrectō mor
tuoꝝ corpoꝝ.vñ ſubdit. Emitte.i.
emittes.ſic trāſlatio hebraica hꝫ. Spi
ritū tuū.i.potētiā tuā. ꝛ creabunt̄
.i.de nouo reſurgent. ꝛ renouabis
faciē terre. q: tūc ↄmittit̄ nobis no/
uū celum ꝛ noua terra.vñ.ij. Pe.iij.
Nouos celos ꝛ nouā t̄raꝫ ꝛ ↄmiſſa
ipſi⁹ expectam⁹. Myſtice vero p̄cat̄
ꝓpha ſpūꝫ dñi.i.grāꝫ ei⁹ emitti ꝑ quā
mūdū cor creat̄ in ↄſcia fideliū:ꝛ re/
nouat̄ facies aīe q̄ntū ad imaginē p/
us ꝑ pctm̄ deturpatā. Caſ. Totiens
ei dñs nos creat:q̄tiēs de vetuſtate
pctī in nouū hoīem nos ꝑ grāꝫ īſtau
rare dignat̄ Ni. Et q: oīa p̄dicta de
ordine creaturaꝝ ꝛ ↄmiſſiōe viuētiū
ad hoc inducta ſūt vt ex eis rōnalis
creatura inſurgat ad laudē ꝛ honorē
nr̄i ↄditoris Ideo ↄcludit laudando
deū di. Sit gloria dñi.i.laus ꝛ ho
nor ſibi debit⁹ ipendat̄. in ſeculū.i.
in eternū ad diām glorie hominuꝫ q̄
cito trāſit. Letabit̄ dñs in opib⁹ ſuis
.i.in creaturis ad gloriā ſuā ordina
tis.ſicut dicit̄ ꝓuer.xvi. Vniuerſa ꝓ
pter ſemet ipſū opat⁹ ē domin⁹ Qui
reſpicit terrā ꝛ facit eā tremē. ꝑ terre
motū ꝓcedētē ex diuina ordinatōē.
q̄ tāgit mōtes. tactu fulguris qđ fre
q̄nti⁹ cadit i mōtib⁹ altis. ꝛ fumigāt
q: ignis fulgurās magis fumigat q̄ꝫ
inflāmat Hu. Moralit̄ reſpicit dñs
ꝑ ſuā grām pctōres:terrenā ꝛ ſecula/
rē vitā ducentes.ꝛ ꝑ ↄpūctionē facit
eos tremere:vnde ſe grauit̄ peccaſſe
ↄfitent̄:et tāgit ꝑ infirmitatē vel ad/
uerſitatē mōtes.i.elatos:ꝛ fumigant
Caſſ. q: dū fuerint domini indigna/
tiōe ꝑcuſſi.ꝛ bonis tpalib⁹ ꝑuati:tūc
ad ſalutares lachrymas currūt.ꝛ q̄ſi/
dā triſticie ꝛ lachrymaꝝ de ſe globos
tanq̄ꝫ incenſum ſuauitatis emittūt:q̄
ad ſupna ↄſcēdens.miāꝫ domini chri
impetrare ꝓbat̄. Fumus ei hic in bo
no poſitus eſt.q̄ppe qui nos ad abſo
lutionis grām fecit ꝑuenire Ni.po
ſtremo pſalmiſta reſumit dei laudem
a pncipio pſalmi inchoatā di. Can/
tabo domino in vita mea. q̄ꝫ diu ero
Caſſ. et ne crederes laudes iſtas poſ
ſe finiri adiecit. pſallā. in futura vi/
ta. deo meo q̄ꝫ diu ſum. cū iā imorta
lis ero fact⁹.quo iudicio declaratum
eſt quid ſint acturi qui in illā patriā
meruerunt felicit̄ intromitti. Lauda
bunt iugiter dominū q̄ ſp eū videbūt
dū illa pulcritudo inenarrabilis exti

tat ad preconiũ ſine fine ſe diligẽtes
Iocũdũ ſit ei eloquiũ meũ .i. corã
eo placitũ Col. Trãſlatio hebraica
hꝫ. ſuauis ſit ei diſputatio mea. quam
Aug⁹. talẽ eſſe ponit Cõfitere dño
qd es: ꝛ diſputaſti cũ illo: ſacrificium
humilitatis tue: tribulatio cordis tui
holocauſtũ virtuoſe ꝯuerſatõis tue:
hoc eſt ſuaue dño. Tibi ãt qd ſuaue?
Lego vero delectabor in dño. Hu.
Qui prius delectat⁹ fui in pctõ: delecta
bor in ꝯſolatõib⁹ diuinis: ꝛ nõ ẽtenis
Deficiãt pctõres .q in ſe peccãt Et
iniq .q peccãt in ꝓximũ Iſti deficiãt
La terra .i. ceſſent a cupiditate terre
ita Lvt nõ ſint .qles fuerũt. ſꝫ p dei
grãm efficiant iuſti Iuxta illd ꝓuer.
xij. Verte impios: ꝛ nõ erũt. ꝛ p his
oib⁹ Lbñdic aĩa mea dño. Caſ. Di
gnũ initiũ ps. dign⁹ ẽ finis: illũ ſꝑ be
nedicere ꝛ laudare: q nequaꝙ deſinit
fidelib⁹ ſuis grãrum beneficia pſtare
Audiuim⁹ bone rex qnta nobis d ve
ritatis arcano ſacra ꝓfuderis: docui
ſti quẽadmodũ celũ tẽdat: ꝛ ſupra ce
los aq̃ ĩ modũ cryſtalli poſite ſũt: lu
nã pfectã in tpe. ſolẽ occaſum ſuũ in
magnũ miniſteriũ cognouiſſe Col.
Cognouim⁹ machinã mũdi mirabili
ter a te fabricatã. q nos hortat vt te
pulcrũ ꝛ bonũ ſupra oĩa amem⁹. qm
oĩa pulcra ꝛ bona creaſti. qui es bene
dictus in ſecula ſeculoꝝ Amen

Confitẽini do.

Titul⁹ Alleluia Caſſ. Hoc
verbi dec⁹ a pñti ps. fecit initiũ nec
ãte a qdã reperis poſitũ. qꝛuis multi
ſcriptores fuerint pmit⁹ hebreorum
Alleluia ei apud ipſos dr laudate de
um Ni. Sꝫ ſciendũ ꝙ nõ eſt vna di
ctio vt credũt aliq: ſꝫ due. In hebreo
allelu laudate ſignat: ia vo inuiſibilẽ
ſignat deũ Caſ. Qd vnũ de decẽ no
minib⁹ dei tradit eẽ. ex hieronymo ĩ
epiſtola ad Marcellũ exponẽte q ait.
Primũ dei nomẽ eſt hel: qd itẽpre
tat fortis. Scdm heloy: qd de⁹ dicit.
Tertiũ heloe: qd etiã dr de⁹ Quartũ
ſabaoth qd dr exercituũ vel virtutũ
Quintũ elon qd nos excelſũ dicim⁹
Sextũ eſerheye qd in exod. legit: q
eſt miſit me. ſeptimũ adonay qd nos
dñm generalit appellam⁹ Octauũ ia:
qd deo tm̃ applicat: et ĩ alleluia extre
ma ſyllaba ſonat. Nonũ tetragrãma
ton qd ineffabile nũcupat. Decimũ
ſadday. i. robuſtũ vel ſufficientem ad
oĩa ĩpetrãda Hoc aũt alleluia xx. pſal
mis ꝓ titulo pſcribit: vt ĩ ſbſeqntib⁹
patebit. Sciens eĩ ꝓpha populos he
breoꝝ offendiſſe frequẽter dñm. quia
ſpem ſuã in tpalib⁹ beneficijs poſue
rũt. pma parte fideles ãmonet vt euꝫ
ſpũalit ſemꝑ exquirant dicens
Confitemini dño Ni. ꝯfeſſione
laudis ꝓ bñficijs ab eo obtẽtis
Lꝛ inuocate nomen eius ꝓ benefici
is ab eo obtinendis. qꝛ gratitudo de
pteritis beneficijs eſt optima diſpo
ſitio ꝓ alijs impetrãdis Au. Exau
dit qppe inuocantẽ quẽ ꝯfitẽtẽ. i. lau
dantẽ videt ꝛ hũc laudãtẽ videt quẽ
ꝓbat amantẽ Lannũciate inter gẽtes
.i. inter pctõres gentilit viuentes
Ni. Lopa ei⁹ bonitatis ꝛ ptãtis ſue
declaratiua q infra explicant Can
tate ei ore Lpſallite ei corde ꝛ ope
Hier. q intelligit ſacras ſcripturas
et in lege dñi iugiter meditat ꝛ mẽs
ei⁹ ꝯtẽplat celeſtia: hic canit deo. qui
aũt opari⁹ eſt boni opis. hic qſi citha
rã virtutũ cõponẽs pſallit dño Ni.
Lnarrate oĩa mirabilia ei⁹ .i. aliq ex
oib⁹. qꝛ oĩa non poſſunt particularit
enumerari Hu. Laudamini .i. taꝫ
bene viuatis vt ſitis bone fame Lin
noĩe ſcõ ei⁹ .i. ad honoreꝫ nois eius.
Et vt ꝯſolationẽ de re tali ſumeret
adiecit Letet cor querentium dñm.

Per pn̄iam q̄rit̄ dn̄s: q̄ p̱ pc̄t̄m̄ fue/
rat amiſſus. Sȝ ſt̄ q̄dā puſillanimes
q̄ nimis tepide q̄runt eū. ꝓpter qđ ſb̄
dit Q uerite dn̄m ⁊ ꝯfirmamini .i.
q̄rēdo eſtote feruētes ⁊ firmi p̱ amo
rē ⁊ ꝑſeuerātiā boni oꝑis q̄rite faci
em eiꝰ ſp̱ hoc eſt ſtudeatis p̱ totā vi
tā vrām placere in ꝯſpectu eiꝰ Cōſe
quent̄ ꝓph̄a hortat̄ fideles cōuerſos
di: M emētote mirabiliū eiꝰ q̄ fecit
nos pc̄tōres ad pn̄iam recipiēdo ī q̄
mirabilis eſt eiꝰ dignatio: q̄ eūa q̄ de
ſpicit̄ clement̄ ad ſe reuocat ꝓdigia
eiꝰ q̄ fecit etiā ſuſcitādo ad vitā gr̄e
nos pus mortuos in pc̄tō Hoc eī eſt
magnū ꝓdigiū ⁊ miraculū: q̄ꝛ ſicut
dicit Greg. Maiꝰ miraculū eſt ſuſcita
re aīam in ꝑpetuū victurā: q̄ꝫ corpus
iterū moriturū. Augꝰ. etiā dicit ꝙ ma/
ius eſt pc̄tōrē iuſtificare: q̄ꝫ celū ⁊ ter
rā creare ⁊ iudicia oris eiꝰ q̄ ꝓmi/
ſit in euāgelio Mat. iiij. Agite pn̄iaȝ
appropinq̄bit regnū celoꝝ Per iudi
cia diſcernit penitētes in oī mūa iudi
cādos: q̄ penitētes ſt̄ S emen abraā
ſerui eiꝰ .i. imitatores eiꝰ p̱ obediē/
tiā Dn̄i ſicut abraā fuit obdiēs deo
filiū ſuū īmolādo. ſic ⁊ penitētes obe
diūt p̄ceptis dei īmolando ſe ipſos p̱
pn̄iam. de q̄ īmolatiōe dicit ī alio pſ°
Sacrificiū deo ſpūs ꝯtribulatꝰ. Sūt
etiā filij iacob luctādo ꝯtra vitia
electi eiꝰ Nic. Jacob cū adhuc eſſet
in vtero matris cū eſau: fuit electus a
dn̄o. et eſau reprobatus. licȝ adhuc ni
hil boni aut mali egiſſēt vt dicit apo
ſtolꝰ ad Ro. ix. Ly. Sic ⁊ peniten/
tes nō ſuis meritis: ſed gratis p̱ gra
tiā dei electi ſunt a deo I pſe dn̄s
chr̄s q̄ nos redemit eſt deꝰ noſter
p̱ verū cultū chr̄iane religiōis. licȝ ſit
deꝰ ⁊ dn̄s oīm p̱ creationem ⁊ guber
natione Jdeo ſubdit̄ Ni. in vni/
uerſa terra iudicia eiꝰ q̄ꝛ ꝓ volūtate
p̄t pc̄tōres punire M emor fuit ī ſe/
culū teſtamenti ſui Ly. Sic ordina
lrām Memor fuit teſtamenti ſui du/
raturi in ſeculū .i. in eternū. Nō aūt
dico teſtamenti veteris qđ fuit ad tē
pus: ſed noui Unde ſubdit verbi
ſui qđ mādauit hoc ē verbū dei qđ
mādauit predicādū in mille genera/
tiōes .i. in oēs generatōes Et po/
nit hic numerꝰ determinatꝰ ꝓ indeter/
minato numero: q̄ꝛ numeri trāſcēdē/
tes millenariū nō ſūt niſi replicatio/
nes eiꝰ vel partium eiꝰ Q uod teſta
mētū diſpoſuit ad abraā ⁊ ad illos
q̄ p̱ dilectionē obediūt deo ſicut abra
am: q̄ de precepto dei exijt de t̄ra et
de cognatōe eiꝰ Gene. xij. ⁊ iuramē
ti ſui ad iſaac .i. ꝓmiſſiōis ſue
memor fuit: facte ſcilȝ iſaac .i. populo
gaudenti ⁊ gloriāti in deo: q̄lis eſt fi/
delis populꝰ chr̄ianꝰ: cuiꝰ totū gaudi
um in deo dr̄ ⁊ nō in mūdo. Nā iſa/
ac gaudiū interpretat̄ E t ſtatuit il/
lud videlȝ teſtamētū in iacob .i. in
eis q̄ ꝯtra vitia luctant̄ in p̄ceptū
di. Penitētiā agite ⁊ iſrael videlȝ
fidelibꝰ: deū p̱ fidē ⁊ opatione vidē
tibꝰ in teſtamētū eternū Caſ. No/
uū teſtamētū ꝓprie dicitur eternū: q̄ꝛ
nullū aliud aliq̄n ſuccedit in q̄ ē om
niū ꝓmiſſoꝝ ꝯpleta ꝑfectio Ly. hoc
ſtatuit populo fideli D icens tibi da
bo terrā chanaā dicit̄ illa t̄ra fluens
lac et mel: p̱ quā ſignificat̄ hereditas
celeſtis q̄ ꝓmittit̄ populo fideli. Sȝ
q̄ꝛ de iſta terra alij plus: alij minꝰ dat̄
Jdeo ſubdit funiculū hereditatis
veſtre Caſ. Jſta ꝯparatio ab eis
tracta eſt: qbꝰ agri tenſo fune diuidū
tur Glo. Sicut eī t̄ra ꝓmiſſiōis fu
niculo diſtributa eſt in diuerſas par/
tes: ita in vita eterna diuerſe ſūt mā/
ſiones Juxta illud Jn domo pr̄is
mei māſiōes multe ſūt Sequit̄ Ly.
Q um eſſent numero breui illi vi/
delȝ qbꝰ ꝓmiſſa eſt terra chanaan .i.

hereditas celeſtis:ſūt nūero breui.i.
pauci reſpectu reproboꝝ.vñ Math.
xx.Multi ſunt vocati pauci vero ele
cti.Int etiā electos ſūt multi q̄ illam
trā aſpirāt.de q̄b⁹ ſubdit.paucıſſimi
ꝛ incole ei⁹.i.inhabitatores ei⁹ qui
poſſūt dicē cū apoſt.ad philip.vl.Cō
uerſatio nr̄a in celis eſt.Qui aūt vo
lūt eē incole ei⁹:oꝫ vt recedāt a ſocie
tate mala.vñ bñ ſubdit Et ptrāſie/
rūt de gente in gentē.i.de gēte pec/
catrice ad gentē illā:de q̄ in alio ps⁹.
dicit Beata eſt gens cui⁹ eſt dñs de⁹
ei⁹:ꝛ nō reſpexit in vanitates ꝛ inſa
nias falſas.ꝛ de regno.diaboli.ad
populū alterū.quē elegit dñs in he/
reditatē ſibi.vt eſſent ſcī cū ſcīs Mul
tis ex cauſis nobis nc̄ariū eſt trāſire
de mala gente ad bonaꝫ:ſcꝫ ne malis
coꝝ morib⁹ inficiamur:ne ab eis ꝓp/
mamur:ne ab eis impediamur:ne de/
mus eis occaſionem malignādi: ꝛ ne
minuat auctoritas ſeu fama bonorū.
et tales ptrāſeūtes ꝓtegit dñs.vnde
ſubdit Non reliq̄t hoīem nocē eis.
licꝫ eī multas tribulatōes patiant ab
hoīb⁹:hoc tñ eſt ad coꝝ ſalutē.ꝛ non
ad nocumentū ipſoꝝ.Vñ.i.Pe.iij.
Et q̄s ē q̄ vobis noceat ſi boni emu
latores fueritis ?ſꝫ etſi q̄d patimini
ꝓt iuſticiā:beati eſtis.Illos etiaꝫ q̄
tribulāt eos q̄nqꝫ de⁹ punit vel in p̄/
ſenti vita:vel in futuro.Vñ ſbdit.
et corripuit ꝓ eis reges.ſicut hero/
des fuit ab angelo ꝑcuſſus:vt legitur
Actu.xij.vel corripit arguēdo dicēs
Nolite tangere chr̄os meos.Chr̄i
dñi ſunt chr̄iani q̄ inūgunt in baptiſ/
mo vt ſint r̄ges.q̄ɀ ipoꝝ ē r̄gnū celoꝝ.
ꝛ ſpēalit ſacerdotes deo ꝯſecratos vo/
cat chr̄os.De q̄b⁹ ſubdit.ꝛ in ꝓphe
tis meis.i.in eis q̄ debēt alijs bona
et vtilia p̄dicare de futuro regno ce/
loꝝ:ꝛ de futuro inferni tormēto.no
lite malignari.i.maligna eis inferre

corde.verbo.ꝛ ope.Vnde tranſlatio
hebraica hꝫ.Et ꝓphetas meos nolite
affligere Ni.Deinde deſcribit ꝓpha
ad lrām tēp⁹ Ioſeph vſqꝫ ad Moy/
ſen q̄ ordinatione diuina vendit⁹ fuit
in egypto ad ſue paſſīe meritū:ꝛ ad ꝓ
uidendum patri ſuo ꝛ fratrib⁹ tpe fa/
mis future.de q̄ dicit hic Et voca/
uit.ſcꝫ dñs.famē ſup trā.ſcꝫ ſeptēꝫ
annoꝝ.de q̄ habet Gene.xli.ꝛ oē
frumentū panis ꝯtriuit.i.ſuſtētatio/
nē vel nutrimentū contriuit.Per h̄
nō eſt intelligendū ꝙ panis ſimplici
ter defecerit:q̄ɀ etiā tūc emebant ali/
menta in egypto.vt habet Geñ.xlij.
Sꝫ quia tūc fuit maxima ſterilitas ꝛ
defectus panis Miſit ante eos.ſcꝫ
Iacob ꝛ filios ei⁹.virū.ſcilicꝫ Io/
ſeph:q̄ dicit vir a virtute eo ꝙ nolu/
it adulterio dñe ſue ꝯſentire Genes.
xxxix.Et poſit⁹ ē ſeruire in palatio
regis pharaonis Nic.Cū aūt eſſet
ſedecim annoꝝ adamat⁹ eſt a regina:
ꝛ in tali etate ꝯſtitut⁹ q̄ magis dedi/
ta eſt voluptati:noluit ꝯſentire iniq̄
tati:ſꝫ magis timuit ſibi periculū aīe.
vnde accuſat⁹ ab ipſa regina ꝙ volu
it eā opprimere mācipat⁹ eſt carceri
Ni.Et hoc eſt q̄d ſubdit Humilia/
uerūt ī ꝯpedib⁹ pedes ei⁹.q̄ɀ ad fal/
ſam accuſationē dñe ſue fuit in carcē
religat⁹.ferrū.i.tribulatio.ptrāſijt
aīaꝫ ei⁹.q̄ɀ ex ꝯpedib⁹ ferreis ñ ſolū
erat afflict⁹ in corpore:ſꝫ etiā in mēte.
Quis nō ceciderit a virtute patiētie
.donec veniret verbū ei⁹.qñ a deo
inſtruct⁹ expoſuit ſomnia pincerne re
gis ꝛ piſtoris ei⁹:ꝛ hoc veraciter rei
euēt⁹ ꝓbauit Gene.xl.Caſſ.Dicit
ei cogitatōes Ioſeph fuiſſe grauiſſi/
mas:donec tēp⁹ veniret.a q̄ verbuꝫ
ei⁹ a rege pharaone ꝓ interpretando
ſomnio q̄reret.tūc vero ꝛ gloriā rep
perit:ꝛ clauſtra carceris let⁹ euaſit.
vnde ſubdit Eloquiū dñi inflāma/

uit eū. Hi. Trāſlatio hebraica habꝫ
Probauit eū. ſcꝫ habere ſpūm ſanctū
dei Caſ. Inflāmauit eū. i. viuacit̄ et
feruent̄ incitauit eū: vt coraꝫ pncipe
futura diceret cum fiducia veritatis
Int⁹ eni celeſtis flāme lumen accepit.
vt preuideret talia q̄ regni illi⁹ ſapiē
tes doctoreſq̄ ſuperarent Hi. miſit
rex pharao ad carcereꝫ et ſoluit. i.
ſolut̄ fecit eū audito p magr̄m pin/
cernaꝝ ꝙ optime interp̄tat⁹ fuerat
ſomnia predicta Gene. xli. Conſti/
tuit eū dn̄m dom⁹ ſue eo ꝙ p inter/
p̄tationē ſomnij ſui cognouerit eum
hr̄e ſpūm dn̄i et pncipē oīs poſſeſſio
nis ſue ſicut habet̄ Gene. xli. Dixit
qꝫ rurſuꝫ pharao ad Joſep Ecce cō
ſtitui te ſup vniuerſam terrā egypti.
Ut erudiret pncipes ei⁹ ſicut ſemet
ipſuꝫ. q2 nō habebant ſciam: niſi hu
manit⁹ adq̄ſitā p exercitiuꝫ ſtudij. qḋ
p̄mo viguit in terra egypti: vt habet̄
p̄mo metaphyſice Caſ. Pharao eni
credebat pncipes populi ſui in hac ſa
piētia puenire potuiſſe: vt et ipſi ſom
niorū interp̄tes eē mererent̄: et vt ad
tātā doctrinā ſcia eorū potuiſſꝫ addu
ci: vt ꝯſulti de re dubia certa loq̄rent̄
Hu. et ſenes ei⁹ prudētiā doceret.
nō ſolū de diuinis: ſꝫ de morib⁹ in agi
bilib⁹ humanis Et intrauit iſrael
ſcꝫ pr̄ ioſeph in egyptū filio ſuo io/
ſeph regnāte ibi et iacob q̄ iſrael di/
ctus eſt accola. i. colon⁹ Accola eſt
aduena manens Un̄ trāſlatio hebrai
ca hꝫ Aduena fuit in terra cham q̄
fuit fili⁹ noe: a q̄ deſcenderūt egyptij.
Et ꝓpter hoc hic terra egyptiorū dr̄
terra cham Et dn̄s auxit populum
ſuū vehement̄ videlꝫ iacob et filios
ei⁹ et firmauit eū ſup inimicos ei⁹
Hi. q2 ꝓpter potētiā ioſeph timeban
tur oēs de cognatōe ei⁹ Conuertit
cor eoꝝ ſcꝫ egyptiorū vt odirēt po
pulū ei⁹ ſcꝫ filios iſrael: ſm ꝙ dicit̄

Exo. i. Surrexit rex nou⁹ in egyptū
q̄ ignorabat op̄a ioſeph: et incepit af/
fligere filios iſrael p ſe et populū ſuū:
ita ꝙ in amaritudinē p̄ducebāt vitaꝫ
eorū: vt dr̄ ibidē Et intelligit̄ cōuer
tit: nō ꝙ de⁹ ſit actor mali: ſꝫ q̄ p̄u⁹ ma
li erāt: p̄miſit vt peiores fierēt pſeq̄n
do dei populū. Un̄ ſequit̄ et dolū fa
cerent in ſeruos ei⁹ hoc eſt in filios
iſrael: q2 rex precepit obſtetricib⁹: vt ī
partu hebrearū interficerent maſculos
ſimulando ꝙ paſſe fuiſſent aborſum
Exo. i. Deinde deſcribit tēp⁹ moyſi:
et p̄mo ponit miracula facta in egy/
pto ꝓ filijs iſrael tp̄e moyſi: ſꝫ nō po
nunt̄ ſm ordinē hiſtorie Unde dicit
Miſit dn̄s ſeruū ſuū moyſen ad li/
berādū filios iſrael de egypto: ſic ha/
bet̄ Exo. iij. Aaron quē elegit ip̄m
hunc ei adiūxit moyſi vt ꝓ eo loq̄re
tur multitudini: eo ꝙ erat eloquens
ſm ꝙ dicit̄ exo. iiij. Aaron frat̄ tu⁹ le
uites ſcio ꝙ eloq̄ns ſit: ipſe loquat̄ ꝓ
te ad populū Caſ. Iſtos ad pharao/
nē quaſi q̄ſdā teſtes ꝯſtat a dn̄o deſti
natos. vt populū ſibi placitū abire p̄/
miſiſſꝫ illeſuꝫ O ineſtimabilis pietas
oīpotētis. de⁹ ab hoīe fragili petebat
fieri. cui⁹ ordinatiōi a nulla creatura
poterat obuiari: vt reuera nos infir/
mos doceat q̄ moderatōe viuere de/
beam⁹. q̄n volūtates ſuas creator ſan
ctus ſub tāta clementia p̄egiſſe cog/
noſcit̄ Hu. Poſuit in eis. i. in moy
ſe et aaron verba ſignorū ſuoꝝ quo
ad minora miracula et p̄digioꝝ ſuo/
rum quo ad maiora. q̄ſi dicat Poſu
it in eis verba qb⁹ p̄dicebāt ſigna et
p̄digia eſſe ventura in terra cham
id eſt in egypto: vt ſupra dictū ē De
inde enumerat ſeptem plagas q̄ facte
ſunt in egypto: licet fuerint deceꝫ: vt
patꝫ in his verſib⁹. Sanguis: rana:
culex: muſce: pec⁹: vlcera: grādo. Bru
cus caligo: mors: obtinuere necando

Hec vero ſeptē vt dictuȝ eſt de illis
ponit:nō tñ eo ordine q̄ facte fuerūt
qꝛ ꝑmo ponit plagā nonaȝ:di. Miſit
tenebras ⁊ obſcurauit. Ni. Iſta fu/
it plaga egypti nona. ita ꝙ trib⁹ die/
b⁹ nemo vidit frēm ſuū:nec etiā mo/
uit ſe de loco in q̄ erat Exo.x. Et nō
exacerbauit ſermōes ſuos. qꝛ cū pha
rao ꝓmittebat pniām:de⁹ remouebat
plagas:⁊ ſic dulcorauit ſermonē ſuū
Deinde ſubiūgit plagā alterā q̄ ꝑma
fuit di. Conuertit aq̄s coꝝ in ſāgui
nē ⁊ occidit piſces coꝝ. Hec fuit pla
ga ꝑma de q̄ legit̄ Exo.vij. Edidit
terra coꝝ ranas in tāta multitudīe:
ꝙ intrabant oīa loca ⁊ officinas egy/
ptioꝝ. Vñ ſubdit̄ in penetralib⁹ .i.
in thalamis ⁊ in ſecretis locis regū/
.i.ꝑncipū ⁊ magnatū ipſorum. Et
hec fuit plaga ſcd̄a de q̄ habet̄ Exo.
viij. Dixit ⁊ venit. qꝛ dicere dei fa/
cere eſt cynomia. .i.muſca canina.tñ
cū hoc venerūt muſce graues ⁊ di/
uerſi generis. Et hec fuit plaga q̄rta
de q̄ habet̄ exo.viij. et cinifes mu/
ſce videlȝ minute q̄ atrocit̄ mordent
theutonice mueſie: gallice zinzalles:
et he muſce venerūt in oīb⁹ finibus
coꝝ. Sequit̄ Poſuit pluuias coꝝ
i grādinē:ignē ꝯburentē. .i. flumina
in t̄ra ipſoꝝ. Iſta fuit ſeptima pla
ga in q̄ grando ⁊ ignis mixta parit̄
ferebant̄ exo.ix. Et ꝑcuſſit vineas
coꝝ.⁊ ficulneas coꝝ. ꝑ grandinē et
ꝯtriuit lignū finiū coꝝ. Ñu. tēpe/
ſtate fluminū Dixit ⁊ venit locuſta ⁊
bruc⁹. Locuſta eſt mater bruci Dici
tur ei locuſta qñ volat:⁊ bruc⁹ ātē̄q̄
volat. Et ponit numerū ſingularē ꝓ
plurali:⁊ in hoc notat maiorē copiaȝ
Vnde addit cui⁹ nō erat numer⁹
Ni. Iſta fuit octaua plaga in q̄ fuit
corroſū qd̄ remāſerat ex igne ⁊ gran/
dine.exo.x. Ideo ſubdit̄ Et cōedit
omne fenū terre coꝝ. et cōedit om
nē fructū terre coꝝ. Sequit̄ de pla/
ga decima q̄ fuit interfectio ꝑmogeni
toꝝ tā hominū q̄ȝ beſtiarū. Vnde dic̄
Et ꝑcuſſit oē ꝑmogenitū in terra
coꝝ. videlȝ egyptioꝝ:⁊ nō ſoluȝ ꝑ/
mogenita hominū ⁊ beſtiarū: ſȝ etiaȝ
fructuū. Vnde addit ꝑmitias oīs la
boris coꝝ. exo.xij. De q̄nta plaga et
ſexta nō fit h̄ mētio Notādū vero ꝙ
hic ſpūalit̄ Ñu.peccatores ātē̄q̄ ple
ne de egypto:hoc eſt:de vita crimino
ſa educant̄:ꝑcutiunt̄ ſeptē plagis in
corde q̄ in obſcuritate pctōꝝ captiui
detinent̄. Prima plaga eſt cecitas mē
tis que ꝑ tenebras ſignat̄:qua cecita
te pctōres ſic obſcurant̄ ꝙ nō intelli
gūt vilitatē ⁊ prauitatē vite ſue:hos
nō exacerbat ſermo dei qꝛ ip̄m nolūt
audire Alia plaga eſt amor ſecularis
vite q̄ notat̄ cuȝ dicit̄: ꝯuertit aquas
coꝝ.i.diuitias in ſanguinem.i: pctm̄.
Tertia plaga ſcȝ ranarū eſt q̄dā tu/
mult⁹ vitioꝝ qui fit in corde pctōris.
de quo pſalmiſta Rugiebā a gemitu
cordis mei Quarta plaga ſcȝ muſca/
rū pungentiū eſt remorſus cōſciētie:
quo pungitur cor peccatoris vt ad
pniām ꝯuertat̄ Et ſicut poſt plagaȝ
muſcarū ſequit̄ q̄nta plaga grādinis
et ignis.ſic poſt morſum ꝯſcie ſequi/
tur ꝯpūctio que cor peccatoris flagel
lat et urit. Poſt hanc ſequūtur opa
pnie.videlȝ:vigilie:abſtinentie:ac di
ſcipline Pro plaga ſexta:hec ſunt lo
custe q̄ ab auſtro gratie ſpūſancti ve
niūt.⁊ ꝑſlant ortum peccatoris ad fa
ciendū fructū virtutū Talibus locu
ſtis veſcebat̄ Iohis baptiſta in deſer
to.ſicut dicit̄ Mat.iij. Poſt hoc ſeq̄/
tur ſeptima plaga videlȝ mors ꝑmo
genitoꝝ.i.deſtructio ꝑmoꝝ motuum
carnaliū:et peccatoꝝ exinde genera/
toꝝ:quib⁹ ꝑ pniaȝ interfectis:homo
exit de egypto:⁊ arripit iter ad terrā
ꝓmiſſiōis:hoc eſt ad patriā celeſtem

cūctis fidelibus ꝓmiſſam Enumeratis ſupra iuxta litterā ſeptē plagis q̄/
bus egyptij ſunt ꝑcuſſi.ꝯſeq̄nt̄ bona
enumerat q̄ de⁹ filijs iſrael fecit in ex
itu de egypto Primum eſt ꝙ eduxit
eos de manib⁹ inimicoꝝ Scd̄m ē ꝙ
eduxit eos cum magnis diuitijs Uñ
dicit Hu. Et eduxit eos cū auro et
argēto q\ de mādato dñi acceperūt
a vicinis vaſa argentea et aurea: et ſic
ſpoliauerūt egyptū exo.xij. Nō tñ in
hoc cōmiſerūt furtū. q\ de mandato
dñi dei fuit cui⁹ ſunt oīa. et etiaʒ egy
ptij fraudauerūt eos in multis Caſ.
Et ideo ſine culpa videt̄ factū: quod
ex dei imꝑio ꝯſtat impletū Tertium
bñficiū fuit ſanitas corporis. vñ dic̄
Et non erat in tribub⁹ coꝝ infirm⁹
Ri. Hoc a deo factū fuit. vt omnes
ſimul abſq\ īpedimento poſſent egre
di de egypto Letata eſt egypt⁹ ī ꝓ/
fectione eorū cui⁹ cā ſubdit̄ cū dicit̄
q\ incubuit timor eoꝝ ſuper eos
Ex h̄ ei ꝙ oēs ꝓmogeniti erāt ſubi/
to mortui: timebant oēs alij mori ſi
ampli⁹ filij iſrael in egypto morarent̄
ſicut dicit̄ exo.xij. Deinde ponit bñfi
cia q̄ de⁹ fecit populo iſrael in itinē:
poſtq\ egreſſus eſt egyptuʒ di. Ex/
pandit nubē in ꝓtectionē eoꝝ con/
tra ſolis eſtū Et igneʒ i.columnam
ignis vt luceret eis p noctem ſicut
dicit̄ exod xiij. Dñs aūt precedebat
eos ad oſtendēdā viā p diē in colum
na nubis: et p noctē in colūna ignis:
vt dux eſſʒ itineris vtroq\ tp̄e Dein
de deſcribit miracula eis facta in de/
ſerto poſt exitum de egypto.q\ defi/
cientib⁹ cibarijs q̄ acceperant in egy
pto ceperūt murmurare dicētes Uti
nā mortui eſſem⁹ p manū dñi in egy/
pto: qñ ſedebamus ſup ollas carniū.
et cōedebam⁹ panē in ſaturitate. vñ
dicit Petierūt ſcʒ maiores ꝓ mur/
mure minoꝝ et venit coturnix id ē

multitudo coturnicū deuolātiū: ſicut
dicit̄ exo.xviij. venit muſca grauiſſi
ma.i.multitudo muſcaꝝ Coturnix ē
auis regia et mare p hyemē trāſmea/
re ꝯſueuit: ſicut dicit Iſidor⁹ Caſſ.
cui⁹ carnes tā in volatilib⁹ q̄ʒ in q̄/
drupedib⁹ dulciores ſunt Hu. Et
pane celi videlʒ māna p miniſteriuʒ
angeloꝝ veniens de aere. vel de celo
ſaturauit eos ſicut dicit̄ Exo.xvi.
Deinde data eſt eis abūdantia aq̄ruʒ
Unde ſubdit Dirupit petrā et fluxe
rūt aque q\ petra ad ꝑceptū ei⁹ de/
dit aquas. vt habet̄ numeri xx. Abi
erūt in ſicco i. in deſerto pri⁹ arido
flumina i. larga fluēta de fonte ex/
eunte de petra a moyſe ꝑcuſſa Quo
niā memor fuit verbi ſci ſui qd̄ habu
buit ad abraam puerū ſuū i. ſeruuʒ
ſuū.q̄ſi dicat Iſta beneficia fuerunt
populo collata: nō ꝓpter ſua merita:
cū ipſe popul⁹ eſſʒ rebellis et murmu
rans ꝯtra dñm. ſʒ ꝓpter merita abrae
et ad implēdū ꝓmiſſionē ei factam
gene.xxij. Deinde ponuntur bñficia
facta populo iſrael tp̄e ioſue. q\ poſt
mortē moyſi eduxit hūc populum de
deſerto ſynai. et induxit in terrā pro/
miſſionis de mādato dñi. vt habetur
Ioſue.i. Uñ dicit Et eduxit ſcilʒ
dñs populū ſuū ſub ducatu Ioſue
in exultatione q\ multū fuit gau/
ſus popul⁹: qñ iordanis in ſuo tranſi
tu fuit deſiccat⁹ Ioſue iij. Et electos
ſuos in letitia videlʒ cordis Et de
dit illis regiōes gentiū videlʒ terraʒ
chanaan vbi pus habitabāt gentiles
vt diffuſe habet̄ in libro ioſue Et la/
bores populoꝝ poſſederūt i.ciuita
tes edificatas laborib⁹ alioꝝ: et alia
bona alioꝝ laborib⁹ adq̄ſita Ut cu/
ſtodiant iuſtificatiōes ei⁹ i.mādata
ei⁹ in lege tradita Et legē ei⁹ requirant
vt ex ea ſpūalē intellectum eliciāt.
Sciendum ꝙ illa terra chanaan nō

erat ṗncipale premium ꝓ cuſtodia le
gis diuine: ſed poti⁹ poſſeſſio terre vi
uentiū ꝑ illā ṗncipalit̃ itellecta Pre/
miū enī ṗncipale eſt meli⁹ ope meri/
torio: opus aūt virtutis meli⁹ eſt ſim
plicit̃ ꝙ̄ q̄cūq; poſſeſſio tp̄alis. Hie.
Et nos dn̄m dep̄cemur vt deletis in
nobis vitijs: ip̄e dux nr̄i fiat itineris.
vt in eo iugit̃ exultātes in trā viuē/
tiū mereamur induci. ⁊ in regno ei⁹
vocari valeam⁹. ⁊ cū ſcis ei⁹ letitia ſē
piterna gaudere. q2 ipſi cu3 et̃no pr̄e
et ſp̄ūſcō eſt honor ⁊ gloria in s. s. A.

Onfitēini do.

Huic pſalmo preponit̃ talis
titul⁹ Alleluia alleluia. Hu. hierony.
dic̃ ꝙ q̄n̄ ponit̃ bis alleluia in titulo
pſalmoꝝ. vnū alleluia eſt de fine p̄ce/
dentis pſalmi: ⁊ aliud de ṗncipio ſe/
quētis. Aug⁹. vero dicit ꝙ nō legit̃
hoc in libris grecoꝝ. ⁊ mauult ſequi
opinionē cōmunē: ꝙ̄ illā q̄ ꝓbabili/
tatē nō hab3. ⁊ ꝙ vtrūq; alleluia eſt
de p̄s. ſeq̄nti. ⁊ hoc ꝓbat ſic ꝑ inſcri/
ptionē ps. cū dicit̃. ps. iſte eſt cv⁹. Et
poſt hunc numeꝝ ponit̃ duplex alla.
ḡ vtrūq; alleluia ē d̄ eo: alioq̄n alteꝝ
alleluia eſſ3 añ nūeꝝ ponēdū. Ni. ge
minat̃ hic alleluia. q2 ſemel ponit̃ pro
laude dei in p̄n̄ti: ⁊ iterū ꝓ laude ei⁹
in ciuitate celeſti. ſm hoc dī Apoca.
xix. Audiui voces in celo multoꝝ an
geloꝝ dicētiū alleluia. Et ſequit̃ poſt
ea. et iteꝝ dixerūt alleluia: ꝓpter qd̄ ī
ecc̄ia q̄n̄ cantat̃ verſus in ṗncipio di
cit̃ q̄n̄q; alleluia: ⁊ ī fine reſumit̃ Jō
ps. inuitās nos ī hoc p̄s° ad laudē di
uinā. Hie. Penitētes roborat: negli
gentes arguit: mīa3 ꝓmittit. dicit g°.
Onfitemini dn̄o. dicit ꝓpheta
O vos q̄ grauit̃ peccaſtis. ⁊ de/
ſperatis de veſtra ſalute. ⁊ putatis
q̄m̄ ꝓpter magnitudinē pc̄tōꝝ nō po
teſtis veniā pc̄tōꝝ adipiſci: ego precu

pio vobis Cōfitemini dn̄o: ꝯfeſſionē
pc̄tōꝝ. Caſſ. Et ne aliq̄s de culparū
ſuaꝝ nūeroſitatib⁹ terreret̃. addit. q̄m̄
bon⁹. Ni. bonitatis cui⁹ nō eſt finis.
Caſſ. Qui delinq̄ntes paſcit: q̄ expe/
ctat errātē: q̄ ſole3 ſuū facit oriri ſuꝑ
bonos et malos. q̄m̄ in ſeculum mīa
ei⁹. i iſto ſeculo miſeret̃: in futuro iu
dicat. Hic fas ꝯuerti eſt ⁊ mīa3 poſtu
lare: in futuro ſeculo pc̄tā ꝯfiteri dā/
natio eſt: vbi iā ꝯſtat eſſe iudiciū. Ni.
Et q2 laus ei⁹ nō p̄t ſufficient̃ enar/
rari a creatura intellectuali. Jō ſub/
dit̃. Quis loq̄tur potētias dn̄i? q̄ſi
dicat. Null⁹: cū ſit potētie īfinite. aut
quis Auditas faciet oēs laudes ei⁹?
q̄ſi dicat null⁹ poſſ3 enarrare opera
ei⁹: q̄b⁹ ipſe laudand⁹ eſt. Nec ei⁹ lau
des exp̄mere. cu3 ipſe ſit maior oī lau
de. ſicut dicit̃ eccle. xliij. Hu. Vel lau
des ei⁹ ſic̃ dic̃ Aug⁹ ſunt opa prece/
ptoꝝ ei⁹ q̄b⁹ deū laudam⁹. q̄m̄ ad lau/
dē ei⁹ ea facim⁹ Et lic3 pauci ſint ta
les: tn̄ beati ſunt. Vn̄ ſubdit. Bea/
ti. mō in ſpe. ⁊ in futuro in re. q̄ cu/
ſtodiūt iudiciū. recte iudicādo q̄ntū
ad iudices. ⁊ faciūt iuſticiā. recte cū
ꝓximo: et hoc q̄ntū ad oēs. in omni
tp̄e. q2 q̄ pſeuerauerit vſq; in finē in
bono ope: hic ſalu⁹ erit: ſm dictū ſal
uatoris Mat. x. Et q2 nō ſum⁹ ſuffici
entes cogitare aut facere bonū a no
bis Jō implorat diuinā grām dicēs
Memēto nr̄i dn̄e. grām tuaz nobis
ꝯferēdo: vt ſim⁹ i bn̄placito populi
tui. i. in ſocietate eoꝝ q̄ tibi placent
viſita nos in ſalutari tuo. i. ad ſal/
uationē nr̄a3: nō ad dānationē: ſicut
viſitas reprobos: ⁊ q2 ſal⁹ nr̄a in viſi
one diuina eſt Jō ſubdit̃ Ad viden
dū. ſc3 te facie ad facie3. in bonitate
electoꝝ tuoꝝ. q̄ſi dicat: ad hāc viſio/
nē ſolū ꝑducent̃ electi decedentes in
bono finali. ad letādū ī letitia gētis
tue. i. vt letemur cū gēte tua: et totū

fac ad gloꝛiã tuã. vt lauderis cũ he/
reditate tua. i. cum electis q̃ ſunt he
reditas tua. Ni. Et q̄ꝛ vera humilia
tio fecit deprecationẽ efficacẽ: ſm̃ illd̓
eccle. xxxv. Oro humiliãtis ſe nubes
penetrat. Ideo ps. ſue dep̄catiõi inſ̄
ponit pctõꝝ ↄfeſſionẽ: ⁊ cũ hoc reco
lit diuoꝝ bñficioꝝ exhibitionẽ. Vñ
dicit. Peccauim⁹ cũ pꝛib⁹ nr̄is. pctõ
infidelitatis: ⁊ in hoc p̄res nr̄os imi/
tãtes. Laſ. cũ maioꝛib⁹ ſuis peccãt: q̄
delicta ſimilia nõ declinãt. Iniuſte egi
m⁹. Hic. cõtra primũ. Iniq̄tatẽ feci
m⁹. ↄtra deũ. Deinde ſubdit de pctõ
ignoꝛãtie di. Patres nr̄i in egypto
nõ itellexerũt mirabilia tua. q̄ꝛ ſi bñ
intellexiſſẽt. certe deo firmiť adheſiſ/
ſent. ſubdit de pctõ igratitudinis di.
Nõ fuerunt memoꝛes multitudinis
mĩe tue. q̄ñ ꝓ eis multipliciť flagel
laſti egyptios. et eos ab ipſis flagel/
lis mirabiliť p̄ſeruaſti. ⁊ hãc ingrati/
tudinẽ patꝝ oſtẽdit ꝑ effectũ di. Et
irritauerũt. deũ ſcꝫ moyſen ſeruũ ei⁹
aſcẽdẽtes i mare: mare rubꝛũ. i. dũ
aſcẽderẽt mare rubꝛũ. hoc ẽ factũ ſic
legiť exo. xiiij. dicẽtes moyſi i trãſitu
maris. Foꝛſitã nõ erãt ſepulcra i egy
pto: ideo tuliſti nos vt moꝛeremur i
hac ſolitudĩe. ſꝫ dñs miſericoꝛdiť red
didit eis bonũ ꝓ malo. Vñ ſequitur.
Et ſaluauit eos ꝓpť nomẽ ſuũ. glo
rificãdũ ⁊ nõ ꝓpť merita eoꝝ. vt no
tã facẽt potẽtiã ſuã. q̄ꝛ oĩa opa di oꝛ
dinanť ad ei⁹ gloꝛiã. ꝓuer. xvi. Vni/
uerſa ꝓpť ſemet ip̄m opatus eſt dñs.
Poſtea oñdit quõ ſaluauit eos: ⁊ p̄/
mo ꝑ diuiſionẽ maris rubꝛi. Vñ dic.
Increpuit. i. icrepauit. Hu. ma/
re rubꝛũ. ſuo iperio: ip̄m diuidẽdo.
et exiccatũ ẽ. videlꝫ: iter mediũ ꝑ qd̓
filij iſrael trãſierũt ſiccis pedib⁹. vt ha
beť exo. xiiij. Et eduxit eos. ꝑ duca/
tũ ãgeli. i abyſſis. i. in ꝓfũdo maris
ſicut i deſerto. i. ſicut i via ſicca et

plana. q̄ꝛ ibi nõ erat lutũ. ſic ſolet eſſe
i ꝓfũdo aq̄ꝝ. et ꝑ iſta duo. Saluauit
eos de manu. i. d̓ ꝑtãte. odientiũ. i.
egyptioꝝ ꝑſeq̄ntiũ eos ad occidẽduꝫ
Et redemit eos d̓ manu inimici. Hi.
Idẽ d̓ ꝑtate pharonis r̄gl. egypti. Et
opuit aq̄ tribulãtes eos. ſcꝫ pharao
nẽ ⁊ exercitũ ei⁹ filios iſrael ꝑſequẽ
tes. ſicut exo. xiiij. diciť. Reuerſuꝫ eſt
mare p̄mo diluculo ad pꝛiſtinũ locũ: fugi
entib⁹ q̄ꝫ egyptijs occurrerunt aq̄: et
inuoluit eos dñs in medijs fluctib⁹
Vn⁹ ex eis nõ remãſit. q̄ nõ fuiſſet
ſubmerſus. Et. viſis his miraculis
filij iſrael. crediderunt verbis ei⁹. i.
moyſi. dũ viderũt egyptios moꝛtuos
ſup lit⁹ maris. Et laudauerunt. i. lau
dantes cãtauerũt ꝓpter victoꝛiã ei⁹.
laudẽ ei⁹. dicentes cãticũ moyſi ſcri
ptũ exo. xv. videlꝫ. Cãtem⁹ dño glo/
rioſe ⁊c. Deinde ſubdiť de pctõ mur/
muratõis hui⁹ populi ꝓ defectu cibi
et pot⁹. de q̄ habeť exo. xlij. Vñ dicit
Cito fecerũt. i. parũ mãſerunt in
laude dei. obliti ſunt operũ ei⁹. q̄b⁹
eis ꝓuiderat de auxilio in egypto et
in mari rubꝛo. Et nõ ſuſtinuerũt cõſi
liũ ei⁹. i. nõ expectauerũt patienť tẽ
pus in q̄ de⁹ diſpoſuerat eis ſbuenire
ſm ↄſiliũ volũtatis ſue. ſꝫ ꝓuenerũt
illud murmurãdo ſine rõne. Et ↄcu
pierũt ↄcupiſcẽtiã in deſerto. ſcꝫ car
niũ. ſicut diciť Nume. xi. Quis dabit
nobis eſcas carniũ? Et tẽtauerũt de/
um in inaq̄ſo. hoc eſt in deſerto loco
vbi nõ erãt aq̄. Et dicit tẽtauerũt. q̄ꝛ
nõ ſolũ petierũt aq̄s ad ſitim ſuã re/
leuãdã: ſꝫ etiã ad expiẽdũ ſenſibili exẽ/
plo ſi de⁹ eſſꝫ cũ eis: an nõ: ſm q̄ dĩ
exo. xvij. Et dedit eis petitionẽ ipo
rũ. ſcꝫ carnes ⁊ aq̄s. Et miſit ſaturi/
tatẽ. i. ea q̄b⁹ ſaturarenť. in aĩas. i.
i aĩalitateꝫ. eoꝝ. q̄ꝛ dedit eis carnes
ad veſcẽdũ vſqꝫ ad mẽſẽ integrũ: ita
q̄ vertebať eis in nauſeã ex nimia re

pletõe: vt habet nume. xi. Deĩde de-
ſcribit pctm̃ ſeditõis chore ⁊ ſibi ad-
herẽtiũ. videlꝫ dathã ⁊ abyron Hu.
Iſti eĩ q: erãt de rubẽ pͦgenito volu
erũt hĩc pncipatũ ĩ ppłõ. ⁊ chore ⁊ cho
rite q̃ erãt de Leui: voluerũt hĩc pn-
cipatũ ſacerdotij. et ob hoc hi moue
rũt ſeditionẽ ĩ populo ↄtra moyſẽ ⁊
aaron fm ꝙ diffuſiꝰ expſſũ ẽ numeri
xvi. Vñ ⁊ h dĩ. Et irritauerũt. i. ad
irã ꝓuocauerũt moyſẽ ĩ caſtris. ⁊ a-
aron ſcm̃ dñi. Ni. i. ↄſecratũ ad fũgẽ
dũ ſacerdotio corã dño. ſicut habet
leuitici. ix. Iſta ãt irritatio fuerat q:
chore ⁊ ſibi adherẽtes dixerũt moyſi
⁊ aaron q̃ erãt pncipes populi ĩ tpa-
libꝰ ⁊ ſpũalibꝰ Sufficit vobis: q: oĩs
multitudo ſcõꝝ ẽ. q̃ſi dicẽnt Debet
vobis ſufficẽ ꝙ ſitis in codeꝫ gradu
cũ alijs Vñ ſubdit ibidẽ Cur eleua-
mini ſup populũ dñi? Deinde ſubdit
pena ſeditõis eoꝝ pdictoꝝ cũ dicitur
Aperta eſt tra ⁊ deglutiuit dathan.
et operuit ſup ↄgregationẽ abiron. ſ.
put diffuſe dicit nume: xvi. Et ex-
arſit ignis in ſynagogis eoꝝ. i. ĩ eoꝝ
ↄgregatiõe flãma ↄbuſſit pctõres.
videlꝫ ducẽtos qnq̃ginta viros q̃ of
ferebãt incẽſũ. tꝗꝫ vẽdicãtes ſibi illi-
cite ſacerdotiũ Col. Timeãt q̃ mur-
murãt ↄtra ſupiores ſuos: timeant q̃
ad honorẽ platõis indebite nõ ꝓfici
endi: ſꝫ dñandi ĩtẽtiõe ꝑueniũt: ne in-
fernꝰ apiat os ſuũ. ⁊ flãma ĩextingui
bilis poſt breuẽ: imo pꝰ momẽtaneã
dñationẽ recipiat eos eternalit ↄbu-
rẽdos Poſtea oſtẽdit qñ filij iſrael
peccauerũt ĩ idolatria. dĩ. Hu. Et
fecerũt vitulũ in oreb. i. ꝓpe montẽ
oreb Oreb eĩ ẽ ps montis ſynai. quẽ
montẽ aſcẽderat moyſes vt recipẽt a
deo legẽ Col. Trãſlatio romana et
hebraica habẽt: choreb. ⁊ adorauerũt
ſculptile. Sculptile eſt imago idolĩ
ſculpta ⁊ facta in lapide vel in ligno.

cũ malleo Hu. Sꝫ ponit hic ꝓ ↄflã-
tili: q: vitulꝰ ille nõ erat ſculptꝰ: ſꝫ de
metallo ↄfuſus ⁊ ↄflatꝰ vt habet exo.
xxxij. Et mutauerũt gloriã ſuam.
Ni. i. deũ verũ in q̃ debebãt gloriari
et q̃ glorioſe duxerat eos de tra egy-
pti. in ſimilitudinẽ vituli comedẽtis
fenũ. i. in idolũ ſimile vitulo Caſſ.
Hoc totũ fecit impatiẽtia leuiſſimo-
rũ hoĩm: q̃ ſp ducit ad culpas Nã ſi
cãm rei ſub veritate diſcutias: nullũ
crimẽ ẽ qꝺ nõ ex impatientia matre
naſcat Cõtra hoc illud vere remedi
um eſt qꝺ in alio pſͦ dicit. Expectãs
expectaui dñm. ⁊ intẽdit mihi Nic.
Deinde arguit iudeos de pctõ igra-
titudinis dĩ. Obliti ſunt deuꝫ q̃ ſal-
uauit eos. ſ. de ſuitute dura egypti: Q̃
fec magnalia ĩ egypto. egyptios mł-
tiplicit flagellãdo mirabilia ĩ terra
cham. i. ĩ egypto ſic noĩata rõne ſup
dicta: populũ iſrael a plaga egyptioꝝ
ↄtegẽdo. terribilia ĩ mari rubro. pha
ranonẽ et eiꝰ exercitũ ſubmergẽdo.
Et dixit. ſcꝫ dñs ↄminãdo. vt diſ
perderet eos. ꝓpter eoꝝ ingratitudi
nẽ. ſi moyſes electꝰ eiꝰ nõ ſtetiſſꝫ ĩ cõ
fractiõe. i. in plaga q̃ ↄminabat eos
dñs ↄfringẽ. in ↄſpectu eiꝰ. ſ. ſuis oĩo
nibꝰ impediendo effectũ diuine vindi
cte. vñ dicit ei dñs exo. xxxij. Cerno
ꝙ populꝰ iſte dure ceruicis ſit: dimit
te me vt iraſcat furor meꝰ ↄtra eos ⁊
deleã eos. ⁊ ibidẽ ſubdit Ut auertẽt
irã eiꝰ ne diſperdẽt eos. Obiecit enĩ
moyſes ſe ipm vindicte dei ꝓ eis. dĩ.
exo. xxxiij. Obſecro: peccauit populꝰ
iſte pctm̃ magnũ: fecerũt ꝗꝫ ſibi deos
aureos. aut dimitte eis hãc noxã: aut
ſi nõ facis: dele me de libro tuo queꝫ
ſcripſiſti. Deinde ſubiũgit de pctõ re
belliõis huiꝰ populi dĩ. Et ꝓ nihilo
habuerũt. i. reputauerũt Trãſlatio
hebraica hꝫ: et deſpexerũt. trã deſide
rabileꝫ. ſcꝫ pmiſſam: lacte et melle

fluentē: qꝛ voluerūt reuerti ī egyptū
Nume. xxiiij. Non crediderūt ver/
bo eiꝰ. ꝗ̄ ꝓmiſerat eos introducē in
terrā illā. Et murmurauerūt ī taber/
naculis ſuis. Uñ dicit̄ nume. xxiiij.
Igit̄ vociferās oīs terra fleuit nocte
illa: ⁊ murmurati ſunt ꝯtra moyſen ⁊
aaron ⁊c. Caſ. Et dicit in tabernacu
lis ſuis: vt hoc nō laborātibꝰ: ſʒ ocioſ
ſis ꝯtingere videret̄. Et eleuauit ma
nū ſuā ſup eos. Du. ꝯminādo penā
Mos eſt ꝯminātiū leuare manū: ⁊ ſic
dicit̄ hic. vt ꝓſterneret eos in deſer/
to. Ni. Tūc eñi data ē ꝯtra eos ſen
tētia diuina. vt oēs q̄ murmurati fue
rant a viginti annis ⁊ ſupra: nō igrē
derent̄ terrā ꝓmiſſiōis: ſʒ morerent̄ ī
deſerto. ꝑter caleph ⁊ ioſue Nume.
xvi. Et vt deijceret ſemen eoꝝ ī na
tionibꝰ: ⁊ diſpergeret eos in regioni
bꝰ. Iſta pena fuit tūc eis ꝯminata. ſʒ
tñ precibꝰ moyſi impedita. Et iniciat
ti. i. ꝯſecrati ſūt beelphegor. appli/
cantes ſe cultui idoli illiꝰ. Circa qđ ē
ſciēdū ꝙ Ninꝰ rex aſſyrioꝝ q̄ ꝯdidit
niniuē ciuitatē grandē. fecit p̄ri ſuo
mortuō belo noīe imaginē quā belū
noīauit: et oībꝰ reis ad hāc imaginē
ꝯfugentibꝰ parcebat. Propt̄ qđ ho/
mines ceperūt illi imagini exhibē di/
uinos honores. Et inde deriuata eſt
idolatria ad alias gentes ⁊ ſimilit̄ no
mina idoloꝝ: qꝛ ſic̄ aſſyrij idolū ſuū
vocauerūt belū: ita ⁊ alij bel. vt baby
lonij: ⁊ alij baal: ⁊ alij beel ſm̄ varie/
tates idiomatū. Moabite aūt idolum
ſuū vocauerunt beelphegor: de q̄ hic
agit̄. Et eſt nomē ꝯpoſitū ex duobꝰ
integris: ſcʒ ex beel ⁊ phegor: qđ ē no
men montis vbi colebat̄. Igit̄ balach
rex moabitaruʒ de ꝯſilio balaā: miſit
puellas pulcras ⁊ nobiles ꝓpe ten/
toria filioꝝ iſrael vt p̱ eas īducerent̄
ad idolatriā: ⁊ ſic deꝰ offenderet̄ ꝯtra
populū iſrael. et aliq̄ de populo luxu

rioſi accedebāt ad eas: ⁊ cum vellent
eas agnoſcē. ñ aſſētiebāt ſm̄ regis pre
ceptū. niſi pus cū eis idolatrarēt: vt
pleniꝰ ꝯtinet̄ nume. xxv. Ex q̄ ſecuta
fuit offenſa dei ꝯtra populū: ⁊ plaga
magna. Et hoc eſt qđ dicit̄. et initiati
ſunt beelphegor. i. applicati cultui illi
us idoli. ⁊ cōederūt ſacrificia mortu
oꝝ. i. de carnibꝰ aīaliū idolis imola
toꝝ. Et irritauerūt eū. ſcʒ deū. i. ad
inuētiōibꝰ ſuis. i. in pctīs ab eis ſtu
dioſe factis. ⁊ multiplicata ē ī eis rui
na. qꝛ tunc occiſi ſt̄ xxiiij. milia hoīm
vt ibidē dr̄. Et ſtetit finees. ꝯſtant̄
ꝯtra idolatras: qꝛ occidit ʒābri ducē
tribꝰ ſymeōis cū muliē madianite co
eūtē ī ꝯſpectu oīm: quē cū muliē trāſ
fixit ī locis genitalibꝰ. ⁊ placauit. ſ.
deū p̱ ſuū bonū zelū ſic faciēdo. ⁊ ceſ
ſauit quaſſatio. i. plaga a filijs iſrael
Du. Et iſ factū reputatū ē ei. ſ.
finees. ad iuſticiā. qꝛ dñs reputauit
ex hoc facto ipm̄ iuſtū. Ni. Ex q̄ eē
certificatus fuit a deo ꝙ ſuccedēt p̄ri
ſuo ī ſūmo ſacerdotio: vt habet̄ ibidē
i generatōe ⁊ generatōeʒ. i. vſqꝫ ī
ſēpitnū. qꝛ iſtud factū recolit̄ adhuc
ī memoriā iuſticie ipſiꝰ. Hie. Qđ dili
gent̄ auſculta o ſacerdos cui aīe ꝯmē
date ſt̄. euagina gladiū verbi dei: ite/
rime fornicatōeʒ: iſta oportune: īpor/
tune argue: īcrepa: obſecra: cū oī pati
entia ⁊ doctrina. vt tibi reputet̄ ad iu
ſticiā: qꝛ q̄ reddiderit p̄cioſū ex vili: ſi
cut os meū erit dicit dñs. Ni. Deide
ſb̄dit̄ de pctō ī ꝯtradictōe populi ꝓ/
pter aq̄ dfectū: qđ pleniꝰ ponit̄ nūeri
xx. ⁊ ꝯtigit añ factū p̄cedēs: lʒ pꝰſcri
bit̄. pſ̄. nō tenet ſp̱ ordinē hiſtorie vñ
dic̄. Et irritauerūt eū. i. ſ. deū ad aq̄s
ꝯtradictōis. videlʒ ī cades: vbi ipati
ent̄ ⁊ p̄tērioſe locuti ſt̄ ꝯ̄ moyſen ꝓpt̄
aq̄ defectū: ⁊ p̱ ꝯſeq̄ns ꝯ̄ dñm. ñ expe
ctātes debite eiꝰ bn̄placitū. ⁊ vexatꝰ
ē moyſes ꝓpt̄ eos. i. turbatꝰ mēte in

tãtũ ꝙ timuit ne deus denegaret eis
aq̃m ꝓpter eoꝝ maliciã. qꝛ exacerba/
uerũt. i. turbauerũt vel ꝯmouerunt
ſpũm ei⁹ in tãtũ ꝙ ꝓſiperet ĩ ver
ba dubitatiõis: dicẽs Nũquid de hac
petra poterimus vobis aq̃m eijcẽ? vt
pleni⁹ habet̃ ibidẽ Ideo ſubdit̃ Et
diſtinxit. i. manifeſte oſtendit in la/
biijs ſuis. hoc ẽ: in mõ ſuo loq̃ndi du
bitationẽ cordis ſui; ꝓpter qḋ ſtatiꝫ a
dño fuit rep̃henſus: ⁊ ab ingreſſu ter
re ꝓmiſſiõis excluſus Sequit̃ de pec
cato idolatrie in terra ꝓmiſſiõis iam
adepta ꝑpetrato: cũ ſubdit̃ Nõ diſp/
diderũt gentes. Et eſt hoc p̃ncipiuꝫ
verſus ſ̃m trãſlationẽ romanã. Vñ
ſciendũ ꝙ dñs p̃cepit habitatores ter
re chanaan interfici Numeri xxxiij.
ne p̱ eos filij iſrael ad idolatriã trahe
rent̃. ſꝫ ipſi cupiditate ducti ꝑmiſerũt
eos viuere ꝓpter tributũ qḋ eis red
debãt: ⁊ ſic tracti fuerũt ad idolatriã
eoꝝ Et hoc ẽ qḋ dicit̃ Nõ diſp̱dide/
rũt gentes q̃s dixit dñs illis. i. p̃ce/
pit vt diſp̱derẽt Et ꝯmixti ſunt int̃
gentes. Du: Nõ tm̃ corpore. ſꝫ etiã
ope Unde addit ⁊ didicerũt opa eo
rũ ⁊ ſuierũt ſculptilib⁹. i. idolis eo
rũ ⁊ factũ eſt illis in ſcandalũ. i. ĩ ma
nifeſtã ruinã Et imolauerunt filios
ſuos ⁊ filias ſuas demonijs q̃ ĩ ido/
lis celebrant̃. De hoc fecerũt nõ legit̃
in hiſtoria: ſꝫ credendũ eſt ꝓphete vt
ait Aug⁹ Et effuderũt ſanguinem
ĩnocẽtẽ: ſanguĩe videlꝫ filioꝝ ſuoꝝ
et filiarũ ſuarũ q̃s ſacrificauerũt. i. ĩ/
molauerũt ſculptilib⁹ chanaã. i. cha
naneoꝝ int̃ eos habitãtium. trahẽdo
ꝑuulos ſuos p̱ ignẽ Vñ ⁊ iiij. Reg.
xvi. dĩ de achab Inſup̱ ⁊ filiũ ſuũ cõ
ſecrauit: trãſferẽs p̱ ignẽ ſ̃m idola gẽ
tiũ Et infecta ẽ terra. i. hoĩes t̃re
in ſanguinib⁹. i. adulterata ẽ in pec/
catis: ſicut ſubdit̃ ⁊ ꝯtaminata ẽ in
op̱ib⁹ eoꝝ p̱ predictas imolationes

Ni. et fornicati ſunt. i. idolatraue
runt. qꝛ idolatria fornicatio noĩat̃ in
ſcriptura. qꝛ in ea recedit aĩa a ſpõſo
ſuo vero: ſcꝫ deo in adinuẽtiõib⁹ ſu/
is. q̃s ab alijs ⁊ a ſe ipſis inuenerũt.
Et. ꝓpt̃ iſta irat⁹ eſt furore dñs in
populo ſuo. In quo notat̃ grauitas
culpe deũ ꝓuocãtis ad vindictã. cu/
ius furor eſt rigor iuſticie ⁊ vindicte
ſue. ⁊ abominat⁹ eſt h̃editatẽ ſuã. i.
filios iſrael qui dicũtur dei hereditas
in ſcriptura: q̃ ꝓpter pctã ſua fuerunt
deiecti a ꝓtectiõe diuina. ſicut cib⁹ ab/
ominabilis reijcit̃ Et tradidit eos ĩ
man⁹. i. in poteſtatẽ gentium. ido/
latrie deditarum et dominati ſunt
eoꝝ q̃ oderũt eos. et ſic ex odio pre/
cedenti grau⁹ afflixerũt eos Ideo ſe
quit̃ Et tribulauerũt eos. affligen/
do inimici eorũ. Iudicũ. x. ⁊ hu/
miliati ſunt. corã deo ſub manibus
eoꝝ. pena inflicta dante eis ĩtellectũ
ſepe liberauit eos. ſicut patꝫ ex de/
curſu libri iudicuꝫ. qꝛ qñ ab inimicis
afflicti humiliter deũ deprecabantur:
ſuſcitabat eis iudices ad eorũ libera/
tionẽ. ſ̃m ꝙ dicitur iudicũ. ij. Du.
Sed ipſi de beneficijs deo fuerũt cre
bro ingrati: et non dimittebant mala
ꝯſueta. vnde ſubiungit Ipſi aũt exa
cerbauerũt. i. ad irã ꝓuocauerunt
eũ in ꝯſilio ſuo. Ni. qꝛ malũ culpe
ꝓuenit ex vitio liberi arbitrij ⁊ non
ex deo et humiliati ſunt. Du. id eſt
afflicti ⁊ puniti ſunt in iniquitatib⁹
ſuis. Unde trãſlatio hebraica habet
et humiliati ſunt propter iniquitates
ſuas. ſed tamẽ in illa afflictõe nõ de/
fuit eis mĩa dei Unde addit Et vi/
dit. reſpectu mĩe cum tribularentur.
et audiuit orationeꝫ eorũ. liberando
eos Et memor fuit teſtamenti ſui.
Nic. id eſt promiſſi ſui per moyſen
expreſſi Deutronomij. xxx. vide/
licet ſi ad cardines celi fueris diſſi/

patus.ſcꝫ ꝓpter pctā tua. inde retra/
het te dn̄s de⁹ tu⁹ ſi vere penitueris
et aſſumet atq̧ introducet te in t̄ram
quaꝫ poſſederūt pr̄es tui. Et penituit
eū ſm̄ multitudinē mīe ſue. i. ad mo
dū penitētis ſe habuit: qn̄ quos pitu
ros videbat. de captiuitate reduxit.
Pnīa in deum nō cadit: ſꝫ loquit̄ hic
more humanitatis. Sequit̄ Et de/
dit eos in miſericordias in cōſpectu
oīm q̄ ceperāt eos. hoc pꝫ de manaſ/
ſe rege iuda: quē de captiuitate in re/
gnū ſuū reſtituit. ij. paralip. xxxiij. et
de ioachim rege iuda quē rex babylo
nis de carcere abſtulit: ⁊ īter maiores
regni ſui cōſtituit. iiij. regū vltio. De/
inde q̄ſi cōcludendo pſ̄. reſumit ſuam
deprecationē ad populi iſrael libera/
tionē: di. Saluos nos fac dn̄e deus
nr̄. de ſeruitute ⁊ anguſtijs qb⁹ po/
pul⁹ tu⁹ ē afflict⁹ in diuerſis terris. q̄r
a tpe iudicū fuit popul⁹ iſrael freq̄n/
ter captiuat⁹ a diuerſis gentib⁹. Et cō
grega nos de natōib⁹. in loco tui cul
tus: ſcilꝫ in iudea. Ut cōfiteamur noī
ſcō tuo. cōfeſſione tue laudis. Et glori
emur in laude tua. In p̄ſenti p gra/
tiā ⁊ in futuro p gloriā. Benedictus
de⁹ iſrael. In oīb⁹ q̄ fecit ⁊ faciet no
bis in aduerſis ⁊ pſperis. A ſeculo ⁊
vſq̧ in ſeculū. i. in eternum. Et dicet
oīs popul⁹. i. dicat Hebrei p optati
uo vtunt̄ futuro indicatiui. Fiat fiat
. In trāſlatōe hebraica habet̄: amen
amen: qd̓ ſignat veritatē ſtabilitatis
Du. Poteſt āt hic q̄ri: quō poſſum⁹
bn̄dicere deū: cum apoſtol⁹ dicat ad
hebre. vij. Sine vlla cōtradictiōe qd̓
min⁹ ē a meliore bn̄dicit̄. ⁊ q̄s eſt me
lior deo? certe null⁹. ergo null⁹ pt̄ deū
benedicē. Solutio: eſt laudis benedi
ctio: ⁊ grāꝝ actōis. ſicut habet̄ apoc.
vij. Benedictio. ⁊ claritas. ⁊ ſapīa. et
grāꝝ actio. ⁊ honor. ⁊ virt⁹. ⁊ fortitu
do. deo noſtro in ſecula ſeculoꝝ amē.

Et hac benedictiōe pt̄ et debꝫ hō de
um benedicē. Itē eſt benedictio q̄ eſt
cōſecratio q̄ ſꝫ maior minori bn̄dicit:
de q̄ benedictōe loquit̄ apoſtol⁹ ad he
breos vij. vt dictū eſt ſupra. Caſſ.
Cantatū ē ſup̄ alleluia feſtiuū: reſpō
deant oīa titulo ſuo. Titul⁹ eſt ei alle
luia: cū cōfeſſio: q̄ miro mō ad laudes
dn̄i oīo fecūda ē. Per cōfeſſionē ei ab
egyptijs eripimur: qn̄ ab opib⁹ diabo
licis diuino munē liberamur: mare ru/
brū trāſim⁹ qn̄ baptiſmatis ſacra pci/
pim⁹. In deſerto paſcimur: qn̄ diuina
grā pcedēte in mūdi iſti⁹ bonaꝝ rerū
largitate ſatiamur. ad t̄raꝫ pmiſſiōis
pducimur: qn̄ ī illa pr̄ia felici munere
ſupne pietatis īt̄ram⁹. vt merito talis
freq̄nt̄ iterata pdicet̄. q̄ tātoꝝ magna
liū pfiguratōe decorat̄. Qua ꝓpt̄ ſum
mo deſiderio ſupplicem⁹. vt nos d̓ bn̄
placito ſibi populo eē cōcedat. q̄ de p̄/
uis recta: de amaris dulcia: de tpalib⁹
et̄na facē cōſueuit: q̄ten⁹ ⁊ nos in xp̄o
dn̄o gloriātes cōiter dicē mereamur.
Bn̄dict⁹ dn̄s de⁹ ieſus xp̄s cōditor et
redēptor nr̄: cui ē honor ⁊ glīa ī ſ. ſ. a.

Confitēmini do.

Titul⁹: alleluia alleluia. Du.
Hui⁹ pſalmi cū duob⁹ pcedētib⁹ cōis
eſt materia: ſicut ſimilis eſt titul⁹. In
uitamur enī in pſalmo ad vtrāq̧ con
feſſionē tā pctōꝝ q̄ laudis diuine.
Et ꝓpter hoc cōpetent̄ duplicat̄ alle/
luia. vel ꝓpt̄ iudeos ⁊ gētes cōuerſas.
ꝓpter qd̓ apoſtol⁹ ad galathas iiij. di/
cit Abba pater. Licet enī ſignat abba
idē q̄d pater: tn̄ abba dixit p cōuerſiōe
iudeoꝝ: ⁊ pater p cōuerſiōe gentiuꝫ
Caſſ. Preuidēs itaq̧ ꝓpheta popu
lū chriſtianū in aduentu dn̄i gratiā
pcepturū: ne ſecuritate tāti beneficij
aliq̄ negligentia lentaret̄. i. tepeſceret.
cōmonet cōfiteri euꝫ peccata ſua. ⁊ lau
des domini cōſonare dicēs

Cõfitemini dño. duplici ɔfone: tã
pctõꝝ ꝗ̃ laudis: ille ei pconia dñi
ſalutarit aſſumit: q̃ pus euꝫ delictoꝝ
ſuoꝝ ɔfeſſiõe placauerit. qm̃ bon⁹.
eſſentialit. qm̃ in ſeculũ. i. in eternũ
mĩa ei⁹. qm̃ ⁊ hic ɔſueuit pctõrib⁹
parcere: ⁊ in futuro fidelib⁹ dignabit
eterna premia donare Ita fit vt bo
nis ſupplicib⁹. i. humilib⁹ ſuis ſꝑ miſe
ricors approbet. Dicãt nũc q̃ redem/
pti ſũt a dño. i. chriani de gentib⁹ ad
fidẽ ɔuerſi chrĩm dñi laudẽt cui⁹ ſan/
guine redempti ſunt. q̃s redemit de
manu inimici. i. de poteſtate diaboli
Hu. ꝺ regiõib⁹. i. de q̃ttuor clima
tib⁹ mũdi. ɔgregauit eos. Ni. Per
ꝑdicationẽ apoſtoloꝝ ⁊ alioꝝ in vnã
eccĩaꝫ catholicã Caſ. Et ne putares
de paucis ꝑmitijs ɔgregatos. ſubiun
git A ſolis ortu ⁊ occaſu: ab aqlone
et mari. Mare ponit ꝓ parte auſtra
li Hu. q2 auſter flat verſus oceanum
q̃ mare dicit: eo ꝗ eſt mai⁹ ceteris cõ
gregatõib⁹ aq̃rũ. Cõſeq̃nt ponit in/
uitatio ad dei laudẽ ex liberatiõe gẽ
tiliũ a cultu idoloꝝ. vnde ſubdit Ni.
Errauerũt in ſolitudine. i. in gẽti
litate q̃ nõ erat culta ꝓphetijs ⁊ lege
diuina. in inaquoſo. i. in ſtatu q̃ eſt
ſine aq̃ gratie ⁊ doctrine. viã ciuita/
tis habitaculi. ſcꝫ pr̃ie celeſtis. non
inuenerũt. q2 viã xpi q̃ ducit ad re/
gna celoꝝ ignorauerũt Unde dicit
Hieronym⁹ ĩ epiſtola ad paulinum
Hãc viã doct⁹ plato neſciuit: hãc de/
moſthenes eloq̃ns ignorauit Hu.
Et ꝑter hunc errorẽ fuerũt etiã in
magna inopia. vnde ſubdit Eſuriẽ/
tes ⁊ ſitiẽtes. Nic. i. verã beatitudi
nẽ cognoſcere deſiderãtes. aĩa eorũ
in ipſis. hoc eſt in ſtudijs ſuis ⁊ labo
rib⁹. defecit. ab inuẽtione eterna be
atitudinis Hu. Et cognoſcentes
defectũ ſuũ. i. ꝗ per. ſe non poterant
viã inuenire beatitudinis. clamaue/

rũt ad dñm. penitẽdo de ſuis erroꝛi/
b⁹. cũ tribularent. errore predicto.
et de ncitatib⁹ eoꝝ. Quadaꝫ ncitate
peccabãt gẽtes tanq̃ ignorãtes ⁊ aſ/
ſueti ad idolatriã. ⁊ ide. eripuit eos.
Ni. viã veritatis oſtẽdẽdo. ꝓpt qd
ſubdit Et eduxit eos. ab errore. in
viã rectã. q̃ eſt chr̃s. vt irẽt in ciui/
tatẽ habitatõis. bñ operando. i. ĩ celuꝫ
Et q2 fecit eis dñs nõ eoꝝ meritis. ſꝫ
gratis ex pura ſua mĩa Ideo hortat
eos ꝓpheta ad grãꝝ actionẽ di. Con
fiteant. ɔfeſſiõe laudis. dño mĩe ei⁹.
. i. hoĩes ꝓpt miſericordias ei⁹ Caſ.
Per quas copioſa bñficia ꝑceperũt.
q2 quicq̃d in nobis videt laudabile:
ɔſtat eẽ ipſi⁹ clementie. q̃ pctã relaxat.
ſpeꝫ tribuit: atq̃ ad bonitatis ſue do
na ꝑducit Hu: et mirabilia ei⁹. ex/
hibita. filijs hominũ. Ac ſi dicat pec
catores redẽpti laudent dñm ꝓpt mi
rabilia ei⁹. Mĩa eni dñi fuit in hoc ꝗ
inimicos voluit liberare. ſꝫ mirabilia
ei⁹ fuerũt in hoc ꝗ ꝑ talẽ modum li
berauit eos. ſcꝫ ꝓprio cruore Unde
canit eccĩa in ꝑſona defunctorũ: crea/
tor omniũ rerũ de⁹. q̃ me de luto for
maſti: et mirabilit proprio ſãguine re
demiſti Caſſ. Memento aũt ꝗ hic
verſus quattuor vicib⁹ vſq̃ in fineꝫ
ꝑs. ſine aliq̃ ꝑmutatione repetit: vt ſi
cut de quattuor partibus mũdi dicit
eccĩam ɔgregatã Ita de totidẽ cardi
nib⁹ orbis laudes miſericordie ipſius
deuotis mentib⁹ offerant Etiã laude
tur de⁹ Quia ſatiauit aĩam inanem:
et aĩam eſurientẽ ſatiauit bonis. aĩa
accipit hic pro homine: gentes qñ in
tentionẽ ſuã in idoloꝝ vanis deſide/
rijs occupabant: inanes erant et va/
cue ab omni bono: ſed tunc eſuriẽtes
ſatiate ſunt qñ ꝑ predicationem do/
mini ɔmonite: vota ſua ad pr̃ie ſtu/
dia tranſtulerũt Hie. Eos ergo qui
inanes erãt a gratia dei: ⁊ famẽ verbi

diuini patiebant̄ bonis celeſtib' ſatia
uit Caſſ. Deinde deſcribit vitā ipaꝝ
gentiū q̄ ante aduētū dn̄i fuerunt di:
Sedētes in tenebris ignorātie ⁊
in vmbra mortis .i. in vitioſa hui' ſe
culi vita: q̄ illi' et̄ne mortis teterri/
mā portabat imaginē vinctos ſub
diaboli dn̄atiōe nexib' pctōꝝ in mē
dicitate nihil boni oꝑis habētes et
ferro hoc ē .i. duritia maloꝝ obſtina
ti. cui' cā ſubdit̄ Quia exacerbaue/
rūt eloq̄a dei Hu. i. ad irā ꝓuocaue
rūt deū loq̄ntē ſibi ꝑ ſcripturas: et ꝑ
legē naturalē ſcriptā in cordib' eoꝝ
et dicētē idola nihil eē ⁊ ꝯſiliū altiſ
ſimi q̄ ꝯſulebat vt idolatrie errorē
relinq̄rēt irritauerūt nolētes obe/
dire Et humiliatū eſt humiliatiōe
ꝯfuſiōis in laborib' idolatrie ⁊ vi/
tioꝝ cor eoꝝ Vn̄ dicit̄ Sapie v.
Laſſati ſum' in via iniq̄tatis ⁊ ꝑditi
onis infirmati ſunt tanq̄ oī virtu/
te deſtituti nec fuit ſupple: ex hoīb'
q̄ adiuuaret niſi ſol' de' Et ideo
clamauerūt ad dn̄m cū tribularent̄.
et de neceſſitatib' eoꝝ liberauit eos de
q̄b' neceſſitatib'? de illis de q̄b' ſubditur
Et eduxit eos de tenebris ſcʒ igno
rātie ad lumē fidei ⁊ de vmbra mor
tis .i. de pctō idolatrie ad veritatē
vite: q̄ eſt vita grē ⁊ vincula eoꝝ di/
rupit Caſſ. Inſpice .iii. mie dn̄i q̄b' di
ſtinctiōib' exponunt̄: pmo de neceſſitati
bus eoꝝ liberauit eos q̄ ꝑmebant̄ ſer
uitute diaboli. Deinde a ſupſtitionū
ſuarū tenebris eduxit aīas pctōrum
ſorde pollutas. Tertio nō dixit vin
cula eoꝝ ſoluit: ſʒ dirupit: ſic diaboli
tyrānica ptās chr̄o veniēte dirupta ē
Unde āmonet libēatos grās agē dn̄o.
Confiteant̄ dn̄o mie ei' ⁊ mirabilia
ei' filijs hominū q̄r ianuas pctōꝝ et
maloꝝ oīm clauſtra virt' diuina ꝯfre
git. Cām hui' laudatiōis adhuc ſbiū
git di. Quia ꝯtriuit portas ereas

id ē ꝯfuetas vitioꝝ ꝯcupiſcētias q̄ te
nebāt eos ne d' pctō exirēt ⁊ vectes
ferreos .i. diabolicas ſuggeſtiones
ꝯfregit Hec eni duo metalla ꝓ for/
titudine delictoꝝ vident̄ adhibita: ſʒ
iſta virt' diuina ꝯfregit: q̄n pꝛelitātes
aduēt' ſui lumine miſericordit̄ reſpe
xit Hu. Suſcepit liberādo eos
ꝑ miam ſuā de via iniq̄tatis eoꝝ vt
poneret eos ī via equitatis Et q̄r oꝫ
ꝙ humiliet ſe ꝑ pniam q̄ a dn̄o ſuſci/
pit̄. ideo ſubiungit Propter iniuſticias
ei ſuas humiliati ſunt q̄r erubeſcen/
tes pctā ſua penituerūt Omnē eſcā
nō corporalē: ſʒ ſpūalē Caſ. videlʒ
legē dn̄i ⁊ ſalutaria ei' ꝑcepta abo/
minata eſt aīa eoꝝ .i. paruipendit et
faſtidiuit Hu. et ideo appropin
quert vſqʒ ad portas mortis Mors
eterna hʒ tot portas q̄t ſunt peccata
mortalia. ⁊ has ingreditur: q̄ in pctīs
mortalib' morit̄ Et bn̄dicit: appropin
quauerūt Caſ. q̄r has portas nō ſūt
ingreſſi. q̄m erāt dn̄i miſeratiōe libe/
randi. vn̄ ſubdit̄ Et clamauerūt ad
dn̄m cū tribularētur: ⁊ de neceſſitatibus
eoꝝ liberauit eos ſicut ſupra expoſi
tū eſt. Quō aūt liberauit eos ꝯſeq̄nt̄
ſubiūgit di. Miſit de' pr̄ verbū ſu
um .i. dn̄m chr̄m: q̄ in principio erat
verbū Hu. ⁊ ſanauit eos a lāguo
re mortis aīe ⁊ eripuit eos: de oīb' i
teritiōib' eoꝝ .i. ab oīb' pctīs: ꝑ q̄ īt
terit ⁊ occidit̄ aīa Et ꝓ tāto bn̄ficio
Confiteant̄ dn̄o mie eius Hier.
Quib' excelſus ſe humiliauit: de' hō
fact' eſt: ⁊ imortalis ꝓ mortaliū vita
ſubdit̄ morti ⁊ mirabilia ei' filijs ho
minuꝫ quibus inferni portas ereas
ꝯfregit vectesqʒ ferreos: quib' redi/
it victor a ſuperos: q̄bus remeauit ad
celos Ut ſacrificēt ſacrificiū laudis
Caſ. q̄r multo pſtāti' ē cū bonis acti
b' pſalmodie illi iubilatiōes offerre:
q̄̄ pecudū victimas imolare et p/

dicatores ſci. annūciēt opa ei⁹ in exul
tatiōe. i. cum gaudio p̄dicabūt popu
lis fidelib⁹: q̄lit eos ſua incarnatiōe
et morte ſaluauit. Qui deſcēdūt ma/
re. i. ſeculū. in nauib⁹. i. in eccl̄ijs q̄
eḣim portāt: ⁊ a fluctib⁹ hui⁹ ſeculi cō
dunt. Hu. Et bn̄ dicit: deſcendūt. q̄ꝛ
ſci viri ⁊ predicatores boni habitāt
mēte ⁊ deſiderio in celo/ ⁊ nō in t̄ra
Et ideo deſcendūt qn̄ ꝓximo ꝯpatiū
tur. facientes opatiōnē in aq̄s mul/
tis. Caſ. Sacerdotes ei ſunt q̄ ope
rant p̄dicādo verbū dei in aq̄s. i. i po
pulis multis. Nā in Apoc. dr̄: Quid
eſſent aq̄: interrogāte Johē: rn̄ſuꝫ eſt.
populi ſunt. Ipſi. p̄dicatores. vide
rūt. Ni. i. cognouerūt. opa dn̄i. in
ſcripturis ſcīs: in q̄b⁹ debēt eē erudi
ti. ⁊ mirabilia ei⁹ i ꝓfūdo. ſcriptura
rū q̄ nō pn̄t explicari ad plenū. Caſ.
videlꝫ in mari rubro baptiſmū: i Jo/
ne tridua i ventre ceti habitatione: ſe
pulcrū dn̄i ſignare cognoſcerēt. ⁊ his
ſimilia q̄ ſcp̄turaꝝ diuīaꝝ p̄figuratiōi
bus agebant. ⁊ ideo fit vt miracula
ei⁹ i ꝓfūdo reſpiciāt. q̄ opa ei⁹ ſp̄ūali
eſtimatōe ꝯſiderat. Ni. Dixit. ſcilꝫ
de⁹ cui⁹ dicē ē facē. ⁊ ſtetit ſpūs pcel
le. i. tentatiōis piculoſe. q̄ q̄ꝺdiu de⁹
pmittit ſtat in ſuo furore. Ideo ſb̄dit.
et exaltati ſūt fluct⁹ ei⁹. Hu. i. mo
tus carnales ⁊ ſuggeſtiones diaboli
Aſcēdūt vſq̄ ad celos. tētātes de
p̄ſūptōe. aīa eoꝝ i malis tabeſcebat.
i. deficiebat ⁊ lāguebat in tētationū
labore: ⁊ ipſi tabefacti in tētatōib⁹.
Turbati ſunt. ignorātes q̄d facere
debeāt. Caſ. ⁊ moti ſūt ſicut ebri⁹.
ad iras ꝓtin⁹ euomēdas. ⁊ oīs ſapi
entia eoꝝ deuorata ē. Gl. q̄ꝛ i tēpe/
ſtate tētatōis oīa ꝯſilia humana defi
ciūt: ⁊ q̄d agēdū ſit nō vidēt. Caſſ.
His g⁹ exēplis mouent ſacerdotes
vt dn̄o ſupplicēt: q̄ren⁹ cor eoꝝ in hu
militate ꝯſolidet: ne a tentatiōib⁹ dia

bolicis ventilent. Et q̄d reſtat i tē/
tatōib⁹ faciēdū: niſi hoc q̄ꝺ ſequitur
Et clamauerūt ad dn̄m cū tribula/
rent: ⁊ de neceſſitatib⁹ eoꝝ eduxit eos.
Hu. hoc facit dn̄s qn̄ aīam de corpe
educit. q̄ꝛ q̄ꝺdiu viuit hō ſp̄ ē vallat⁹
tētationū piculis. ⁊ iō clamat Apoſ.
ad Ro. vij. Infelix ego hō: q̄s me li
berabit d̄ corpe mortis hui⁹? Et licꝫ
in hac vita de his nō educat oīo: tn̄
ipſas tētatōes mitigat vt nō noceāt
ſꝫ iuuēt. vn̄ ſequit. Et ſtatuit pcellā
ei⁹. i. aſpitatē tētationis. Ni. in au
ram. ꝯferēdo ꝯſciētie ſerenitatē trā/
q̄llitatis. et ſiluerūt fluct⁹ ei⁹. i. mo
tus carnales q̄s tentatio excitabat.
Et letati ſunt. in dn̄o ex ei⁹ bn̄ficio
videlꝫ. q̄ꝛ ſiluerūt. fluct⁹ tentationū
q̄b⁹ fatigabant. et. in hac tranq̄llita/
te. deduxit eos in portum volūtatis
eoꝝ. i. ad requiē vite celeſtis quā de
ſiderabāt. Et q̄m ex hoc ē deo regra
tiādū: nō ſolū pticularit: ſꝫ a tota ec/
cleſia Ideo ſubdit. Hie. Confiteā
tur dn̄o miſericordie ei⁹. q̄b⁹ ꝓtegit
gen⁹ humanuꝫ. et mirabilia ei⁹ filijs
hominū. q̄ꝛ mirabilit hos cōpeſcuit
fluct⁹. Caſ. Et exaltēt eū. deuotis
laudibus. non q̄ illi q̄cq̄ poſſit addi:
ſed vt nos in ipſi⁹ exaltatione debe/
amus meritis augeri. Hie. in eccle
ſia plebis. id eſt in congregatione fi/
deliū. et in cathedra ſeniorū laudēt
eum. Caſ. Per hoc precipit offices
doctores laudes domini perſonare:
q̄ in cathedra ſenioꝝ reſidere noſcun
tur. i. q̄ ſucceſſores veterū pontificū
eē meruerūt. Ni. Cōſeq̄nt ponit in
uitatio ad laudādū deū ex liberatiōe
a ſp̄ūali ſterilitate. de q̄ dicit Amos
viij. Mittā in t̄rā: nō famē panis. ne/
q̄ ſitim aq̄: ſꝫ audiēdi verbū dn̄i. A q̄
gētilitas fuit liberata p apoſtoloꝝ re
ceſſum de iudea: dicēte paulo Actu.
xiij. Vobis oportebat pmū loq̄ ver/

bum dei. ſed qm̄ repulistis illud. ecce
conuertimur ad gentes Dicit ergo:
Poſuit flumina ſcꝫ ſacre ſcripture
in deſertū. Caſſ. i. in populū gēti-
lē. qꝛ apoſtoli non credentibꝰ iudeis
ad deſerta gentiū trāſierūt Hu. Et
exitꝰ aquaꝝ i. ipſos iudeos vn̄ ali-
is manabant aq̄ doctrinaꝝ: poſuit i
ſitim qꝛ ipſos fecit ſiccos ⁊ egenos.
Vn̄ ſubdit Terrā fructiferā q̄ pri-
us ſupna religiōe florebat: poſtea po
ſuit in ſalſuginē i. in ſterilitatē bo-
noꝝ opeꝝ. q̄ ſterilitas p ſalſuginē iō
intelligit: qꝛ vbi ſalſus humor dn̄at
fecūditatē tollit Et hec ſterilitas ī il
lo populo iudaico ɔtigit a malicia
i. ꝓpter maliciā inhabitātiū in ea
videlꝫ iudeoꝝ repellētiū verbū dei.
Poſuit deſertū i. gētilitatē in ſta
gna aqrū p predicationē apoſtoloꝝ.
vt aque. i. ſacre ſcripture apud eos
maneāt ⁊ trā ſine aq̄ i. gentes p̄us
ſine doctrinas: ſupple poſuit in exitꝰ
aqrū vt ſcꝫ nō tm̄ retineant doctri-
nas apud eos: ſꝫ et alijs ipſas effūdāt
p doctores ad fidē ɔuerſos: videlicꝫ
dionyſiū: ambro: aug. ac alios multos
Hoc eni ſaluator predixit Mat. xxi.
Auferet a vobis regnū dei: ⁊ dabit
genti facienti fructꝰ eiꝰ Et colloca-
bit illic ſcꝫ in plenitudine doctrinaꝝ
Ni. eſurientes i. gentes fidē ⁊ ver
bū dei deuote recipiētes ⁊ ɔſtitue-
rūt ciuitatē habitatōis i. eccīam col
lectā ex gentibꝰ deuotis: in q̄ eſt ciuiū
vnitas in fide Hu. Et ſeminaue-
rūt ſcꝫ apoſtoli ſemine verbi dei a-
gros i. hoīes de mūdo: qꝛ ager mun
dū ſignat. vt habet Mat. xvi. Caſſ.
Semināt agros q̄ corpora ſua mun
danis ſenſibꝰ pctōꝝ celeſti inſtitutōe
purificāt: vt fructus illos germinēt
q̄ dn̄o placere noſcunt Felix laboꝛ
ɔfectꝰ mirabilis: ſic opari vt redem-
ptoꝛ gentiū placatus poſſit agnoſci

Ni. ⁊ plantauerūt i. edificauerūt
vineas i. particulares eccīas ⁊ fe-
cerūt fructū natiuitatis i. chꝛiſtianita
tis q̄ eſt natiuitas ſpūalis Et bn̄di-
xit eis augendo grām in bonis ſpū-
alibꝰ ⁊ tpalibꝰ ⁊ multiplicati ſūt ni-
mis mērito ⁊ nūero ⁊ iumēta eoꝝ
i. laicos ⁊ idiotas int̄ eos nō minora
uit ſꝫ mltiplicauit Hu. qꝛ plures ſūt
ɔuerſi ad fidē de ſimplicibꝰ q̄ꝫ de ſa-
pietibꝰ: de plebibꝰ q̄ꝫ de nobilibꝰ. Vn̄
apoſto. i. ad cho. i. Videte vocatōeꝫ
veſtrā fratres: qm̄ nō multi ſapiētes.
non multi nobiles. ſed q̄ ſtulta ſunt
mūdi elegit deꝰ: vt ɔfundat ſapiētes
ꝛc. Deinde ſubdit de repulſiōe iudeo
rū di. Ni. Et pauci facti ſunt videl-
licꝫ iudei ⁊ vexati ſunt a tribulatōe
maloꝝ ⁊ dolore qꝛ p romanos ꝑtim
ſunt occiſi: ⁊ partiꝫ capti atqꝫ diſper
ſi Et cā ſubdit cū dicit Effuſa ē cō
tentio ſup p̄ncipes videlꝫ romanos
et iudeos: ⁊ ꝓpter hāc ɔtētionem de-
ſtructi ſunt ⁊ errare fecit i. ꝑmiſit
eos in inuio infidelitatis ⁊ non
ſunt reuerſi in via fidei Et adiu-
uit pauperē i. populū gētilē de in
opia qꝛ eſurientē pauit ſacra ſcptu-
ra ⁊ poſuit p ordinatōeꝫ apoſtolo-
ruꝫ ⁊ prelatoꝝ in eccījs ſicut oues
familias ſcꝫ gentiū ɔuerſaꝝ chꝛiſto
humilit̄ ac deuote ſeruientiū Hu.
Ut audientes vocem veri paſto-
ris. fide nō ficta ſequant̄ xpm. Vide-
bunt recti multitudinē ɔuerſoꝝ Et
letabunt̄ Caſſ. qꝛ fidelē populū re-
ſpiciūt ſuis rebꝰ adq̄ſitū ⁊ oīs ini-
q̄tas ſcꝫ diaboli oppilabit os ſuū.
Ni. qm̄ electis dn̄i non erit qd̄ poſſit
opponi In fine ps. ɔcludit ꝓ oībꝰ p̄-
dictis: di. Quis ſapiens ⁊ cuſtodiet
hec? videlꝫ vt ſe reputet pauperē ac
ſine adiutorio dei nil valere Et tūc
intelliget miſericordias dn̄i Au.
Qui errātē ⁊ egenū in viā deduxit ⁊

pauit. qui pugnātē aduerſus difficul
tatē pctōꝝ ⁊ colligatuꝫ vinculis ſol
uit ꝯſuetudinis ⁊ liberauit: q̄ faſtidiē
tē verbi dei ⁊ tedio q̄dā pene moriē
tē: miſſa medicina verbi ſui recreauit.
q̄ periclitātē int̄ naufragia ⁊ ꝓcello/
ſa maris hui⁹ diſcrimina ad portū ꝑ/
duxit: q̄ eū deniq̄ ꝯſtituit in eo popu
lo vbi humilib⁹ dat gratiā: ⁊ fecit eū
ſuū: vt int⁹ manēs multiplicaret̄: nō
vt foras exiens minueret̄ Hec cuſto
diet ſapiēs ꝑ humilitatē: intelligēdo
mias dñi. Col. Vñ beat⁹ bernard⁹
ponit ſeptē mias dñi de q̄b⁹ in ꝑnci/
pio pſal. octogeſimioctaui ſupra dcm
eſt Nos ꝙ precemur dñm q̄ peccātι/
b⁹ parcit: pctōres ad pniam ꝑducit:
pctā indulget: facultatē deinceps ꝯti
nendi ac emēdati⁹ viuēdi grām ꝑſtet.
q̄ten⁹ ei⁹ mia adiuti ſic vitā nrē pere
grinatōis finire valeam⁹: vt cum ele
ctis ſuis regni celeſtis participes ef/
fici mereamur Ipſi ſit cū eterno p̄re
et ſpūſancto honor ⁊ gloria in. ſ. ſ. A.

Paratū cor me.

Col. p̄s. iſte ꝯpoſit⁹ eſt ⁊ ꝯte
xt⁹ ex duab⁹ ꝑtib⁹ duoꝝ pſalmoꝝ Nā
ꝑma ps h⁹ pſalmi vſq̄ ad illū ꝟſicu/
lū Saluū fac dextera tua: ſūpta ē ex
fine p̄s. lvi. q̄ incipit Miſerē mei de⁹
miſerere mei Scd̄a ps ſumpta eſt ex
fine pſal. lix. q̄ icipit. de⁹ repuliſti nos
Sꝫ q̄r huic pſalmo p̄ponit̄ ali⁹ titul⁹
q̄ſi ex alijs p̄dictis pſalmis Ideo alit̄
exponēd⁹ eſt Titul⁹ vero hui⁹ p̄s. ta
lis eſt Cāticū p̄s. ipſi dauid Hu. cu
ius ſēſus talis ē. Cāticū pſalmi. i. p̄s:
iſte agit de mētis iocūditate q̄ de bo
nis opib⁹ ꝓcedit: ad quē idē p̄s. mo/
net nos Caſſ. Cāticū enī refert̄ ad
diuinaꝝ rerū ꝯtēplatōez: p̄s. vero ad
opas actuales q̄ tū diuinis noſcunt̄
ꝯuenire mandatis Ni. Iuxta ei lrā/
lē ſenſuꝫ p̄s: iſte eſt exultatio dauid

deo: atꝫ grāꝝ actio ꝟ reſtitutōe regni
iſrael in ſtatū bonū tpe dauid victo/
ria ſibi a deo ꝯceſſa de idumeis: q̄s re
degit ſb̄ tributo vt habet̄ ij. Re. viij.
Col. Et licꝫ iſte p̄s. ſm hierony. et
caſſiod. ſit vox xp̄i grās deo p̄ri exol
uētis. in hoc ei p̄s. dicit̄ q̄nō ipſe xp̄s
ſuſcipiēs mirabile paſſiōis arcanū re
ſurrexit ī gloriā ſēpiternā. tū q̄r ī p̄dcis
pſalmis tota lr̄a hui⁹ pſalmi ſm hūc
ſenſum myſtice expoſita ē ī pſalmis
predictis de chr̄o Ideo hic ps. ad p̄/
ſens exponit̄ ſm ſenſuꝫ moralē Hu.
Supra ei p̄s. in trib⁹ pſalmis p̄dcis
īuitauit nos ad ꝯfeſſionē cū dixit ter
Cōfitemini dño. h̄ rn̄det auditor di.
Paratū cor meū de⁹ ad tibi ꝯfi/
tēdū paratū cor meū ad faciē
dū q̄ mihi precipis cantabo deuote
orādo ⁊ pſallā opa bona faciēdo. et
hoc in gloria mea. i. puritate ꝯſcie
ntie. de q̄ dicit apl̄s. ij. ad cho. i. Glo
ria nr̄a hec eſt: teſtimoniū ꝯſcie nr̄e.
Hie. Hoc dñe qd̄ tibi pſallo qd̄ tibi
canto: nō tibi grām facio: ſꝫ mihi In
alio p̄s. dicit: q̄m bonoruꝫ meoꝝ non
eges Qd̄ ergo facio ꝓ me facio Ie/
iunam⁹ nūquid deo aliq̄d donam⁹? ꝓ
pctīs noſtris hoc facim⁹ Iacem⁹ in
ſacco: q̄d ex hoc preſtam⁹ deo niſi vt
ſaluem⁹ aīas nr̄as? Ipſe enī hoc deſi
derat ſicut bonus ⁊ miſericors medi
cus: ſi aliquē ſanauit gaudet q̄dem ⁊
ipſe: ⁊ ille q̄ ſanat⁹ ē: ita ⁊ dñs noſter
Hu. Et q̄r ꝑmittūt multi ſcām de/
ducere vitā: ſꝫ nō ſoluūt Vñ ſubiūgit
Exurge pſalteriuꝫ ⁊ cithara Eſto
pſalteriū decacordū ꝑ obſeruātiā de/
cem mādatoꝝ dei: ⁊ cithara ꝑ carnis
mortificationē Sꝫ q̄r nihil poſſum⁹
facere ſine grā dei Ideo addit exur
gā de vitijs ad bō opa diluculo. i.
in ortu grē ꝯfitebor tibi cōfeſſione
laudis i populis dñe bonitatē tuā
laudando: nō ſolū verbo: ſꝫ etiā exē/

plo. vnde ſubdit ⁊ pſallā bona opa
faciēdo tibi .i. ad honorē tuū in na
tionibꝰ bonū exēplū alijs prebendo
Iuxta illud Mat. v. Sic luceat lux
veſtra corā hoībꝰ vt videāt opa vr̄a
bona: ⁊ glorificent patrē veſtrū q̄ in
celis eſt Et merito laudādꝰ ē Quia
magna ſup celos hoc ē ſup iuſtos
mīa tua qꝛ q̄ntūcūqꝫ iuſti ſint: tñ ne/
ceſſe habent nō iuſticiā allegare: ſed
mīam implorare Vñ Gre. Vita ſā/
ctoꝝ ſuccūbit ſi pietas deſit ⁊ vſqꝫ
ad nubes veritas tua .i. vſqꝫ ad pec
catores puniendos q̄ nubes dicūtur
Iude ij. Hi ſunt nubes ſine aq̄s: q̄ a
ventis circūferūtur Exaltare ſuper
celos deꝰ .i. fac vt ipſi celeſtes homi
nes te exaltēt bonis opibꝰ. ⁊ ſic iuſti
ciā faciētes de ipſa iuſticia remunerē
tur Exaltat aūt deꝰ a bonis hoībus
ꝑ famā bonā: ꝑ cultū: ꝑ fidē: ꝑ ꝯtēpla
tionē et ſup omnē terrā .i. ſup pec
catores q̄ ſunt oīs terra .i. oīo terre/
ni: ſit gloria tua .i. mīa q̄ dicit glo/
ria, de q̄ dicit apoſtolꝰ ad Ro. iij. Om
nes peccauerunt: ⁊ egent gloria dei
Cur aūt hoc petit ꝯſeq̄nter manife/
ſtat cū ſubiūgit di. vt liberent dile/
cti tui a ſeruitute pcti ⁊ diaboli. licꝫ
eñ odiſti oēs q̄ opant iniq̄tatem: tñ
diligis pctōres in q̄ntū ſunt creature
tue. qꝛ ſicut dicit Sapie xi. Diligis
oīa q̄ ſunt: ⁊ nihil odiſti eoꝝ q̄ feciſti
In tantū eī pctōres creature tue ſunt
a te dilecti. ꝙ te feciſti ſeruū vt eos li
berares: ⁊ mori voluiſti vt eos redi/
meres Saluū fac ſcꝫ me ꝑ ſpem ī ꝑ
ſenti. ſicut ait aplꝰs ad Ro. viij. Spe
eñ ſalui facti ſumꝰ dextera tua .i.
ꝓpiciatione tua ⁊ exaudi me vt ad
ſalutē ꝑueniam deus locutꝰ ē in ſcō
ſuo .i. in viro ſcō: q̄ ⁊ in alio ps. dic.
Audiā qd loquat in me dñs deꝰ De
inde ſequit vox dñi dei dicētis Ex
ultabo de iuſtis: ſicut dicit Iſa. lxij.

Gaudebit ſponſus ſuꝑ ſpōſam ⁊ di
uidā ſichimā .i. ſeparabo ꝺ ſocietate
bonoꝝ malos q̄ praue ⁊ iniq̄ vixerūt
fugiendo. ſicut ſichimite q̄ inter alia
mala q̄ fecerūt oppreſſerūt dinā filiā
iacob. vt habet gen. xxxiiij. ⁊ ꝯuallē
tabernaculoꝝ .i. humilē pñiam fide/
liū luctātiū ꝯtra vitia q̄ in hoc mūdo
velut in tabernaculis ſunt: nō manē
tes ſicut ſeculi amatores: ſed vt pere
grini ad celeſtē patriā trāſeūtes Ho
rū pñiam ⁊ victoriā dimetiar .i. iu/
ſte remunerabo. reddēdo vnicuiqꝫ mer
cedē ſcḋm ſuū laborē Et ne q̄s de bo/
nis ſuis ſupbiat ⁊ ſibi ea aſcribat: cō
ſeq̄nter ſubiūgit Meus eſt galaad
id eſt a me hꝫ hō teſtimoniū bonoꝝ
operū: qꝛ nō q̄ ſe ipm ꝯmendat ꝓba
tus ē ⁊c. Galaad aceruꝰ teſtimonij in
terpretat ⁊ meꝰ eſt manaſſes .i. a me
habꝫ hō vt poſterioꝝ: hoc ē terreno
rū oblitꝰ: ad anteriora videlꝫ celeſtia
ꝯſeq̄nda ſe ipm extendat. vt dicit ad
philip. iij. Manaſſes eñ obliuio inter/
pretat ⁊ effraim .i. fructificatio et
oīs ꝑfectꝰ ſpūalis nō eſt ab hoīe: ſed
eſt ſuſceptio capitis mei .id eſt dei.
Quaſi dicat: ſuſcipit a deo largiente.
Vnde apoſt. i. ad choꝝ. iij. Deꝰ icre/
mentū dedit Hec aūt tria videlꝫ bo/
na opatio: mūdi obliuio: ⁊ ꝑfectꝰ ī bo
no ſpūalit ꝓcedunt fidelibꝰ a dño lar
gitore: q̄bus ne noceāt latrones .i. de
mones: ſupponit eis dñs regē ꝺ quo
ſubdit Iuda rex meꝰ .i. ꝯfeſſio re/
git mihi iſta tria dona: qꝛ ipſa ꝯfeſſio
latrones .i. ſuggeſtiōes diaboli ⁊ mo/
tus carnales deſtruit: ⁊ regnū ꝯſcie
in pace a peccatis ꝯſeruat Nā iuda
ꝯfeſſio interptat: ⁊ ꝙ rex iſte bene re
gat ſumme nēcaria ē ſapia: q̄ eā docē
at qd bonū ſit aut malū Vñ addit
moab lebes ſpei mee Moab interp/
tat aq̄ marina ⁊ ſignat ſapiētiā patrū:
in q̄ ſacra ſcriptura ꝯtinet Lebes eſt

ſtudiū in quo caro hoīs decoquit. ſcḋm
ꝙ dr̄ eccle. vltimo Freq̄ns meditatio
videlȝ ſcripturaꝝ: carnis eſt afflictio.
Sapiā igit̄ q̄ adquirit̄ in ſtudio ſacre
ſcripture docet diſcernere int̄ bonuȝ
et malum. i. in ꝯfeſſiōe. et ē robur ſpei
mee adipiſcēdi p̄miam celeſtē ad quaȝ
aſpiro Vn̄ apoſ. ad Ro. xv. Quecū/
ꝗ ſcripta ſunt: ad nr̄am doctrinā ſcri
pta ſunt. vt p̄ paciētiā ꝛ ꝯſolationem
ſcpturaꝝ ſpeȝ habeam⁹ In idumeā
.i. q̄ terrena interp̄tat̄: ſignant p̄ctōres.
ad q̄s extendā calciamentū meū. i.
exēpla humanitatis mee. vel ſcōꝝum
Calciamētū eniȝ fit de corio mortui
aīalis. Mortua animalia ſunt ſc̄i qui
mortificauerūt corpa ſua p̄ pniam: et
multi eoꝝ ſe morti ꝓ xp̄o tradiderūt.
q̄rū ꝯuerſatio relicta eſt nobis i exē
plū Ipſoꝝ eni exēplo multi ꝯuerſi ſt̄
ad pniam. vn̄ ſubdit ch̄s. mihi alie/
nigene. i. p̄ctōres amici facti ſunt.
id ē recōciliati ſunt p̄ pniam. q̄ prius
erāt inimici p̄ culpā Sȝ qꝛ pauci ſt̄
q̄ de vita ſeculari ad dn̄m ꝯuertunt̄.
q̄rit dn̄s Quis deducet me ī ciuita/
tē munitā. i. in coꝛ vallatū ꝛ obſti/
natuȝ multis vitijs aut q̄s deducet
me in idumeā. i. ī mētē terrenas de
licias amantē: q̄ſi dicat Null⁹ niſi tu
ipſe: q̄ ſol⁹ ꝯuertis ad te coꝛ p̄ctōris.
vn̄ vir iuſt⁹ de ſe nō p̄ſumēs ꝛ p̄ctō/
rib⁹ ꝯpatiēs reſpōdēs ait Nonne tu
de⁹. q̄ſi dicat Nō ſum⁹ digni ꝛ potē
tes hoc facere: qꝛ tu ſol⁹ ꝯuerti facis
p̄ctōres de via ſua mala q̄ repuliſti
nos. q̄ſi nō egēs nr̄o auxilio ꝛ non
egredieris de⁹. ad capiendū ſiue ad
ꝯuertēdū coꝛ obſtinatū in virtutib⁹
nr̄is. qꝛ hoc nō ad nos infirmos: ſed
ad te pertinet ſicut dixiſti Iſa. xliij.
Ego ſum q̄ deleo iniq̄tates tuas ꝓpt̄
me Nos poti⁹ indigem⁹ tuo auxilio
Unde ſb̄dit̄ Da nobis auxiliū. nō
in ꝓſperitate mūdi q̄ nociua ē. ſȝ de
tribulatōe. q̄ iuuat: qꝛ retrahit homi
nē a p̄ctō. ꝛ ad deū redire ꝯpellit: nec
hoc auxiliū q̄ro ab hoīe qꝛ vana ſal⁹
hoīs. vn̄ hieremias xvij. dic̄ Male/
dict⁹ hō q̄ ſpem ſuā ponit in hoīe: et
a deo recedit coꝛ ei⁹. Hie. Hec ſnīa
oīb⁹ patȝ Aliq̄s ſperauit ī impatore.
in p̄ncipe: in p̄re: aut matre: aut ī aliq̄
negotio: ſubito ſubtract⁹ eſt ſp̄us ei⁹
in q̄ ſperauit ꝛ euanuit ſal⁹ ei⁹. ꝓpter
qd̄ nos ſperantes In deo. Nu. et
nō in nr̄a potētia vel in ſapia faciē
mus virtutē. i. virtuoſā opationem
Caſſ. Ipſe in dn̄o facit virtutē: q̄ in
mādatis ei⁹ iugit̄ p̄ſeuerans diaboli/
cas tētatōes codē miſerāte calcaue/
rit Sequit̄ et ipſe ad nihilum dedu
cet inimicos nr̄os. Quid tibi fideliſ
ſime op⁹ ſunt terrena arma. q̄ habere
talia ꝓbaris auxilia? Ipſe ei ꝓ te pu
gnat: cui null⁹ reſiſtit Ad nihilū q̄ppe
p̄ducit inimicos fideliū ſuoꝝ: q̄n de/
let eos d̄ libro viuētiū vbi ſibi ſcripti
videbant̄ elati Ecce mūdi iſti⁹ tribu
latio beata: ſi ſcḋm dn̄i imperiū toleret̄.
ecce humilitatē terrenis culminibus
celſiorē. qꝛ nō p̄t deficere cui venit au
xiliū de tribulatōe Sine te dn̄e de⁹
vniuerſus mūdi re⁹ ē p̄ncipat⁹: anxia
eſt ſibi q̄libet poteſtas: ꝛ p̄ te gaudet
humilitas Quis poſſit enarrare ma/
gnificentiā tuā: q̄m̄ noſti tribulatōes
tpales in gaudia eterna ꝯuertē: ꝛ illd̄
apud te eſt precioſū: qd̄ in hoc mūdo
ſceleratis hoīb⁹ videt̄ abiectū Tibi
dn̄e laus ꝛ gloria in ſecula ſe. Amen

Deus laudē me-

aȝ. Titul⁹ In finē p̄s. dauid
Ex ſupioꝛib⁹ pȝ ſenſus ei⁹ Ni. De
materia hui⁹ p̄s. dicit beat⁹ petr⁹ actu.
ij. ꝙ lr̄a hui⁹ p̄s. intelligit̄ de paſſiōe
ch̄ri ſpēalit̄ q̄ntū ad hoc ꝙ fuit tradi
tus a iuda traditore. q̄ ex auaricia mo
tus fuit ad hoc. ꝛ iudei ex inuidia. vn̄

dicit In dieb⁹ illis exurgens petr⁹ i
medio fratrū dixit Viri frēs oportet
īpleri ſcripturā quā pdixit ſpūſſcūs
p os dauid de iuda q fuit dux eoꝝ:q
ꝯprehēderūt ieſū Et ſubdit poſtea.
Scriptū eſt in libro pſalmoꝝ Et epi
ſcopatū ei⁹ accipiat alter:cui⁹ locū i/
pleuit mathias Caſſ. Per totū qdē
pſalmū loquit dñs chrs in forma hu
manitatis aſſumpte In pma parte i
crepat iudeos ac iudā q mala ꝓ bo/
nis creatori ſuo reddē maluerūt di.
DEus pater laudē meaꝫ ne ta/
cueris. Hu .i.ne taceri pmit
tas qn me reſuſcites qꝛ os pctōris
videlꝫ cet⁹ ſacerdotū dicentes In be
elzebub pncipe demonioꝝ demonia
eijcit Math.xij. et os doloſi ſcꝫ iu
de ꝓditoris dicētis Aue rabbi ſup
me apertū ē Ni. Iudei enī fuerunt
ementes chrm:⁊ iudas fuit venditor
et culpā vtroꝝ̄q ſimul deſcribit ſic
verba ementis ⁊ vendētis ſimul cō/
currūt. vñ ſubdit Locuti ſunt ſcilꝫ
iudei et iudas aduerſum me lingua
doloſa ſimul tractādo de traditione
mea et prius iudei ſermonib⁹ odij
circūdederūt me dicentes Ioh. viij.
Samaritan⁹ es.et demoniū habes
et expugnauerūt .i.multis impɼope
rijs pſecuti ſūt me gratis .i.ſine cā.
vñ ſubdit Pro eo vt me diligerēt
id ē ꝓ bono qd eis feci:ſanando eoꝝ
īfirmos:vnde me diligē deberēt de
trahebāt mihi dicētes Io.ix. Nos
ſcim⁹.qꝛ hic hō peccator ē ego autē
orabā ſcꝫ ꝓ ipſis pſecutorib⁹ meis.
Au. Quo dñico exēplo docemur vt
qn aliq̄s ſentim⁹ ingratos:orem⁹ pro
nobis pmit⁹:vt animū nrm deo mi/
ſerāte atq opitulāte vincam⁹ q̄ feri/
mur in vlciſcēdi cupiditatē:atq aīo
nr̄o ſedato ⁊ pacato:orem⁹ etiaꝫ pro
ipſis detractorib⁹ nr̄is:vt ſecuri dica
mus Dimitte nobis debita nr̄a:ſicut

et nos dimittim⁹ debitorib⁹ noſtris.
Sequit Et poſuerūt aduerſū me
.i.ꝯtra me mala ꝓ bonis hoc decla
rat cū ſubiūgit:di. et odiū ꝓ dilectio
ne mea hic eſt oīs ⁊ magn⁹ reat⁹ illo
rū Hāc dilectionē in euāgelio Mat.
xxiij.ꝯmemorat di. Hieruſalē hieru/
ſalē q̄tiens volui ꝯgregare filios tu
os quēadmodū gallina ꝯgregat pul/
los ſuos ſub alis:et noluiſti Caſ.
Cōſeqnt de iuda ꝓditore maloꝝ om
niū capite multa dictur⁹.etiam miſcet
impios iudeos q filij ipſi⁹ imitatiōe
ſceleris extiterūt Vñ dicit Conſti/
tue .i.ꝯſtitues ſup eū pctōrem .i.
diabolū q merito peccator dicit:qm̄
delictū traditōis dñi ab ipſo ſumpſit
initiū Iō ſubdit ⁊ diabol⁹ ſtet a dex
xteris ei⁹ Col. vt q me noluit habē
dñm ⁊ magiſtrū:habeat diabolū pro
parte ſua Hu. Dum iudicat par/
ticulari iudicio in morte.vel in extre
mo iudicio exeat de ꝯgregatiōe iu/
ſtoꝝ cōdemnat⁹ cū illis qb⁹ dicet:
Ite in ignē eternū et oīo ei⁹ fiat in
pctm̄. Hie.qꝛ pnīa ei⁹ q̄ dixit Pec/
caui.tradēs ſanguinē iuſtū:ꝯuerſa ē
in deſperationē:⁊ abiens laq̄o ſe ſuſ
pendit:⁊ ex hoc dñm magis offendit
q̄ ꝙ tradidit dñm Ni. Fiant dies
ei⁹ pauci qd factū eſt:qꝛ cito poſt tra
ditionē dñicā:ſe ipm ſuſpendit ⁊ epi
ſcopatū ei⁹ .i.apoſtolatū accipiat al
ter ſic factū eſt.qꝛ beat⁹ matthias lo
co ei⁹ elect⁹ eſt .vt habetur Actu.ij.
Hic nota ꝙ epi ſunt aploꝝ ſucceſſo/
res:vt etiā in decretis habet.xxi.capi
tulo in nouo teſtamento Fiant filij
ei⁹ orphani:⁊ vxor ei⁹ vidua qd fa/
ctū eſt ipſo ſuſpenſo Ergo p iſtā ꝓ/
phetiā iudas vxorē habuit ⁊ filios.
Etiā filij iude dicunt iudei q traditi
onē ei⁹ ſecuti ſūt.de qb⁹ ſubdit Nu/
tātes tanq̄ victi.incerti q eant trāſ
ferant filij ei⁹ videlꝫ iudei de loco

ad locū tanq̄ vagi ⁊ mendicent in
oībus bonis ꝑ impatores romanos
ſpoliati ⁊ eijciant̄ de habitatoībꝰ ſu
is q: de tota iudea fuerunt iudei ex
pulſi Scrutet̄ fenerator Trāſlatō
hebraica habȝ Scrutet̄ exactor Om
nē ſbſtātiā eiꝰ Iſte exactor fuit ty/
tus q̄ pcepit omnē ſbam iudeoꝝ dili
gent̄ inq̄ri ⁊ auferri Ideo ſubdit̄ ⁊
diripiant alieni labores illiꝰ .i. diui/
tias laboribꝰ eoꝝ adq̄ſitas Moraliter
iſte verſus ſic exponit̄ Scrutet̄ fene
rator omnē ſbam eiꝰ Caſſ. Debitor
qn̄ ad ſoluēdū idoneꝰ non eſt: fenera
tor eiꝰ a iudice pcepta licentia ingre/
dit̄ domū obligati ſui: ⁊ oīa q̄ habere
pt diripit: ⁊ ſatiſfacit ſibi ꝓ pecunia
mutuata Sic ⁊ diabolꝰ qn̄ pctā homi
nibꝰ multa ꝯgregauerit. et in eis ob/
ſtinata volūtate pſtiterint. accipit po
teſtatē vt obnoxij .i. obligati ſui ſbaȝ
diripiat. ⁊ ꝓ libitu ſuo de humana ſi/
bi ſpoliatōe ſatiſfaciat Hoc nūc opta
tur iude. vt datis in ptāte diaboli om
nibꝰ bonis ſpoliet̄ Alieni quoq̄ ſūt
ſpūs imūdi. quibꝰ diabolꝰ tanq̄ mini
ſtris imperat ad nocendū Qui alieni
dicunt̄. q: a regno dei ꝓbant̄ extra/
nei Iſti labores diripiūt mādata dn̄i
trāſgredientiū. dū eos bonis ſpūali/
bus puauerint percepta licentia Se
quit̄ adhuc de deſtructōe populi iu/
daici: cū ſubdit̄ Ni. Non ſit illi ad/
iutor q: nullꝰ populꝰ auſus fuit iuua
re iudaicū populū ꝯtra romanos. im
mo etiā agrippa rex q̄ erat iudeꝰ no/
luit eos iuuare: ſȝ magis ꝯiūxit ſe ro/
manis. vt dicit Ioſephꝰ in libro de
iudaico bello nec ſit q̄ miſereat̄ pu/
pillis eiꝰ q: milites romani ſine mīa
partim eos occiderūt: ⁊ partiȝ capti
uabāt multipliciter affligentes Hie.
Reſpondete mihi o iudei: fuiſtis in
babylonia: habuiſtis ibi ꝓphetas da/
niel: ezechiel. ſeptuagita ānis fuiſtis
in captiuitate: ⁊ poſtea veniſtis in ꝓ
pria. Notate ānos a chriſto vſq̄ ad
hieronymū Ecce nūc q̄dringenti āni
ſunt. q̄re non ē miſſus ad vos ꝓpheta.
et q̄re dereliq̄t vos dn̄s. tūc dereliq̄/
ſtis dn̄m et idola colebatis ⁊ miſere/
bat̄ veſtri deꝰ. Nūc cum non colitis
idola: q̄re delinq̄t vos dn̄s Ratio ē
hec: q: dn̄m crucifixiſtis ⁊ interfeci/
ſtis: et ideo nō erit vobis adiutor. ſe/
quit̄ Ni. Fiant nati eiꝰ ī interitū
q: xlijº. anno a paſſiōe chr̄i debellaue
rūt eos romani in generatione vna
deleat̄ nomen eiꝰ Hie. q: ꝑ roma
nos deleta eſt hieroſolyma: ⁊ populꝰ
ille deletꝰ eſt Ni. Et illi q̄ remāſerūt
de iudeis diſperſi ſunt ꝑ vniuerſas
partes orbis. ⁊ ſubiecti alijs gētibꝰ:
ita ꝙ faciūt populū ꝑ ſe nō habētes
aliquā terrā Hie. Videte clemētiā
dn̄i: crucifixerūt eū. et xlij. annos de/
dit eis ad pn̄iam Ni. Cōſeq̄nt̄ oñt
ꝙ iudeoꝝ ſucceſſores fuerūt puniti ꝓ
pctīs parētū. di. In mēoriā redeat
īiq̄tas patꝝ eiꝰ videlȝ iude ⁊ iudeoꝝ
in ꝯſpectu dn̄i vt puniat̄ ⁊ pctm̄
matris eiꝰ .i. ſynagoge infidelis nō
deleat̄ infra xlij. annos predictos Il
li q̄ tractauerūt de morte chriſti erāt
mortui ſaltē ꝓ maiori parte. ſed eoꝝ
iniq̄tas fuit ad memoriā reducta. qn̄
in vindictā mortis chriſti captiuitas
fuit ſup populū inducta Hu. Sȝ q̄/
re ꝓ pctō patrū puniunt̄ filij. cū ſcri/
ptū ſit Ezechi. xviij. Filiꝰ nō porta
bit iniq̄tatē patris? Ad qđ rn̄det̄ ꝙ
filiꝰ non portat iniquitateȝ patris vt
puniat̄ ꝓ patre eternalit̄. ſȝ qn̄q̄ pu
nit̄ tpalit̄ ꝓ patre. i. ꝓ delicto patris
Si vero imitet̄ patrē in delicto: tūc
nō tm̄ tpalit̄: ſȝ eternalit̄ etiā punitur
Unde merito puniti ſunt filij iude ⁊
vxor eiꝰ. qm̄ ea cōcedebāt q̄ ipe iudas
dn̄o furabat̄. et etiaȝ puniti ſunt filij
iudeoꝝ qui patres ſuos ī pctō ſecuti

ſunt: pſequēdo nomē chr̄i. de quibus
ſubdit̄ Aiūt cōtra dn̄m ſꝑ. Ni. q̄r
illi q̄ remāſerūt ꝓ maiori ꝑte obſtina
ti ſunt in infidelitate: ⁊ ſic ſūt contra
dn̄m Et addit: ſemꝑ Caſ. Quia a re
gno ei⁹ alienati in gehēne ꝯtrarieta/
tē iuſticia faciente mittēdi ſunt Naȝ
cū dn̄s ſit eterna beatitudo: ꝯtra ipm̄
fieri bn̄ dicit̄: q̄ ꝑenni vltiōe damnat̄
Ni. Et diſpereat de terra memoriā
eoꝝ q̄ntū ad bonū. q̄r de eis non re/
manet niſi memoria ad malū eoꝝ ſm̄
q̄ dicit̄ ꝓuer. x. Memoria iuſti cū lau
dib⁹: ⁊ nomē impioꝝ putreſcet. Cō/
ſequēter ſubdit̄ cā dicte punitōis cuȝ
dicit̄ Pro eo q̄ nō eſt recordat⁹ facē
miām Du. Nec iudas fecit miām
q̄ bona pauperū furabat̄: nec iude⁹ ſi
milit̄ q̄ in xp̄m maximā fecit crudeli
tatē. vn̄ ſbdit̄ Et ipſe popul⁹ iuda
icus pſecut⁹ eſt hominē Ni. i. xp̄m
de virgine natū cui⁹ deitatē pſeq̄ nō
poterāt inopē ⁊ mendicū. chr̄s enī
duxit vitā valde pauperē ⁊ cōpun/
ctū. i. afflictū corde ex ingratitudi
ne iudeoꝝ mortificare. i. vt eū occi
derent Nic. Lachryme ⁊ cōpunctio
chr̄i erāt: q̄m pſeq̄ntes eū non potuit
ſaluare: eo q̄ noluerūt penitere Ni.
Et dilexit maledictionē q̄ impreca
tur pſecutorib⁹ innocētiuȝ Deutro.
xxvij. ⁊ veniet ei Du. Iudas o/
ꝑauit illā maledictionē dn̄i dicētis
Mat. xxvi. Ve hoī illi ꝑ quē fili⁹ ho
minis tradet̄. Et iudei habuerūt illā
quam ſibi ipſis optauerunt dicentes
Mat. xxvij. Sāguis ei⁹ ſuꝑ nos ⁊ ſu
ꝑ filios nr̄os Ni. Propt̄ q̄d pſecu/
tionē atrociſſimā ſuſtinuerūt a roma
nis Et ipſe iudas ⁊ iudaic⁹ popul⁹
noluit bn̄dictionē q̄ in lege impre
cat̄ ꝓ operib⁹ miē. cū dicit̄ Beati mi
ſericordes: q̄m ipſi miām ꝯſeq̄nt̄ Et
elōgabit̄ ab eo q̄r romani nō fuerūt
miſerti populo predicto Et induit
maledictionē ſicut veſtimētū. i. fuit
circūdat⁹ maledictōib⁹. ſicut hō circū
dat̄ veſtimento Et q̄r pena hui⁹ ma/
ledictōis nō tm̄ tetigit iudā ⁊ iude/
os in exteriorib⁹ bonis: ſȝ etiā in inte
riorib⁹. videlȝ aīe ⁊ corporis Ideo ſb
dit̄ Et intrauit dicta maledictio ſicu
aq̄ interiora ei⁹ Caſ. Qn̄ delibera/
uit facere q̄d ei fuerat d̄ morte dn̄i di
abolica inſpiracione ſuggeſtuȝ Et ſic
oleū in oſſib⁹ ei⁹ qn̄ effectuȝ peſſime
ſuggeſtiōis inaudita ꝑuerſitate ꝯple/
uit. dicendo. ſicut oleū ſignat delecta
tionē facinoꝝ. q̄d ſic corpus pctōris
mollit̄ ingredit̄: vt ipm̄ q̄dā iocūdita/
te ꝑmulceat. i. delectet: q̄d ꝯſtat malis
mentib⁹ accidere q̄n in ſcelere ſuo ali
q̄ delectatiōe gloriant̄ Fiat ei ſicut
veſtimentū q̄ operit̄ Du. i. q̄ſi veſti
mēto optat̄ maledictione ⁊ ſicut zo
na q̄ ſꝑ precingit̄ Ni. q̄r fuerūt hac
maledictōe ligati: ⁊ ſic violent̄ tradi
exra terrā ſuā: ⁊ captiuati in q̄ capti
uitate adhuc ꝑdurāt. In fine āt hui⁹
maledictōis ꝯcludit pš. in pſona chr̄i
hoīs di. Hoc op⁹ eoꝝ. i. hec pena q̄
ꝑdicta eſt ꝓ malo oꝑe reddita ē iude
is Du. q̄ detrahūt mihi apud dn̄m
q̄ꝑ infidelitatē ⁊ qui loquūtur mala
aduerſus aīam meā. i. humanitatem
meā: negātes me reſurrexiſſe Ni. Se
quit̄ ꝯſūmatio orōnis xp̄i inchoate i
ꝑncipio hui⁹ pſalmi nūc dicentis ad
patrē Et tu dn̄e dn̄e rex angeloꝝ
et hominū Caſ. Hec repetitio affe/
ctum ſuauiſſime precationis oſtendit
Ni. Fac mecū ſm̄ miām me ſuſcitā
do a morte corporis ꝓpter nomē tu
um. i. vt nomē tuū glorificet̄ ꝑ meā
exaltationeȝ q̄r ſuauis eſt miā tua
ſanans omnes morbos Du. ꝑ quaȝ
generi humano voluiſti ſubuenire.
Libera me a iudeoꝝ pſecutiōe ⁊ a
morte ꝑ reſurrectionē q̄r egen⁹ ⁊ pau
per ego ſum Au. Egeſtas ⁊ pauꝑ/

tas īfirmitas ē ex qua crucifixus eſt
Hie. Habere ꝯſolationē paupes: q
dn̄s vobiſcū paup ē et cor meū ꝯtur
batū eſt intra me. Hu. Ego in cruce
pendebā ꝛ ſanguine meo lauabā ſor
des cor: et ipſi nolebāt agere pn̄iam
Et ex hoc ꝯpūct⁹ ꝛ ꝯturbat⁹ fui ꝛ di
xi Pater ignoſce illis: q: neſciunt q̄d
faciūt Ni. Sicut vmbra cū declinat
ablat⁹ ſum de vita pn̄ti ꝑ mortē. vn̄
Marci xv. dicit Mirabat pylat⁹ ſi iā
obiiſſ3 et excuſſus ſu3 ſicut locuſta.
Gre. xxxi. li. mor. Quid hoc loco lo
cuſte noīe. niſi redēptoris nr̄i reſur
rectio deſignat? Teneri enī ſe a pſe
cutorib⁹ vſq3 ad mortē pertulit: ſ3 ſic
locuſta excuſſus ē. q: ab eor manib⁹
ſaltu ſubite reſurrectionis euolauit
Genua mea īfirmata ſūt a ieiunio
Caſſ. Legim⁹ dn̄m chr̄m xl. dies ie
iunaſſe: genua tn̄ ei⁹ infirmata eē nō
legim⁹ Meli⁹ ergo genua ad ipſi⁹ mē
bra referant: q̄ reuera infirmata ſunt.
qn̄ apoſtoli in paſſiōe ei⁹ diſperſi ſūt.
Quid enī potuit eē infirmi⁹ q̄ vt pe
trus negaret: ꝛ reliq̄ turba fideliu3 la
teret? Idē aug⁹. Ni. Ad lr̄am ei chri
ſtus xl. dieb⁹ eſuriit: ꝛ laborib⁹ ac vi
giliis multis paſſus eſt fatigationem
corporis: q̄ maxime ſentit in genibus.
eo q ſuſtinent pond⁹ corpis Vn̄ dr̄
Joh. iiij. Jeſus aūt fatigat⁹ ex itinē:
ſedebat ſup fōtē Hie. Habeto ꝯſo
lationē o monache ieiunādo: ſiq̄dem
et hoc dn̄s fecit Ego aūt dico q qn̄
ieiunat monachus: fortior fit ieiunio
Et nos qn̄ ieiunam⁹ ꝛ facies nr̄e pal
lide ſunt: et qn̄ fedi videmur: cogno
ſcim⁹ noſmet ipſos tūc pulcriores ap
parere chriſto Tales milites diligit
chr̄s cū ieiuniis vacāt: ānona nr̄a et
eſca ieiuniū eſt. q̄re? q: ī ieiunio victo
ria eſt: ꝛ in victoria triūph⁹ Deniq3 ꝛ
apl̄s nō in ſaturitate: ſed in infirmita
te gloriat Sequit Hu et caro mea

Jā q̄ in ſepulcro iacebat mortua immu
tata eſt. i. in meli⁹ mutata eſt ꝑ reſur
rectionē. ꝛ hoc ꝓpter oleū Caſſ.
id eſt ꝓpter gr̄am diuinā Ipſa eſt enī
gr̄a q̄ carnis infirmitatē in īmortali
tatis gloriā ꝯmutauit Hu. Unde in
alio ps⁹. dicit In ipſo ſperauit cor
meū: ꝛ adiut⁹ ſū: ꝛ refloruit caro mea
videl3 ꝑ gr̄am reſurrectōis Cōſeq̄n
ter adhuc enumerat īproperia q̄ pn̄
di iudei in ip̄m expenderūt: cū ſbdit
di. Et ego fact⁹ ſum opprobriū illis
.ſ. iudeis ꝑ ignominiā crucis vide
rūt me in cruce pendētem ꝛ moue
rūt capita ſua ſubſannādo me Vn̄
Mat. xxvij. Pretereūtes āt blaſphe
mabāt eū: mouentes capita ſua Ad
iuua me dn̄e de⁹ me⁹ in paſſione hu
manitatē meā ꝯfortādo ſaluū me fac
a morte me reſuſcitādo ſc̄m m̄iam
tuā Cām ſubiūgit di. Et ſcient q:
man⁹. i. poteſtas tua hec ſc3 opa
ta ē ꝛ tu dn̄e feciſti eā videl3 m̄iam
vt ꝑ meā paſſionē redimeret genus
humanū Maledicent illi Ni. q: iu
dei ī malicia obſtinati apoſtolis glo
riā reſurrectiōis chr̄i p̄dicantib⁹ ma
ledicebāt Actu. xix. vbi dicit Cū aūt
q̄dā indurarent ꝛ nō crederēt: male
dicētes viā dn̄i corā oī multitudine:
Paul⁹ diſcedēs ab eis ſegregauit di
ſcipulos ꝛc. et tu benedices q: p̄di
cationē apoſtolor ꝯfirmauit ꝑ cura
tiones languidor. ꝛ ſuſcitatiōes mor
tuor: ac alia dei beneficia q̄ dicuntur
bn̄dictiōes in ſacra ſcriptura. Ideo
ſubdit qui inſurgūt ī me ꝯfūdant
q: ex dictis miraculis ꝯfundebantur
aduerſarii veritatis ſeru⁹ aūt tu⁹ le
tabit in dextera tua collocat⁹ Ecce
ꝯtrariū accidit iudeis Putauerūt ei
chr̄m ꝯfundere. ꝛ ex ei⁹ ꝯfuſione ſibi
gaudiū adq̄rere. ſed xp̄s adeptus eſt
gaudiū: ꝛ ipſi ꝯfuſionez: q̄ eis p̄dicit
cū ſubdit Induant q̄ detrahūt mihi

pudoꝛe. Hoc factũ ẽ qñ xp̃m reſur
rexiſſe audierũt ⁊ apoſtoli hoc vbiq̃
ꝑdicauerũt. ⁊ opiant̃ ſicut diploide
. i. tanq̃ duplici veſtimento ↄfuſio
ne ſua. Au. vt videlȝ corã deo ⁊ ho
minibꝰ erubeſcãt Gre. ix. libro moꝝ.
Duobꝰ modis in hac vita hominẽ
iudicat deꝰ: qꝛ aut ꝑ mala preſentia i/
ferre iam tormẽta ſeq̃ntia incipit: aut
tormẽta ſeq̃ntia flagellis preſentibus
extinguit. ſicut voce angeli ad iohan
nẽ ĩ apocalypſi dicit̃ Ego q̃s amo ar
guo ⁊ caſtigo Niſi ei delictis exigẽti
bꝰ iuſtꝰ iudex ⁊ nũc ⁊ poſtmodũ q̃ſdã
ꝑcuteret: de iniq̃s pſ. nõ diceret In/
duant̃ ſicut diploide ↄfuſiõe ſua. Cõ/
fuſione ergo. i. diploide induti ſunt: q
iuxta reatꝰ ſui meritũ ⁊ tpali ⁊ ꝑpe/
tua animaduerſiõe. i. pena feriuntur.
Col. He ſunt xxx. maledictiões qbꝰ
ſñia iudicis eterni perculit. i. ꝑcuſſit ĩ
aĩa iudam vendentẽ ⁊ iudeũ emẽtẽ
ꝓ xxx. denarijs ſaluatoꝛem. ſicq̃ pro
vnoq̃q̃ denario notati ſunt mortis
cauterio Sequit̃ grãrũ actio ex ꝑte
chꝛi hoĩs dicentis ad patrem Bi.
Confitebor dño nimis. i. deuotiſſi
me In oꝛe meo. ↄfeſſione laudis Et
in medio multoꝝ laudabo eũ. Hoc
verificatũ fuit in chꝛo. qñ poſt reſur/
rectionẽ ſuã diſcipulis ſuis apparuit
manifeſtãs ipaȝ reſurrectionẽ ad lau
dem dei patris Qui aſtitit a dexte/
ris pauperis. Du. i. mei q fui pauꝑ
rebꝰ ⁊ amicis in paſſione Hie. Dia/
bolꝰ ad dexterã inde ſtetit: ⁊ dñs ad
dexterã mihi ſtetit. Vt ſaluaȝ faceret
a pſequẽtibꝰ. Bi. ſcilȝ iudeis. aĩam
meã. i. humanitatẽ meam me ſuſcitã
do a morte. Vel eſt vox populi fide/
lis grãs agẽtis ⁊ dicẽtis Bu. Cõfite
boꝛ dño. i. laudabo eũ nõ tepide vel
acidioſe. ſȝ Nimis. i. tã coꝛpe ꝙ mẽ
te eiꝰ pſalmodiã cãtãdo ĩ oꝛe meo ⁊ ñ
ꝑ vicariũ In medio multoꝝ. i. in ec/
cleſia laudabo eũ. qꝛ ſꝑ laus eiꝰ ĩ oꝛe
meo. Q aſtitit pctã remittendo a dex/
teris pauperis. ſcilȝ populi chꝛiani
Au. Nõ vt ei multiplicaret annos
vite cito finiende: neq̃ vt eiꝰ augeret
pecuniã: aut eũ faceret coꝛpoꝛis viri/
bꝰ fortẽ: vel ad tẽpꝰ ſanũ. ſed Vt ſal/
uã faceret a pſequẽtibꝰ. tã demonibꝰ
q̃ prauis hoĩbꝰ. aĩam meã Salua fit
aũt a pſequẽtibꝰ aĩa: ſi nõ eis ↄſentiat̃
ad malũ. Non aũt eis ↄſentit̃. cũ aſti/
tit dñs a dexteris pauperis: ne ipſa
pauꝑtate. i. īfirmitate ſuccũbat Caſ.
Quintꝰ pſ. ẽ coꝝ q latiꝰ de dñi paſſi
one locuti ſt̃. videlȝ. xxi. xxiiij. liiij. et
lxviij. et preſens cviij. Virgo pepit
meſſias venit: agnꝰ imaculatꝰ occiſꝰ
ẽ. redemptoꝛ ſurrexit a moꝛtuis: mũ/
dus audita credit: ⁊ adhuc iudeꝰ ſimu
lat ſe neſcire qđ totꝰ mũdus agnouit
Preſta dñe obſtinatis ↄuerſionẽ: lu
men obſcuris: incredulis fidẽ: vt pro
qbus in cruce poſitꝰ oraſti. periclitã/
tibꝰ ſubuenire digneris. Nã qbꝰ ſua/
dere iuſta non poſſumꝰ. recte ꝑ illis
tibi dñe ſupplicamꝰ q es bñdictꝰ i. ſ. ſ. a.

Dixit dominꝰ

dño meo. Titulꝰ. pſalmꝰ da/
uid Bi. Per hoc patȝ ꝙ dauid eſt
auctoꝛ huiꝰ pſalmi q loquit̃ de chꝛi di
uinitate: ⁊ de verbo incarnato. Pꝛo
bat̃ primo ꝑ dictũ ſaluatoꝛis Math.
xxij. vbi dicit̃ Cõgregatis aũt phari
ſeis interrogauit eos ieſus di. Quid
vobis videt̃ de chꝛo: cuiꝰ filiꝰ ſit Di
cũt ei dauid. et ait illis Quõ ergo ipſe
dauid in ſpũ vocat eũ dñm di. Dixit
dñs dño meo: ſede a dexteris meis.
Et ſubdit̃ Si ergo dauid vocat euȝ
dñm quõ eius filius eſt? et nemo po/
terat ei reſpõdere verbũ: qꝛ phariſei
diuinitatẽ chꝛiſti ignoꝛabãt. ꝑ quam
chꝛiſtus eſt dominus ipſius dauid vt
hic patȝ. et filiꝰ eius ſm carnem: ſicut

dicitur Math.i. Liber generationis
ieſu chriſti filij dauid Patz etiam ꝙ
iſte pſalm⁹ loquit̄ de chriſto ſm eius
humanitatem ꝑ dictū apoſtoli ad he/
breos.i. vbi per lrām huius pſalmi ꝓ
bat chriſtū maiorē angelis dicēs Ad
quē aūt angelorū dixit aliqñ Sede
a dexteris meis.quouſq; ponā inimi/
cos tuos ſcabellum pedum tuorum.
quaſi diceret:nulli. Ideo ſubdit Nō/
ne omnes ſunt āminiſtratorij ſpūs.i.
in miniſteriū miſſi? Probatio āt nō
fit niſi ex ſenſu lrāli.ſm ꝙ dicit aug⁹.
ɔtra vincentiū donatiſtā Caſſ. San
ctiſſim⁹ igit̄ ꝓpheta in ſecretū altiſſi/
me ɔtēplatiōis euect⁹ in ṗmo verſu
ineſtimabilia verba refert q̄ oīpotēs
pater oīpotenti ⁊ coeterno filio ſibi
dixit naturā ſimul deitatis ⁊ humani
tatis oſtendens Gl. Et loqñs de fu
turo per modū preteriti propter cer
titudinem prophetie dicit

Dixit non ore carnali ꝓtulit:ſʒ
eterna diſpoſitiōe preordinauit
More noſtro loquit̄ ꝓpheta cum ait
dixit dñs Ni.ſcʒ de⁹ pater dño
meo i.chrō filio ſuo:quē dauid do/
minū vocat ratione diuinitatis ſue
Geminatio iſta.videlʒ Caſ.domin⁹
dño meo:et ꝑſonā patris ⁊ filij ɔpe/
tent̄ expreſſit:⁊ vnā naturā deitatis
euidenter oſtendit Quid autē de⁹ ab
eterno diſpoſuit ɔſequenter declarat
di. ſede a dexteris meis Hie.de⁹
non ſedet: aſſumptio corporis chrī
ſedet Huic ergo precipit̄ vt ſedeat q̄
hō eſt.q̄ aſſumpt⁹ eſt Caſ. Nā ſi natu
rā deitatis excogites:quē locū pt ha
bere partis ſiniſtre vel dextre.q̄ oīa
vbiq; pleniſſima maieſtate ɔplect̄it̄?
Victori igit̄ filio ⁊ ꝑ ſanctam incar/
nationē toti⁹ mundi triūphatori poſt
reſurrectiōis gloriā honorabilis cō/
ſeſſus offert̄ Ni.de q̄ dicit̄ Mar.vl/
timo Et dñs quidē ieſus poſtq̄ lo/
cutus eſt eis:aſſumpt⁹ eſt in celū:ſe/
det a dexteris dei Hu.i.in potiorib⁹
bonis dei patris Caſ. In qua parte
ponendi ſunt qui a perfidis diuinita
tis munere ſegregantur Iuxta illud
Pater volo vt vbi ego ſum:illic ſit
⁊ miniſter meus mecū Adiecit q̄ꝫ
Donec ponā inimicos tuos Ni.
ſcʒ iudeos qui perſecuti fuerunt chri
ſtum ad mortem ſcabellum pedum
tuorum id eſt ſubiectos tibi. qḋ vi/
demus impletum.q2 illi qui de iude/
is crediderunt. ſunt chriſto ſubiecti
ꝑ fidem Illi vero qui increduli remā
ſerūt:ſunt membris chriſti ſubiecti.q2
in terris principum chriſtianorū ma/
nēt:ſicut ſerui ⁊ abiecti Naz int̄ ſa/
racenos habitare nō permittūtur:vt
a fidedignis narratur Hu. Nota
ꝙ hic: donec:eſt affirmatiuū ſeu in/
cluſiuū omniū temporū.et quandoq;
eſt negatiuū ſiue excluſiuū omnium
temporū vt habetur Mat.i. Ioſeph
non cognouit eam donec peperit fili
um.id eſt nunq̄ꝫ cognouit Huculq;
fuerunt verba patris ad filium: que
recitauit propheta:nūc aūt ſe ɔuertit
ꝓpheta ad loquendum ipſi chriſto di
cens Ni. Virgam virtutis tue
id eſt poteſtatem docendi in omnib⁹
linguis.et faciendi miracula ad con/
firmationem doctrine emittet do/
minus chriſtus per apoſtolos ex
ſyon Ita miſſio fuit facta in mon
te ſyon: vt dicit Hieronymus in epi
ſtola ad Paulinum. Apoſtoli enim
alij q̄ꝫ diſcipuli chriſti ſpiritu ſan/
cto confirmati exierunt ad predi/
candum per orbem gloriam chriſti.
Unde Iſaie ij. dictum eſt. De ſyon
exibit lex : et verbum domini de hie
ruſalem. Et quia per doctrinā et mi
racula apoſtolorum illi qui per or/
bem propter idola chriſtum perſe/
quebantur .conuerſi ſunt ad fidem

et ſubiecti ipſi chriſto dī [dñare] ſcȝ tu
xp̄e dñaberis Trāſlatō romana hȝ: ⁊
dñaberis [in medio inimicoꝝ tuoꝝ]
Hu.i.in cordibꝰ coꝝ ꝑ fidē: qui ꝑus
erāt inimici ꝑ incredulitatē Ni. No
tādū vero ꝙ poteſtas docēdi ꝑdicta
ꝯuenient figurat̄ ꝑ virgam: qꝛ docto
res hebreoꝝ antiqꝰ portabāt virgā
in ſignū doctrine Similit̄ paſtores
eccie baculū portabāt: ⁊ apoſtolis ad
ꝑdicandū miſſis Mat.vi. dicit̄ ꝙ non
portent niſi virgā tm̄. Similit̄ pote
ſtas miracula faciēdi ꝑ virgā deſigna
tur Vñ moyſi miſſo a dño ī egyptū
dicit̄ exo.iiij. Virgā qꝫ hanc ſume in
manu tua: in q̄ facturus es ſigna Cō
ſeq̄nter oſtendit̄ eq̄litas chrīi ad prēꝫ
q̄ ꝯuenit ei rōne nature diuine: q̄ eſt
eadē in patre ⁊ filio Et hoc eſt qd̄ di
cit̄ [Tecū ꝑncipiū] Principiū dicit̄
hic deꝰ pat̄ ſicut ⁊ Joh.i. dicit̄ In ꝑn
cipio erat verbuȝ.i.filiꝰ erat in patre
Hu. Dicit ergo pat̄ filio [tecū ꝑnci
piū] i. eadē auctoritas dñandi ⁊ ꝑn
cipiādi eſt mihi tecū Ni. Eſt eni fi
liꝰ cū patre vnꝰ in natura ⁊ diſtinctꝰ
in ꝑſona: ⁊ hoc importat hec dictio;
tecū: ſcȝ vnionē diſtinctoꝝ Caſ. Sȝ
hic ſci quēadmodū ſit ꝑncipiū in ꝑn
cipio. videlȝ pater in filio: neqūt itu
eri: qd̄ tn̄ manifeſtū erit oībꝰ electis
Ni. [in die virtutis tue] hoc ē ī cla
ritate patris q̄ eſt dies ſine nocte Vñ
in apoc̄.xxi. Nox eni nō erit illic. in
q̄ die videt̄ aperte virtus chriſti qn
tū ad deitatē ⁊ humanitatē. qꝛ ſancti
in patria reficiunt̄ interiꝰ in aſpectu
humanitatis eiꝰ. vt dicit Augꝰ. ſup
Johānē Ideo ſubdit [in ſplendori
bus ſanctoꝝ] Caſ. Qñ in reſurre
ctione lucebunt ipſi ſancti ſicut ſol: et
ita purificati atqꝫ ꝯſpicui erūt. vt illā
maieſtatē queant cordis oculis intu
eri Conſequēter oſtendit conſubſtā
tialitatē filij cū patre. Vñ dicit pater
[ex vtero] id eſt ex arcano ſubſtātie
mee: ex ipſa videlȝ deitate: totū ex to
to: oīpotentē ȝ de omnipotēte: lumē
de lumine: ſummū ex ſummo. qd̄ nul
la īveſtigatio: nullus ſenſus poſſit at
tingere: quēadmodū valeat ꝯprehen
di: ſcȝ quō [ante luciferū genui te] i.
ante ꝓductionē ſtellarū: que luciferi
nomine deſignātur: ſicut totū a parte
nobiliori denominat̄. et per ꝯſequēs
generatio filij precedit creationē celi
cū quo facte ſunt ſtelle Tempꝰ aūt ſe
quit̄ motū celi: ſicqꝫ ante tēpꝰ non eſt
niſi eternitas. Ergo ī eternitate eter
na ē generatio filij dei Dicit ei pater
Die. Nō habeo vterum: ſȝ ex vtero
genui: Dico ꝙ nō poſſum me alit̄ in
dicare patrē niſi verbis locutꝰ fuero
Caſſ. Narratio eſt ineffabilis intel
lectꝰ: incōprehēſibilis cogitatō: ſupra
creaturaꝝ omniū vires: q̄ angeloꝝ qꝫ
ſuperat ſenſum: ⁊ tn̄ nobis ſe capē ꝑ
ut potuiſſemus indulget Cōſeq̄nter
agit ꝓpheta de chrīi ſacerdotio cū ſb
iūgit di. [Iurauit dñs] i. firmit̄ ſta
tuit nō filio genito ante ſecula: ſȝ iam
chrīo q̄ ex maria virgine natꝰ ē Hu.
Deus pater legit̄ ī tribꝰ locis iuraſſe.
ſcȝ hic chrīo Itē dauid in pſᵒ cxxxi
dicēs Iurauit dñs dauid veritatem
Itē abrae gene.xxij. dicēs Per me
met ipm̄ iuraui dicit dñs [et nō peni
tebit eū] id eſt nō retractabit Peni
tētia eni nō cadit in deuȝ: iuxta illud
i.Re.xv. Neqꝫ hō eſt vt agat peni
tētiā Sȝ videt̄ ꝯtrariū: cū dicit̄ ibidē
Penitet me: ꝙ ꝯſtituerim ſaul regē
Solutio Loquitur humano more:
Quid autē iurauit dñs. declarat cum
ſubdit dicens [tu es ſacerdos] Caſ.
Qui ſemel te pro nobis obtuliſti im
molanduȝ Vñ dicit apoſtolꝰ Talis
eni decebat vt nobis eēt: pōtifex ſan
ctꝰ: innocēs: ⁊ impollutꝰ: ſegregatꝰ a
pctōribꝰ: et excelſior celis factus [in

eternũ. q: dñs chřs ꝑmanet in glo/
ria ſempiterna Ai. Declarat hoc ſa/
cerdotiũ: cũ ſubiũgit di. ſcḋm ordinez
melchiſedech. Quia ſicut obtulit pa
nẽ et vinũ in ſacrificiũ: vt habeť geñ.
xiiij. Sic chřs ĩ ſacrificio euchariſtie
ꝯſecrat corp⁹ ſuũ ⁊ ſanguinẽ. q: in h̄
ſacrificio ipſe eſt ſacerdos ⁊ hoſtia.
Sequiť vox ꝓphete ad patrẽ cũ dr.
Domin⁹ ſcꝫ iſte ſacerdos chriſtus
exiſtẽs a dexteris tuis Au. Et in/
terpellãs ꝓ nobis tanq̃ ſacerdos in/
trãs ſancta ſcõꝝ .i. in ſecreta celorum
ipſe ꝯfregit in die ire ſue .i. vindi/
cte ſue reges De qb⁹ dictũ eſt in ſe
cũdo pſalmo Iſti fuerũt herodes et
ponti⁹ pylat⁹ ⁊ pncipes iudeoꝝ regẽ
tes populũ: de qb⁹ herodes ⁊ pylat⁹
fuerũt relegati in exiliũ ꝑ imperatorem
romanũ ⁊ pncipes iudeorum ꝑ roma/
nos exterminati Sequiť Hu. Iu
dicabit in natõib⁹ .i. diſcutiet ꝑ ſuos
apl̃os redarguẽdo pc̃tã gẽtiliuz: et ſi
q̃ eoꝝ ad eũ ꝯuerti voluerint Iplebit
ruinas Caſſ. Qñ de cordib⁹ huma/
nis faciet pc̃tã corruere ⁊ noxia deli/
cta emẽdatiõe ſaluberrima diſperire:
et ſic ꝯq̃ſſabit .i. hũiliabit capita .i.
corda q̃ ꝯtra deũ erigunť peccãdo i.
tra .i. i vita multoꝝ ⁊ nõ omniũ.
ſꝫ illoꝝ q̃ ꝯuertunť: qui diabolũ diuer
ſis ſequũtur erroꝛib⁹ ⁊ pc̃tis: cuꝫ fue
rint correcti capite ſuo ſine dubitati/
one q̃ſſanť Au. Hoc fit qñ in t̃ra: h̄
eſt in vita pñti de ſupbis humiles fa/
cit Hu. Vel de futuro chři iudicio
hec lr̃a intelligiť Iudicabit in natõ
nib⁹ .i. natões cuꝫ aſſeſſoꝛib⁹ ſuis .i.
cũ ſcĩs. de qb⁹ dr̃ Sapie iij. Iudica/
bũt ſcĩ natões: ⁊ de bonis ſaluatis
implebit ruinas ſcꝫ angeloꝝ Qḋ ali
bi orat ꝓpheta di. Benigne fac dñe ĩ
bona volũtate tua ſyon: vt edificenť
muri hieruſalẽ ꝯq̃ſſabit capita in ter
ra multoꝝ Hic .i. grauiť dãnabit ty

rãnos hui⁹ mũdi q̃ fuerũt pncipes et
capitanei multoꝝ in terra hui⁹ ſeculi
Cõſeq̃nť oſtendit vñ ptãs iudicãdi
meritorie ꝯceſſa eſt chřo hoĩ: cũ diciť
De torrente in via bibet .i. de flu/
xu ſeu impetu tribulatõis bibet ĩ via
preſentis vite: ⁊ maxime in ſua paſſi
one. ꝓpter qḋ dixit iacobo ⁊ iohãni
Mt. xx. poteſtis bibere calicẽ quem
ego bibitur⁹ ſuꝫ? De aũt ꝑ torrẽtẽ in
telligať imper⁹ tribulatõis patꝫ Iſa.
xix. Spũs ei⁹ velut torrẽs inundãs
vſq ad mediũ colli ad ꝑdendas gen
tes ĩ nihilũ Chriſt⁹ ergo de torrẽte .i.
de fluxu ſeu ĩpetu tribulatõis bibet
ꝓpterea exaltabit caput Seipſum
exaltauit q̃ eſt caput omniũ Gre. xiij
et xxxiij. moraliũ. q: h̄ qḋ moriẽdo ĩ
ſepulcro poſuit reſurgendo ſup ange
los eleuauit Vel de⁹ exaltabit caput
oĩb⁹ dominando. ſic̃ dicit apoſtol⁹ ad
philip. ij. Humiliauit ſe ipm̃ fact⁹ obe
diens vſq ad mortẽ: ꝓpter qḋ de⁹ ex/
altauit illũ ⁊c. De⁹ etern⁹ atꝫ ĩcõmu/
tabilis in ſua natura ꝑmanens digna
tus eſt aſſumere humanitatẽ nr̃aꝫ vt
veterẽ hominẽ innouaret. vt de pec/
catore iuſtũ: de mortali faceret ĩmor/
taleꝫ: de alieno regni ſui iuberet eſſe
participẽ: ne imaginẽ ſuã in ꝯfitenti
bus pateret perire quã ãnihilare vo
luit crudelis inimic⁹ Col. Nos igiť
chariſſimi de vite hui⁹ torrẽte: exem
plo ſaluatoris bibẽtes illuc eũ ſequa
mur corde: vbi eũ corpe credim⁹ aſcẽ
diſſe. deſideria terrena fugiamus: nil
nos iam delectet in infimis: qui pa/
trem habemus in celis Gre. ſup euã/
geliũ Marci vltimo. ſed hoc nobis
eſt magnopere perpẽdendum. quia
qui placidus aſcendit. terribilis re/
diet: et quicq̃d nobis cũ manſuetudi/
ne precepit: hoc a nobis cum diſtri/
ctione exiget Nemo ergo indulta pe
nitẽtie tp̃a paruipẽdat Nemo curaꝫ

ſui duꝫ valet agere negligat: qꝛ redē
ptoꝛ nr̄ tāto tūc in iudiciū diſtrictioꝛ
veniet, q̄nto nobis ante iudiciū pati/
entiā magnā ꝑrogauit. Col. Stu/
deam⁹ ergo vitā nr̄ām coꝛrigere. et q̄
ignoꝛant humana fragilitate peccaui
m⁹: cū oī diligētia emēdare nō diffi/
ram⁹. q̄ten⁹ cū nos ab hac vita voca
uerit: nos paratos inueniat. q̄s ſecū
in dextera ſua cū electis ſuis felicit
collocādos ducere digneť dn̄s nr̄ ie/
ſus chriſt⁹ cui cū prē ⁊ ſpū ſcō eſt ho/
noꝛ et gloria in ſe. ſe: Amen

C Onfitebor ti/
bi. In p̄cedēti pſalmo actū ē
de ſacerdotio xp̄i et ei⁹ ſacrificio qd̄
eſt euchariſtia In iſto agiť de eucha
riſtie efficacia: qꝛ ſicut baptiſm⁹ ē q̄/
daꝫ ſpūalis generatio: ſic euchariſtia
eſt regeneratoꝝ ſpūalis nutritio Et
tn̄ hoc agiť hic de q̄buſdā alijs opib⁹
diuinis. ex q̄bus oīb⁹ de⁹ laudandus
eſt. Et ideo huic pſalmo p̄mittiť pro
titulo alleluia qd̄ ſignat laudate deū.
ſicut diffuſe ſupra dictū ē cv. ps⁹ Caſ.
Et iſte ē ps apud hebreos alphabeti
oꝛdine decoꝛat⁹ Cui⁹ alphabeti huic
ps⁹: ac alijs appoſiti vt pať hylari⁹ di
cit. cā talis eſt Scim⁹ paruulos ⁊ ru
des ꝑ lrās erudiri vt patiētie p̄cepta
ꝯq̄rāt Sic hm̄oi ps. pueris ⁊ inſipiē
tib⁹ danť: vt p̄moꝛdia coꝝ q̄ſi q̄buſdā
elemētis decentib⁹ inſtruanť Popu
lus itaq̄ꝫ beatoꝝ ī diuerſis mūdi par
tib⁹ aggregat⁹. p̄mo ingreſſu ps. cōfi
teri ſe dicit dn̄o in ꝯgregatiōe iuſtoꝝ.
vbi eſt eterna laus. ⁊ ſine fine preco
nium: vnde dicit

C Onfitebor tibi dn̄e. Ni. cōfeſ/
ſione laudis. non ſolū labijs: ſicut
de illis de q̄b⁹ dicit dn̄s Iſa. xxix. po
pul⁹ hic labijs me honoꝛat: coꝛ āt eo/
rū longe ē a me: ſꝫ etiā laudabo te in
toto coꝛde meo intellectu ſcꝫ ⁊ affe/
ctu. vnde dicit Au. q̄d valet ſtrepit⁹
labioꝝ vbi coꝛ eſt mutū? Hu. Hec
aūt laudatio nō tm̄ debꝫ eē deuota: ſꝫ
etiā diſcreta. vn̄ ſubdiť in ꝯſilio iu/
ſtoꝝ. i. nō temere: ſꝫ ex diſcretōe: nō
ꝓ terrenis p̄ncipaliť: ſꝫ ꝓ bonis eter
nis ꝯſeq̄ndis. Locū aūt hui⁹ laudati
onis ꝺclarat di. et cōgregatōe. i. in
eccīa fideliū vbi ꝯgreganť iuſti Cōſe
quēter oſtēdit cauſas laudis. p̄mo cō
mendans dn̄m a magnitudine opati/
onis di. Ni. Magna opa dn̄i. ſcꝫ in
creatōe mūdi ⁊ in ei⁹ gubernatōe ex
q̄ſita in oēs volūtates ei⁹. qꝛ ſi aliq̄s
q̄rat rōnē operuꝫ dei. inueniet ꝙ oīa
dependēt ex ei⁹ mera volūtate ⁊ gra
tia Hu. Acſi dicat: oīa q̄cunq̄ꝫ volu
it bn̄ ⁊ ſapienť fecit Ni. Propť qd̄
ex ſuis opib⁹ magis eſt laudādus. vn̄
adhuc ſubdiť Confeſſio ⁊ magnifi/
centia op⁹ ei⁹. Au. Quid magnificē
ti⁹ q̄ꝫ iuſtificare impiū? ſꝫ op⁹ foꝛtaſſe
hoīs p̄uenit iſtā magnificētiaꝫ dei. vt
cū fuerit pctā ꝯfeſſus iuſtificari mere
at Hu Magnū op⁹ dei fuit ꝙ paul⁹
et alij ꝑſecutoꝛes eccīe ꝯuerſi ⁊ ꝯfeſſi
ſunt fidē chrī. ⁊ magnifice opati ſunt
miracula facientes: ⁊ oīa aduerſa pro
xp̄o patiētes Hec ē ꝯfeſſio ⁊ magni/
ficētia q̄ ſꝫ op⁹ dei: qꝛ chrīs opat⁹ ē ea
in illis: q̄ dixit aplꝯs Ioh. xv. Sine
me nihil poteſtis facere Au. Quid
ergo dicim⁹? qꝛ cui vult miſereť. ⁊ quē
vult obdurat: nūquid iniq̄tas ē apd̄
deū? abſit Hu. Iuſticia ei⁹. q̄ reddet
vnicuiq̄ꝫ ſm̄ opa ſua manet in ſecu/
lū ſeculi. Caſſ. Cū pctōꝛib⁹ dixerit:
Ite in ignem eternū qui paratus eſt
diabolo ⁊ miniſtris eius Et iteꝝ q̄n
fideles aduocauerit dicens Venite
benedicti patris mei percipite regnū
quod vobis paratum eſt ab oꝛigine
mundi: Sic in vtraq̄ꝫ parte iuſticia
domini perpetua et incommutabilis
perſeuerat Nico. ꝯſequenť ponit

rō diuine laudis ex bñficio euchari/
ſtie:et pmo ponit̄ hui⁹ ſacri ɔditio cū
dicit Memoriā. Vñ ſciēdū ꝙ ɔditō
eucharistie reſpectu vite preſentis ē
nutritio ſpūalis. q̄ fuit figurata in ve
teri teſtamēto p mãna quo de⁹ nutri
uit filios iſrael ī deſerto. vt habetur
exo.xvi. Cib⁹ aūt ille erat valde ſapi
dus ꝛ nutritiu⁹ ſaltē bonis. ſm ꝙ dī
Sapie.xvi. Panē paratū de celo p̄/
ſtitiſti eis ſine labore. oē delectamētū
in ſe hñtē Malis aūt erat inſipid⁹ et
abōīnabilis Vñ dicebāt Nume.xxi.
Aīa nr̄a nauſeat ſup cibo iſto leuiſſi
mo. Sic eucharistie cib⁹ ſapid⁹ ē gu/
ſtu ſpūali ꝛ nutritiu⁹ in grā ipſis bo/
nis Propt̄ qd̄ dicit ſaluator Jo.vi.
Si qs mãducauerit ex hoc pane: vi/
uet in etnū Malis eſt valde nociuus
ſm ꝙ dicit̄ ad cho.xi. Qui mãducat
et bibit indigne iudiciū ſibi mãducat
et bibit Propt̄ qd̄ dicit Memoriaꝫ
fecit mirabiliū ſuoꝝ misericors ꝛ mi/
ſerator dñs:eſcā dedit timētib⁹ ſe .i.ſ.
corp⁹ ſuū in ſacro eucharistie. ꝓpt̄ qd̄
reducunt̄ ad memoriā mirabilia dei
q̄ fecit filijs iſrael in donatōe manne
Deīde deſcribit̄ efficacia eucharistie
reſpectu vite future. q̄ hꝫ efficaciā in/
troducēdi ad vitā beatā ſi deuote ſu
mat̄. ꝛ ꝓpt̄ hoc noīat̄ viaticū: ꝛ q̄ntū
ad hoc dī Memor erit in ſeculū te/
ſtamenti ſui hoc eſt hui⁹ ſacri qd̄ dī
teſtamētū: de quo dicit̄ .i. ad cho.xi.
Hic calix nouū teſtamētū ē ī meo ſã
guine virtutē operū ſuoꝝ .i. efficaci
am hui⁹ ſacri a deo nobis collati an
nūciabit populo ſuo qꝛ p ſe ipſum
chr̄s ānunciauit apoſtolis. ꝛ apoſtoli
eccīe pmitiue: ꝛ ſic ɔſeq̄nt̄ ānūciatur
in eccīa q̄tidie Que aūt ſit virt⁹ hui⁹
ſacri annūciata. ſubdit̄ Vt det illis
hēditatē gētiū .i. vitā beatā ad quaꝫ
introducit hoc ſacr̄m Hu. Et dicit̄
vita beata hereditas gētiū: qꝛ regnū
celoꝝ iudeis reprobatis. datū eſt gēti
b⁹ in hereditatē ſm illud Math.xxi.
Auferet̄ a vobis regnuꝫ dei. ꝛ dabit̄
gēti facienti fruct⁹ ei⁹ Opa manuū ei⁹
Hic .i. poteſtatū ei⁹: maxime in hoc
ſacro ſunt veritas qꝛ ibi ɔtinet̄ cor
pus chr̄i verū et iudiciū vite: ſumē
tib⁹ hoc ſacr̄m deuote: ꝛ iudiciū mor
tis eterne: ſcꝫ ſumentib⁹ indigne .i. in/
debite Fidelia oīa mãdata ei⁹ maxi
me de ɔſecratiōe ꝛ hui⁹ ſacri vſu: vi/
delꝫ ꝙ in ei⁹ ɔmemoratiōe debꝫ offer
ri ɔfirmata ītā in euãgelio q̄ꝫ p mira
cula vt durent in ſeculū ſeculi quia
poſt iſta non expectant̄ alia mãdata
facta in veritate videlꝫ a chr̄o q̄ ē
teſtis fidelis ꝛ ver⁹ ꝛ eq̄tate qꝛ om
nia mandata tua eq̄tas. Predictū āt
ſacramētū inſtituit chr̄s in cena imi/
nente ſua paſſiōe Vnde ɔſequent̄ di
cit Redemptionē miſit domin⁹ po/
pulo ſuo Tunc eniꝫ de⁹ pater miſit
populo ſuo redemptionem. qn̄ chr̄s
ex obedientia dei patris venit ad ſuā
paſſionē: per quam redemptuꝫ eſt ge
nus humanum mandauit in eternū
teſtamentum ſuum quia tunc inſti/
tuit eucharistie ſacramentum quod
vocatur teſtamentū Vnde dicit chri
ſtus in eius inſtitutione Mat.xxvi.
Hic eſt ſanguis meus noui teſtamen
ti Et .i. ad cho.xi. dicit̄ Hic calix no
uū teſtamentum eſt in meo ſanguine
Per hoc aūt qd̄ dicit̄: in eternū: deſi
gnatur ꝙ huic ſacramento non ſuc/
cedunt alia: ſicut ſacramentis veteris
legis ſucceſſerūt noui teſtamēti ſacra
mēta Iſti aūt ſacramēto ſuccedit vi
ta beata. in q̄ eſt plena fruitio ipſius
chr̄i cōtenti in hoc ſacramēto: cuius
deitate beati reficiunt̄ interius ꝛ hu
manitate exteri⁹: ſm ꝙ dicit Aug⁹.
ſup Joh. De aūt mandatis dei ꝛ ſpe
cialiter mandato eucharistie ſit firmi
ter obediendum. oſtenditur cum in/

fert Sanctū quātū in ſe formalit̄. ⁊ effectiue obediētibꝰ ⁊ terribile ino bediētibꝰ nomē eiꝰ qꝛ ipſe ē iudex viuoꝝ ⁊ mortuorū. Vñ ad philip. ij. Dedit illi nomē qđ eſt ſupra oē nomē Et p̄ ꝙ timorē dei declinat oīs a malo. puerb. xv. Ideo ſubdit̄ Initiū ſapīe timor dñi qꝛ recedens a malo. accedit ad bonū ſibi oppoſitum Hu. Eſt aūt q̄druplex timor. ſcꝫ mūdanꝰ Iſte eligit peccare ne pdat bona terrena Et eſt timor humanꝰ Iſte refugit peccare ne ledat̄ in corporali vita Eſt ⁊ timor ſeruilis Iſte timet peccare ne puniat̄ tormētis gehēne Eſt et timor filialis Iſte timet peccare: ne puet̄ dei amore. ⁊ eiꝰ incurrat offēſaꝫ. de q̄ dicit̄ eccle. i. Timor dñi expellit pc̄tm̄ Et qꝛ ſunt multi q̄ ſe putāt eſſe ſapientes: qꝛ ſunt intelligētes: licꝫ nō habeāt vitā bonā Ideo ſubdit̄ Intellectꝰ bonꝰ ſupple eſt oībꝰ faciētibus eū. i. q̄ faciūt ea q̄ facienda eſſe intelligūt Nā nō faciētibꝰ: intellectꝰ malꝰ eſt ⁊ nociuꝰ: qꝛ ſicut dicit̄ lu. xij. Seruꝰ ſciens volūtatē dñi ſui ⁊ nō faciens. plagis vapulabit̄. i. verberabit̄ multis Et qꝛ oē bonū a deo habet̄ Ideo laude eſt dignꝰ Vnde ſubdit̄ laudatio eiꝰ manet in ſeculū ſeculi. Caſ. Ecce intētio pſalmi tota declarata eſt. populꝰ iſte fidelis a diabolica prauitatē liberatꝰ grās agēs deo ſniam religioſe mētis expreſſit. qđ et hi facere debēt q̄ deuoti ſunt. ⁊ in illa celeſti hieruſalē a beatis ꝯſtat eē pagendū Laudatio eiꝰ nullo claudit̄ termino: qꝛ nec finē habꝫ vel habere p̄t eiꝰ beneficiū Hic laudat̄ qꝛ pc̄tōres liberat Ibi predicat̄ qꝛ deuotos coronat Merito ergo alleluia in titulo pſalmi iſte cognoſcit̄ ſuſcepiſſe: qꝛ a laude dñi noſtri ieſu xp̄i fecit initiuꝫ. et finitus eſt in laude chriſti qui ē benedictus in ſecula ſeculorum Amen

Beatus vir qui timet. Titulꝰ alleluia Ni. cuius expoſitio dicta eſt ſupꝰ pſ° c̄x°. In aliq̄bꝰ tn̄ libris addit̄: chāi alleluia reuerſiōis aggei ⁊ zacharie. ſꝫ h̄ n̄ eſt in hebreo. necꝫ in trāſlatōe hieronymi Et ideo additū eſt ſub aliq̄ expoſitōre p̄ volūtate ſua Hu. Iſti vero ꝓphete aggeꝰ ⁊ zacharias nō fuerūt tp̄e dauid qui hūc pſalmū ꝯpoſuit. ſed multo tp̄e poſt eum Au. quia ambo prophetare īceperūt infra vnū annū poſt tranſmigrationem babylonis. inter quaꝫ et tempus dauid q̄tuordecim generationes inueniūtur. ſicut Mathęꝰ euangeliſta teſtat̄. Ni. Ad intellectū vero huiꝰ pſalmi ſciēdum: ꝙ licet beatitudo ſit reddenda p̄ opibus virtuoſis. generaliter tn̄ p̄ quādam appropriationem dicit̄ reddēda ſpecialiter pro operibus mīc. Vñ dicit ſaluator Math. xxv. Venite benedicti patris mei poſſidete paratum vobis regnū a conſtitutione mundi. Eſuriui et dediſtis mihi māducare ⁊c̄ et propter hoc in preſenti pſalmo dicitur reddenda felicitas pro operibꝰ miſericordie Sed ſciendum ꝙ felicitas que poteſt haberi in vita preſenti principaliter conſiſtit in bonis exterioribus: prout ſunt ipſis virtuoſis quedam inſtrumenta virtutū. ſm̄ ꝙ ait Ambroſiꝰ ſuper Lucam dicēs Sicut diuitie impedimenta ſunt reprobis: ita ꝓbis ſunt adiumenta virtutis Et ideo pſalmiſta in hac parte ꝑmixtim loquit̄ de iſtis ⁊ de illis di.

Beatus vir ſcꝫ ſpe beatitudinis future Hu. Dicit enim beatus vir. et non beata mulier: quia vir eſt caput mulieris. Ergo quod d̄ ipō dicitur. hoc de ipſa dictum intelligitur Sequitur qui timet dominuꝫ Ni. timore filiali quo q̄s formidat